

GALERIE FELIXE JENEWEINA MĚSTA KUTNÉ HORY

J.C.VONDROUŠ

1884 - 1970

GRAFIKA, KRESBY

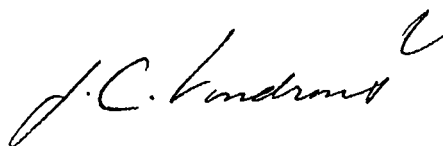
V přístavišti. Gloucester. Massachusetts, (1905-1910)
výřez z dobové pohlednice

GALERIE FELIXE JENEWEINA MĚSTA KUTNÉ HORY

JAN CHARLES

VONDROUŠ

1884 – 1970

A handwritten signature in black ink, reading "J. C. Vondrouš" with a stylized flourish at the end.

GRAFIKA, KRESBY

Vlašský dvůr
Havlíčkovo nám. 552
Kutná Hora

15. 11. – 31. 12. 2012

PODĚKOVÁNÍ

institucím, které zapůjčily exponáty pro výstavu

SEVEROČESKÁ GALERIE VÝTVARNÉHO UMĚNÍ V LITOMĚŘICÍCH

GALERIE VÝTVARNÉHO UMĚNÍ V CHEBU

GALERIE VÝTVARNÉHO UMĚNÍ V OSTRAVĚ

GASK – GALERIE STŘEDOČESKÉHO KRAJE

GALERIE VÝTVARNÉHO UMĚNÍ KARLOVY VARY

GALERIE MODERNÍHO UMĚNÍ V HRADCI KRÁLOVÉ

osobám a institucím, jež přispěly k získání cenných informací o J. C. Vondroušovi

Karen KUNC, Professor of Art, University of Nebraska–Lincoln

Lauren ROSATI, Curatorial Assistant, Modern & Contemporary Art, National Academy Museum and School, New York

Josh CASTER, Archives Associate, University Libraries, Archives and Special Collections, University of Nebraska–Lincoln

Jana LEBEDOVÁ, Státní okresní archiv Kutná Hora

Ivana POSPÍŠILOVÁ, matrika, oddělení správní, odbor správní, Městský úřad Kutná Hora

V ATELIÉRU NA OŘECHOVCE, PRAHA, 1949
sborník Podoubraví, roč. XVII

Na přelomu a začátku dvacátého století žila a působila v New Yorku a v Chicagu celá řada našich umělců, u některých byl zdejší pobyt jen krátkou epizodou – viz Alfons Mucha nebo T. F. Šimon, mnohým z nich se ale Spojené státy trvale nebo dočasně staly domovem. K nim patřil i J. C. VONDROUŠ. Vzhledem ke svému dlouholetému působení v Americe není u nás zas až tak dobře znám a stejně tomu je v případě jeho jiného o rok staršího kolegy rodáka z Kouřimi, grafika Rudolfa Růžičky (1883–1978). Z jiných našich grafiků, kteří v USA působili, je na tom lépe jen Vojtěch Preissig, který je dodnes na výsluní, ale poněkud až zbagatelizovaně díky svému secesnímu období.

Grafik **Jan Karel Vondrouš** se narodil 24. ledna 1884 v Chotusicích u Čáslavi v domě č. p. 14. Od roku 1893 působil v Americe, kam emigrovali jeho rodiče ¹⁾. Nejprve roku 1891 jeho otec Josef Jan Vondrouš ²⁾, kdysi krejčí v Praze a nadšený Sokol, člen Tyršova okruhu, o dva roky později, se za otcem do Spojených států stěhuje i zbytek rodiny. O přesném datu, kdy skončila plavba přes oceán pro druhou část rodiny, existuje záznam US imigračních úřadů. Přistěhovaleckou stanicí na ostrově Ellis Island při ústí řeky Hudson, prošlo v letech 1892–1954 12 miliónů přistěhovalců, a to včetně rodiny Vondroušových. Matka Rosálie ³⁾ s dětmi – šestnáctiletým Bedřichem, jedenáctiletým Josefem a konečně i devítiletým Janem připluli do New Yorku na lodi Wieland 3. června 1893. Plavba z Hamburku, kde cesta po moři začala, trvala víc než 14 dní. Jan Charles Vondrouš se zapsal v roce 1899 na National Academy of Design v New Yorku (sídlící tehdy na Amsterdam Avenue a 109th Street) do antické školy, tzv. antique school. V ateliéru, který podával svým žákům lekce kresby podle starých řeckých a římských modelů, setrval do roku 1901. Antique school, která byla svou náplní americkým ekvivalentem naší přípravky pražské akademie, vedli Francis Coates JONES (1857–1932) a Edgar Melville WARD (1839–1915). Vondroušovo studium pokračovalo letní školou od 1. června do 1. září 1901 a 1901–1902 ve speciálním ateliéru malby u George Willoughby MAYNARDA a 1902 ve speciálce leptu u Jamese Davida SMILLIEHO (1833–1909) ⁴⁾. Archivní záznamy newyorské National Academy of Design říkají, že Vondrouš bydlel v letech 1900–1901 v centru New Yorku na East Side ostrova

---

¹⁾ Ekonomické podmínky v Čechách a na Moravě mezi lety 1870 až 1914 zapříčinily největší vlnu české emigrace do Spojených států. Slabé pracovní příležitosti, nízké příjmy, nesnesitelné daně, vedle toho i požadavek rakouské vlády, aby mladí čeští muži sloužili tři roky v armádě, to vše byly důvody, které nutily mnohdy celé rodiny opustit svou vlast a hledat nový život na druhé straně oceánu. Čeští přistěhovalci jako skupina měli mimořádně nízkou míru negramotnosti, protože prošli v rakousko-uherské monarchii jedním z nejlepších vzdělávacích systémů. Mnoho z ranných přistěhovalců byli krejčí, obuvníci, zedníci, kameníci, kováři, tesaři aj.

²⁾ Otec: JOSEF JAN VONDROUŠ (*17. 6. 1848), krejčí z Chotusic, manželský syn, vdovec po Boženě Vondroušové – roz. Tesařové (+7. 9. 1879), zemř. na tuberkulózu, Praha č. p. 414/2 – Otec: Jan Vondrouš, (*16. 4. 1818, Zdechovice u Pardubic) pachytř hospody v Josefsdorfu (dnes Svobodná Ves) č. 21, pak domkář z Rohozce č. p. 68 – Matka: Alžběta Vondroušová, (*13. 5. 1816, Horušice, roz. Janáčková) z Horušic č. p. 26, dcera Petra Janáčka, chalupníka z Horušic a Alžběty Kačerovy z Chvaletic č. 67. Pozn.: Josef Jan Vondrouš r. 1866 přišel do Prahy v 18 letech jako krejčovský tovaryš, zde založil rodinu s Boženou Vondroušovou, která ve 26 letech zemřela na tuberkulózu, až do roku 1880 bydlel v Praze.

³⁾ Matka: ROSÁLIE VONDROUŠOVÁ (*15. 4. 1851), vdova po Jos. Lorencovi (+2. 5. 1877) z Chotusic – Matka: Terezie Burešová (roz. Cinerová) z Chotusic č. p. 11, vdova po Václavu Burešovi půlníku z Chotusic č. 105, dcera Jana Ciner, výměnkář z Chotusic č. 11 – Otec: Václav Bureš, rolník z Chotusic 105. Pozn.: Sňatek vdovce Josefa Jana Vondrouše a vdovy Rosálie Lorencové proběhl v květnu 1880.

⁴⁾ SMILLIE James David (1833–1909), rodák z New Yorku a syn rytec, získal zprvu pověst jako autor leptů, ale později se stal stejně dobře známý díky svým akvarelovým krajinám. Leptu se začal učit v 8 letech od svého otce, James Smillieho (1807–1885). Ve 14 letech vytvořil cyklus ilustrací k epické básni Johna Miltona – Ztracený ráj. Poté, co s otcem založili firmu specializující se na bankovky, se začal živit jako rytec bankovek. V roce 1857 vytvořili společně také rytiny pro Mexican Boundary Survey Report. – Více než kterýkoli jiný americký grafik své doby byl specializován na lept. James D. Smillie se stal odborníkem na lept a rytecké techniky a jeho rady byly vyhledávány mnoha jinými grafiky a tiskárnami po celou druhou polovinu devatenáctého století. Například mnoho z jemných leptů, které zadávala „American Art Review“, bylo vytištěno pod dohledem právě Jamese Davida Smillie. Po roce 1880 byl James David Smillie pověřen Smithsonian Institute vytvořit suché jehly, mezzotinty, lepty měkkým krytem a akvatinty jako studijní vzory pro další umělce. – Velká většina původních leptů Jamese D. Smillie z let 1878 – 1900 jsou pozoruhodnými příklady techniky leptu. James David Smillie byl zakládajícím členem vlivného New York Etching Club a později se stal jeho prezidentem. Byl také ve funkci prezidenta American Water Color Society 1873–1879. Od roku 1865 byl spolupracovníkem National Academy a v roce 1876 se stal i jejím členem. Smillie se stal reprezentantem USA, který dodával příklady amerických grafiků i Painters–Etchers Society of London. Dál se zabýval technikou leptu, suchou jehlou, akvatintou a litografií a v roce 1865 se začal věnovat krajinomalbě a zejména horským scenériím. Brzy odcestoval do Kalifornie, přes pohoří Sierra Nevada, pokračoval do Colorada a Skalisticích hor a pak na severovýchod Spojených států do Catskills a Adirondacku. Z těchto cest vznikly ilustrace, které publikoval 1872 časopis Pictoresque America. – V roce 1881 se Smillie oženil a měl dva syny. Od r. 1884 byl ve Francii a zde mnoho času věnoval krajině, figurám, portrétům a městským panoramátům. V letech 1888 až 1896 vytiskl sérii suchých jehel s květinovými zátišími. James David Smillie založil American Watercolor Society a působil jako prezident a pokladník. Byl vedoucím ateliéru na National Academy of Design v roce 1868 a v letech 1894 – 1903. Zemřel v roce 1909.

Manhattan na adrese 326 East 71st Street, ale v roce 1902 se přestěhoval o tři ulice dál na 336 East 74th Street naproti archidiecézní katedrály Sv. Trojice. Během studií získal několik cen. V roce 1901 1. cenu Baldwinovy ceny, honorované částkou 50,- \$, v roce 1902 první cenu tzv. Life class, dále Elliotovu stříbrnou medaili za kresbu podle živého modelu a první místo Hallgartenovy ceny za kompozici, kde byla finanční odměna 60,- \$. Roku 1904 opustil akademii a ještě se třemi kolegy odešel do rybářské osady Provincetownu v Massachusetts, kde si pronajali rybářskou chatu a setrvali zde dva měsíce. Kromě akvarelových studií tam vznikaly jeho vůbec první mimoškolní lepty. Na škole si dokonale osvojil všechny aspekty a technologické detaily techniky leptu. Práce z toho období předznamenaly vůbec celý Vondroušův vývoj i do budoucna. Jsou totiž charakteristické tím, čím se pak vůbec po návratu do vlasti odlišuje Vondrouš od díla grafiků českých. Celek je vždy věcný, zřetelný, v duchu anglosaského pragmatismu. Realistickému projevu a racionalitě amerického životního způsobu ustupuje poetika, jinak přítomná v naší domácí umělecké tradici.

Tato takřka první idylická zkušenost byla ale vystřídána životní realitou. Malý finanční obnos, který mu umožnil pobyt v Provincetownu byl vyčerpán a začala honba za živobytím. Pracuje pro redakci New York Herald, kreslí pro nedělní přílohu New York Times, tvoří obálky a ilustrace pro četné magazíny firmy Frank A. Munsey nebo dělá i reklamní kresby. Toto období bylo pro něj vyčerpávající a ubíjející ducha volné tvorby po níž toužil. Tě se mohl věnovat jen o dovolené a tak zajel opět do Provincetownu, pak jiného rybářského městečka Gloucesteru, nebo Bostonu. Také ho zaujalo přístavní okolí New Yorku. Pobyt na mořském pobřeží, rybářské lodě a škunery, kombinace pevniny a vodní plochy, spleť lanoví, ráhen a plachetních úvazů, měly vliv také na utváření jeho osobitého projevu. Vondrouš se vyznačuje přesnou kresbou, popředí bývá zpravidla volné, s jasnou vodní plochou, střed je zcela přesně vykreslen a vyleptán, pozadí pak je lehké a vzdušné. Čáry jsou vždy pružné a jisté s délkou dle potřeby. Oblasti východního pobřeží státu Massachusetts přitahovaly a dodnes přitahují mnoho umělců. V historii Spojených států mají téměř magický význam. V roce 1602 v místě dnešního Provincetownu na Cape Code přistála loď Mayflower s pětadvaceti puritánskými osadníky označovanými dnes jako Otcové poutníci, kteří zde založili Novou Anglii. V r. 1007 objevil Cape Code norský Viking Thorwald Eiricsson a výhodná poloha přístavu, kterou zátoka Provincetownu nabízela, umožnila opravu kýlu jeho lodi. Rybářské městečko Gloucester na Cape Anne je jedna z prvních anglických osad na novém kontinentě založená r. 1623. Stejně jako Provincetown sloužil a dodnes slouží jako umělecká inspirace mnoha významných amerických umělců a nejen realistů jako byl Fitz Henry Lane či Edward Hopper, ale i modernistů jako Mark Rotko nebo Barnett Newman, aj. Méně než 80 km na jih od Provincetownu leží velrybářský ostrov Nantucket, spojený s dějem románu Hermana Melvillea Bílá velryba, představujícího vrchol amerického romantismu. Podobně jako Gloucester je ostrov Nantucket uměleckou kolonií (od r. 1920). Co asi znamenala pro devítiletého chlapce plavba přes oceán do Ameriky? Nebyla to jen cesta za otcem a za novým životem, plná očekávání a obav. Setkání s nekonečností a nespoutaností vodní plochy muselo představovat hluboký zážitek pro mnohé emigranty plavící se do Ameriky, zvláště ty, kteří oceán do té doby nespatriili. Pro umělecky nadaného Vondrouše byl tento vjem určující. Zrcadlení vody se pak objevilo nejen na jeho listech a kresbách z Nové Anglie, ale později i z Prahy, Benátek, Brug, Antwerp, Dordrechtu a Paříže.

Vondrouš v Americe brzy touží po Evropě. Využívá první příležitosti a v červnu 1910 odplouvá. Je mu 26 let. A ne do Paříže nebo do Mnichova jako jiní jeho američtí umělečtí kolegové, ale do Prahy. Jeho úmysl je jasný, chce se věnovat umělecké tvorbě a architektuře Prahy a ukázat v Americe krásu toho města, kterou zatím jen tuší z otcova vyprávění. Zpočátku romantizující ztmavení tiskové plochy (*Na Čertovce*, 1911; *Dvorek v Podskalí*, 1911; *Kovárna na Malé Straně*, 1911) vystřídá pak osvojený pregnantní způsob vyjadřování (*Svatý Mikuláš*, 1913; *Zlatá ulička na Hradčanech*, 1913).

V roce 1912 vyjíždí poprvé z Prahy do Itálie, tak oblíbené anglosaské inspirace. Navštívil Benátky, Florencii a Řím a v Praze pak vznikly první jeho benátské lepty. Po návratu se v Čechách věnuje ještě plenérům z českého venkova a Praze, ale 1914 je opět v Itálii a nyní jede najisto – do Benátek, kde pilně kreslí a studuje místní výjevy a následuje tak stopu Jamese McNeala Whistlera, Otto Henryho Betchera, Franka Duvenecka, aj. amerických umělců. Některé Vondroušovy práce (*Doorway. Venice*, 1914–1915, lept; *Doorway on canal. Venice*, 1924, lept) z toho období přímo asociují vzor Whistlerův ve volbě námětu, kompozice i způsobu cen-

tralizace námětu a jeho odhmotnění směrem k okrajům listu (*Whistler: Doorway*, 1879–1880, lept, suchá jehla; *Whistler: Garden*, 1879–1886, lept, suchá jehla). Benátské lepty Vondroušův „pražský“ výraz ještě více prosvětluje. Vypuknutí první světové války přerušilo práci mnoha jiných umělců, nejen Vondroušovu. Pro občana Spojených států⁵⁾ se v Praze staly poměry velmi obtížné a začátkem července 1915 se vrací do New Yorku. Zpracovává zásobu skic z Benátek a získal svého vydavatele a tudíž i dostatečný finanční příjem. Válečná vřava měla ohlas i v jeho díle. Roku 1918 vydal protiválečný cyklus *Nositelé kultury*, jako parafrázi na propagandu císaře Viléma. Násilné zabrání Belgie hned na začátku války zvedlo v Americe vlnu sympatií s Belgičany a tak v roce 1920 získal smlouvu na vytvoření série belgických leptů. Tehdy vlastní ateliér na Long Islandu (Carleton Ave, East Islip), blíže k moři, mimo rušné centrum. Opouští ho a jede opět do Evropy, do Prahy a odtud dvakrát do Belgie 1920–1921, pak v roce 1924 potřetí do Benátek. Rok 1927 znamená u Vondrouše přerod ve výtvarné formě a do jeho leptů vstupuje barva. Nejprve v experimentech podle benátských skic a pak naplno po pobytu v Paříži, kde intenzivně pracoval měsíc a půl (*Kostel de la Madeleine večer. Paříž*, 1928; *Notre Dame*, 1928; *Fontána v Paříži. Tuilleries*, 1928; ad.). Vypuknutí světové hospodářské krize a zejména pak rok 1930 zastavil veškerý odbyt do zámoří. Pro Vondrouše nelehká situace. V roce 1926 se totiž již natrvalo i s manželkou usadil v Praze a nechal si postavit patrový dům ve Střešovicích Na Vořechovce 486. Zkouší všemožné cesty jak se znovu prosadit. Výsledkem je i změna ve výběru námětů a obrací se k technické a průmyslové tematice. Od roku 1933 pracuje pro J. A. Baťu ve Zlíně a vytvořil řadu listů se zlínskou tematikou. Z roku 1933 pochází jeden z jeho největších listů *Stavba přehrady ve Vraném*. Zachycuje také motivy z českých měst – Klatovy, Český Krumlov, zajíždí i do rodného kraje, odkud pochází listy z *Kutné Hory (Sv. Barbora. Kutná Hora*, 1938; *Sv. Jakub v Kutné Hoře*, 1940; *Gotický arkýř. Vlašský dvůr v Kutné Hoře*, 1942) a z Čáslavi (*Cyklus pěti čáslavských listů*, 1943–1944). Během celé své tvorby vytvořil také množství ex libris. V padesátých letech se věnoval užité grafice. Výčet Vondroušovy práce zahrnuje i celou řadu poštovních známek, jejichž byl autorem a obsahovala bezmála 33 titulů poštovních známek ČSR a protektorátu Čechy a Morava. K neznámějším z nich patřila tzv. Malá dohoda. Některé z Vondroušových známek se dočkaly reemise ještě v roce 1998 a 2003. Jan Charles Vondrouš byl umělcem nesmírně skromným, poctivým a pečlivým. I když celý svůj život zůstával věrný nesmírně náročné technice leptu, což u něj oceňoval i Max Švabinský, měl jen málo samostatných výstav. Byl ve svém úvodním období aktivní zejména v Americe, kde se jako člen Chicago Society Etchers, Print Makers Society of California účastnil jejich výstav. U nás byl od roku 1912 členem S. V. U. Mánes a SČUG Hollar a hojně se účastnil výstav těchto uměleckých sdružení. Souborná výstava J. C. Vondrouše v Kutné Hoře byla připomenutím, že osobnost Vondroušova je mezinárodního významu a zcela zbytečně a nezaslouženě je dnes opomíjená. Jan Karel Vondrouš zemřel 28. června 1970 v Praze.

Je zastoupen ve sbírkách Národní galerie v Praze a jiných českých galerií, soubory jeho grafických listů jsou ve sbírkách ve Washingtonu, New Yorku, Chicagu, Cambridge, Londýně, v Paříži, Brightonu, v Berlíně, Madridu a jinde.

Mezi nejvýznamnější zdroje o životě Jana Charlese Vondrouše patří stať Františka Žákavce „Grafik Vondrouš“ ve čtvrtletním sborníku grafické práce Hollar z roku 1934 a soupis Vondroušova grafického díla Jiřiny Podzemské z roku 1963. Novým zdrojem, ze kterého čerpá text tohoto katalogu, je také korespondence z let 1920–1938 s Henrym Jaroslavem Johnem významným českoamerickým lékařem, uložená v univerzitní knihovně v Lincolnu v Nebrasce, záznamy sčítacích operátů ve Státním okresním archivu v Kutné Hoře a záznamy archivu National Academy of Design v New Yorku.

Aleš Rezler, listopad 2013

---

⁵⁾ J. C. Vondrouš získal americké státní občanství v roce 1905 (Petition for Naturalization), jeho otec v roce 1906.

SAMOSTATNÉ VÝSTAVY

- 1928 XLV. výstava K. V. U. Aleš, Žerotínovo nám. , Brno (S T. F. Šimonem)
1948 J. C. Vondrouš – výběr z leptů 1904–1948 (souborná výstava), S. Č. U. G. Hollar, Praha
1972 Jan. C. Vondrouš, Galerie U Řečických, Praha

SPOLEČNÉ VÝSTAVY

- 1906 Water Colour Society, Central Gallery at the Fine Arts, New York
1909 Bohemian Artists, Webster Branch, Public Library New York
1915 Panama – Pacific International Exposition, San Francisco, Wahlgreen Co., (vystaveno v americké sekci: 554–556 Notre Damme de Paris, Nicolas Church from Mostecka St., Prague Bridges, 560 S. Maria della Salute. Venice, 561 Boulevard des Capucines, 562 Tyn Church. Prague (Nokturne) / vystaveno v rakouské sekci: 774. Evening. Venice, (oceněno stříbrnou medailí P. P. I. E. , 1915), 775. Market in Turnau, 776. Smithy. Prague
1917 Etching Exhibition, Philadelphia Art Club, Philadelphia
1917 Etchings, Chicago Society of Etchers, The Art Institut of Chicago (Pozn.: adresa v katalogu – 179 East 79th Street, New York; vystavoval zde: 268 Doorway. Venice – 269 S. M. della Salute, Venice – 270 Town Square, Turnov – 271 Old Town Hall, Prague – 272 Bridge of Charles IV, Prague
1917 Výstava moderní české grafiky a krásných knih, Tábor
1918 3rd Annual Exhibition of the Brooklyn Society of Etchers, Brooklyn Museum, New York (Pozn.: J. C. Vondrouš získal čestné uznání Helen Foster Barnettovy ceny za svůj list Náměstí v Turnově)
1919 Brooklyn Society of Etchers, Brooklyn Museum, New York
1920 American Etchers, Print Room, New York Public Library
1922 Czechoslovak Graphic Art. Exhibition of Prints from the Private Collection of Dr. Henry J. John (uspořádal Ladislav Urban a Henry J. John), Cleveland, Ohio
1923 Mezinárodní výstava, The Society of American Graphic Artists, Anderson Galleries, New York
1924 Mezinárodní výstava, The Society of American Graphic Artists, Anderson Galleries, New York
1925 Mezinárodní výstava, The Society of American Graphic Artists, Anderson Galleries, New York
1926 Mezinárodní výstava, The Society of American Graphic Artists, Anderson Galleries, New York
1926 Sesqui–Centenial International Exposition, Philadelphia
1927 Sdružení českých umělců grafiků Hollar, Topičův salon, Praha
1927 Hollar Society of Czech Graphic Art Prague, Public Art Galleries, Brighton
1927 Sdružení českých umělců grafiků Hollar, Topičův salon, Praha
1928 Československé výtvarné umění 1918 – 1928, Brno
1928 Sdružení českých umělců grafiků Hollar, Topičův salon, Praha
1930 Souborná výstava prací členů Sdružení českých umělců grafiků Hollar, Muzeum, Hradec Králové
1930 Sdružení českých umělců grafiků Hollar, Topičův salon, Praha
1930 Sdružení českých výtvarných umělců, Topičův salon, Praha
1931 Sdružení českých umělců grafiků Hollar, Beseda, výstavní síň, České Budějovice
1931 Sdružení českých umělců grafiků Hollar, Topičův salon, Praha
1931 Sdružení českých umělců grafiků Hollar, Výstaviště, Brno

- 1931 Sdružení českých umělců grafiků Hollar, Obecní dům, Praha
- 1933 Sdružení českých umělců grafiků Hollar, Obecní dům, Praha
- 1933 Sdružení českých umělců grafiků Hollar, Muzeum, Hradec Králové
- 1935 300 prac Zrzeszenia Czechosłowackich Artystów Grafików Hollar, Miejskie Muzeum przemysłu artystycznego, Lwów
- 1936 I. jarní Zlínský salon, Zlín
- 1936 Sdružení českých umělců grafiků Hollar, Obecní dům, Praha
- 1937 II. Zlínský salon, Studijní ústav, Zlín
- 1937 Sdružení českých umělců grafiků Hollar, Obecní dům, Praha
- 1938 Praha v grafice. Výběr z prací Sdružení českých umělců grafiků Hollar, Topičův salon, Praha
- 1938 Sdružení českých umělců grafiků Hollar, Obecní dům, Praha
- 1939 Sdružení českých umělců grafiků Hollar, Obecní dům, Praha
- 1939 Národ svým výtvarným umělcům, Praha
- 1940 Národ svým výtvarným umělcům, Praha
- 1942 Národ svým výtvarným umělcům, Praha
- 1943 Umělci národu 1943, Praha, Praha
- 1943 Sdružení českých umělců grafiků Hollar, Grafika, Galerie Hollar, Praha
- 1946 Výstava slovanských grafiků, Uměleckoprůmyslové museum, Praha
- 1948 Sdružení českých umělců grafiků Hollar, Galerie Hollar, Praha
- 1949 Československý lid a jeho kraj v životě, práci a zápasu, Gottwaldov
- 1949 Československý lid a jeho kraj v životě, práci a zápasu, Jízdárna Pražského hradu, Praha
- 1950 Sdružení českých umělců grafiků Hollar, Galerie Hollar, Praha
- 1950 Výtvarná úroda 1950, Dům výtvarného umění, Praha
- 1951 Sdružení českých umělců grafiků Hollar, Galerie Hollar, Praha
- 1952 Sdružení českých umělců grafiků Hollar, Galerie Hollar, Praha
- 1953 Sdružení českých umělců grafiků Hollar, Hviezdoslavovo náměstí č. 16, Bratislava
- 1953 Sdružení českých umělců grafiků Hollar, Galerie Hollar, Praha
- 1954 Sdružení českých umělců grafiků Hollar, Galerie Hollar, Praha
- 1955 Volná, knižní a užitková grafika členů a hostů Hollara, Galerie Hollar, Praha
- 1955 Česká grafika členů SČUG Hollar, Hviezdoslavovo náměstí č. 16, Bratislava
- 1955 190. členská výstava Sdružení českých umělců grafiků Hollar, Galerie Hollar, Praha
- 1955 Deset let československé lidově demokratické republiky ve výtvarném umění, Mánes, Praha
- 1956 Výstava Grekovova studia Sovětské armády a československých výtvarných umělců, Praha, Praha
- 1956 Grafika Skupiny českých umělců grafiků Hollar, Galerie Hollar, Praha
- 1957 Nová grafika členů Skupiny československých umělců grafiků Hollar, Galerie Hollar, Praha
- 1958 Tvůrčí skupina Hollar: Grafika, Dům umění, Zlín
- 1958 Nová grafika členů SČUG Hollar, Galerie Hollar, Praha
- 1959 4. přehlídka československého výtvarného umění, Praha, Praha
- 1961 Nová grafika členů tvůrčí skupiny Hollar, Galerie Hollar, Praha
- 1963 Hollar, Kresby 1963, Galerie Hollar, Praha
- 1964 Sdružení českých umělců grafiků Hollar 1963. Zakladatelé a současnost, Palác Kinských, Praha

- 1967** Z grafických sbírek Galerie hlavního města Prahy, Staroměstská radnice, Praha
- 1967** 50 let Sdružení českých umělců grafiků Hollar, Mánes, Praha
- 1983** 20 let Galerie hlavního města Prahy, Staroměstská radnice, Praha
- 1986** České výtvarné umění 20. století ze sbírek Středočeské galerie v Praze, Galerie výtvarného umění, Kladno
- 1988** Česká grafika 20. století ze sbírek Středočeské galerie v Praze, Galéria Miloša Alexandra Bazovského v Trenčíne
- 1997** Známková tvorba členů SČUG Hollar, Galerie Hollar, Praha
- 2008** Šumavské proměny. Krajina Šumavy v dílech malířů 19. a 20. století, Wortnerův dům, Alšova jihočeská galerie, České Budějovice
- 2012** Praha na počátku století, Galerie U Betlémské kaple, Praha
- 2006** New York – Praha. Americká grafika, výstava Society of American Graphic Artists, Galerie Hollar, Praha

CENY

- 1901** 1. místo Baldwinovy ceny National Academy of Design, New York (získal \$50 za lept Arabský náčelník)
- 1902** 1. cena za kresbu podle živého modelu National Academy of Design, New York
- 1902** Eliottova stříbrná medaile National Academy of Design, New York (za kresbu podle živého modelu)
- 1903** 1. místo Hallgartenovy ceny za kompozici (získal \$60)
- 1915** bronzová cena za lept, Panama – Pacific International Exposition, San Francisco
- 1918** čestné uznání Helen Foster Barnettovy ceny, na 3rd Annual Exhibition of the Brooklyn Society of Etchers (za lept Square. Thurnau tj. čes. Náměstí v Turnově)
- 1917** Loganova cena, Chicago Society of Etchers (\$75 za lept Canal in Venice – Kanál v Benátkách)
- 1918** Loganova cena, Chicago Society of Etchers
- 1919** Loganova cena, Chicago Society of Etchers
- 1926** vyznamenání na výstavě Sesqui-Centennial International Exposition, Philadelphia

ZASTOUPENÍ VE SBÍRKÁCH

Art Institute of Chicago / Congressional Library, Washington, DC / New York Public Library / Kupferstich Kabinett, Berlin / Fogg Museum, Cambridge, Mass. / Victoria and Albert Museum, London / Museum, London / Smithsonian American Art Museum, Washington / Metropolitan Museum of Art, New York / University of Nebraska–Lincoln / Herbert F. Johnson Museum of Art, Cornell University, Ithaca, N. Y. / Národní galerie v Praze / Severočeská galerie výtvarného umění v Litoměřicích / Galerie výtvarného umění v Chebu / Galerie výtvarného umění v Ostravě / GASK – Galerie Středočeského kraje / Galerie výtvarného umění Karlovy Vary / Galerie moderního umění v Hradci Králové / Oblastní galerie Vysočiny v Jihlavě / Galerie hlavního města Prahy.

LITERATURA

Zápis z matricy Čáslav (sign. svazku XI, str. 61.). – Sčítací operát z r. 1880 / Chotusice (k 31. 12), SOKA Kutná Hora. – Sčítací operát z r. 1890 / Rohozec č. 65 (k 31. 12.), SOKA Kutná Hora. – Záznamy o J. C. Vondroušovi z let 1899–1904, National Academy Museum and School, New York. – Real Estate Transfers. Recorded Mortgages. The New York Times, Sept 6, 1900. – Annual Award of Prizes by Academy of Design. Medals and Sums of Money Distributed Among Pupils in Painting and Allied Arts. Men's Day Class. The New York Times, May 17, 1902. – Schools of the Academy. Award of Annual Prizes by the National Academy of Design – Anonymous Gift of a Traveling. Scholarship. The New York Times, May 16, 1903. – Brush and Pencil. An Illustrated Magazine of the Arts

of Today. Vol. XII, No. 5. , str. 339, Chicago, Aug 1903. – Water Colour Society. Etchings and Drawings Added to the Usual Aqua-relles and Pastels. The New York Times, May 13, 1906. – Gallery Notes. Work of Bohemian Artists. The New York Times, March 30, 1909. – Weitenkamp, F.: Graphic Art. A Study of Its Development in America. Henry Holt & Co. , 1912. – Graphic Art. A Study of Its Development in America. The New York Times, Nov 24, 1912. – Katalog der Graphische Ausstellung Leipzig, str. 95, 1914. – Department of Fine Arts. Panama. Pacific International Exposition San Francisco (katalog výstavy). Wahlgreen Co. , 1915. – New Light on Museum Bronzes. Art at Home and Abroad. Awards at the Panama–Pacific Exposition. The New York Times, Aug 1, 1915. – List of United States Citizens, U. S. Departementt of Labor, Immigration Service, New York, 29. 7. 1915. – McCormick, Wm. B.: Etchings of J. C. Vondrous, New York, 1917. – Deutschland, str. 249 (s přílohou), 1917. – Asia. Journal of the American Asiatic Association. New York, 1918 (soubor 8 pražských leptů J. C. Vondrouše). – The Czechoslovak Spirit in Graphic Art. Art at Home and Abroad. The New York Times, Sept 29, 1918. – National Academy Opening Day. Art at Home and Abroad. The New York Times, Dec 15, 1918. – Exhibitions for the Print Collector. Art at Home and Abroad. The New York Times, June 8, 1919. – Ledbetter, E.: The Czechs of Cleveland, 1919. – Various Exhibitions of Etchings and Drawings. Art at Home and Abroad. The New York Times, Dec 7, 1919. – The World of Art: American Etchers at the Public Library. The New York Times, Aug 29, 1920. – Žákavec, F.: Les arts graphiques en Tchecoslovaquie. Edition de la gazette de Prague, str. 21, Praha 1921. – American Art Annual. , č. 20, str. 722, 1923. – Fielding, M.: Dictionary od American Painters etc., 1926. – American Art News, 20, č. 9, str. 7, 3. září (1921/1922). – Kunst und Kunsthandwerk, 18, str. 238, 1925. – The Art News, č. 37, 25, str. 9, 1926/1927. – American Art Annual, svazek 24, MacMilan Co. , 1927. – Souborná výstava umělců grafiků T. F. Šimona a J. C. Vondrouše (katalog výstavy). XLI. výstava K. V. U. Aleš v Brně, září 1928. – 100 let českého malířství 1830–1930, str. 71, Praha 1930. – Památník Československého výboru světové výstavy v Chicagu 1933 (redakce Dr. Jar. E. S. Vojan). International Exhibition Chicago 1933. – Vondrouš, J. C.: Drobná grafika (soubor 15 leptů příležitostné grafiky). Úvod Arthur Novák, Praha 1933. – Žákavec, F.: Grafik Vondrouš. SČUG Hollar. Čtvrtletní sborník grafické práce Hollar, str. 52–72, 10/2, Praha 1934. – Šimon, T. F.; Vondrouš, J. C.: Manuálek sběratele grafiky. Vyd. T. F. Šimon, Praha 1934. – Korespondence s H. J. Johnem 1920–1938, University Libraries, Archives and Special Collections, University of Nebraska–Lincoln. – Vondrouš, J. C.: Soudobá americká grafika. Čtvrtletní sborník grafické práce Hollar, 15/1, Sdružení českých umělců grafiků Hollar, Praha 1939. – J. C. Vondrouš. Grafické zjevy I. Klub zaměstnanců Léčebného fondu veřejných zaměstnanců, 17 str. , Praha, 1940. – Pešina, J.: Česká moderní grafika, Sdružení českých umělců grafiků Hollar, Praha, 1940. – Works Projects Administration. The Peoples of Cleveland, 1942. – Vondrouš, J. C.: Prazdroj 1842–1942. Osm barevných leptů. Měšťanský pivovar Plzeň, 1942. – Souborná výstava J. C. Vondrouše. Výběr z leptů 1904–1948 (katalog výstavy). Sdružení českých umělců grafiků Hollar, únor 1948. – Mates, R.: Mistr J. C. Vondrouš z Chotusic. Okresní výbor zaměstnanců školství a osvěty, Podoubraví. Vlastivědný sborník Čáslavska, XVII. roč. (1948–1949), str. 72–74, Čáslav 1949. – Thieme–Becker Lexikon und Vollmer Lexikon der bildenden Künstler, Leipzig, 1962. – Podzemská, J.: J. C. Vondrouš. Soupis grafického díla. Sdružení českých umělců grafiků Hollar, Praha 1963. – Hlaváček, L.: Současná československá grafika, Nakladatelství československých výtvarných umělců, Praha, 1964. – Jan C. Vondrouš 1884–1970 – výběr z celoživotního díla (katalog výstavy). Galerie U Řečických, Galerie Hollar, březen–duben 1972. – Zakladatel české moderní grafiky ve sbírkách Galerie umění Karlovy Vary. Galerie umění Karlovy Vary, 1982. – Panorama českého výtvarného umění. Str. 78, Praha 1986. – Nový slovník československých výtvarných umělců (II. díl; L – Ž), Chagall Centrum, Ostrava, 1993. – Signatury českých a slovenských výtvarných umělců, Chagall Centrum, Ostrava, 1995. – Machalický, J.: Česká grafika XX. století ve Sdružení českých umělců grafiků HOLLAR, Sdružení českých umělců grafiků Hollar, Praha, 1997. – Vencl, S.: 5/Tvůrci českého exlibris, České exlibris. Historie a současnost, Praha, 2000. – Smith, D. E.: American Printmakers of the Twentieth Century. St. Johann Press, 2004. – Dearing, D. B.: Paintings and Sculpture in the Collection of the National Academy of Design: 1826–1925, Hudson Hills, New York, 2004. – New York – Praha. Americká grafika (katalog výstavy SAGA – text Richard Sloat). SČUG Hollar, Praha, 2006. – Slovník českých a slovenských výtvarných umělců 1950 – 2009 (XX. Vil – Vz), Chagall Centrum, Ostrava, 2009.

SEZNAM VYSTAVENÝCH PRACÍ

Vlašský dvůr, Kutná Hora

1	LOŽKY. MOTIV Z VLTAVY, (1910–1911) lept, 12,5 x 10,5 cm, GUKV – G 2874	13	ZVONICE V BRUGÁCH, 1920 lept, 43,7 x 28 cm, GASK – G 2065
2	KOVÁRNA NA MALÉ STRANĚ, 1911 lept, 22,8 x 15,5 cm, GUKV – G 2876	14	KANÁL V LOUVANI, 1920–1921 lept 40 x 31,2 cm, GASK – G 2064
3	DVOREK V PODSKALÍ, (1911–1912) lept, 22,8 x 15,5 cm, GUKV – G 2875	15	NÁMĚSTÍ VE FURNES. BELGIE, 1922 lept, 48,5 x 35 cm (list), SGVUL – R–380
4	MOST VZDECHŮ V BENÁTKÁCH, 1914–16 lept, 42 x 25 cm, GASK – G 2063	16	HRADČANY Z CHOTKOVÝCH SADŮ, 1922 lept, 12 x 16 cm, GVUO – Gr 479
5	ST. MARIA DELLA SALUTE. BENÁTKY, 1914–1916 lept, 32 x 23 cm / 37,5 x 24,5 cm (list), SGVUL –R–379	17	SV. LUITGARDA NA KARLOVĚ MOSTĚ, 1922 lept, 12,3 x 15,8 cm, GVUO – Gr 478
6	ZLATÁ ULIČKA NA HRADČANECH, 1913 lept, 28,8 x 16,4 cm, GVUO – Gr 244	18	KOSTEL SV. JAKUBA V ANTVERPÁCH, 1923 lept, 37,3 x 24,5 cm, GVUO – Gr 2024
7	SVATÝ MIKULÁŠ, 1913 lept, 43 x 30 cm, SGVUL – R–377	19	TŘI MLÝNY V ZAANDAMU. HOLANDSKO, 1923 lept, 23,5 x 36 cm, GVUO – Gr 476
8	ZELNÝ TRH V PRAZE, 1914 lept, 32,2 x 19,8 cm, GVUO – Gr 243	20	PŘÍSTAVIŠTĚ RYBÁŘSKÉHO MĚSTA. 1925 (Provincetown. Massachusets) lept, 28,8 x 19,5 cm, GVUO – Gr 477
9	V MURANU. BENÁTKY, 1914–1915 lept, 291 x 162 mm, GUKV – G 1692	21	STARÝ KANÁL V DORDRECHTU. HOLANDSKO, 1926 lept, 36 x 23,5 cm, GVUO – Gr 475
10	CANALE GRANDE, BENÁTKY, 1914–1919 lept, 22,8 x 32,2 cm, GVUO – Gr 471	22	VÍTĚZNÝ OBLOUK II, 1928 (z alba Deset pařížských barevných leptů) lept barevný, 14,5 x 11,5 cm, GASK – G 2656
11	DÓŽECÍ PALÁC. BENÁTKY, 1914–1917 lept, 25 x 43 cm, SGVUL – R–378	23	PLACE DE LA CONCORDE, 1928 (z alba Deset pařížských barevných leptů) barevný lept, 14,5 x 11,5 cm, GASK – G 2655
12	ST. MARIA DELLA SALUTE, BENÁTKY, 1919 lept, 23 x 32 cm, GVUO – Gr 474		

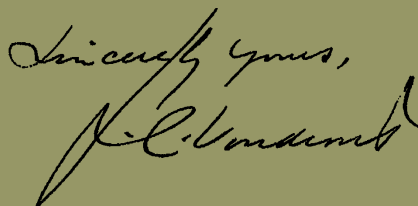
- 24 **NOTRE DAMME, 1928**
(z alba Deset pařížských barevných leptů)
barevný lept, 14,5 x 11,5 cm, GASK – G 2654
- 25 **NA SEINĚ, 1928**
(z alba Deset pařížských barevných leptů)
barevný lept, 14,5 x 11,5 cm, GASK – G 2652
- 26 **BOUQUINISTÉ, 1928**
(z alba Deset pařížských barevných leptů)
barevný lept, 14,5 x 11,5 cm, GASK – G 2651
- 27 **POULIČNÍ MLÉKÁRNA, 1928**
(z alba Deset pařížských barevných leptů)
barevný lept, 14,5 x 11,5 cm, GASK – G 2649
- 28 **KVĚTINOVÝ TRH, 1928**
(z alba Deset pařížských barevných leptů)
barevný lept, 14,5 x 11,5 cm, GASK – G 2647
- 29 **NOTRE DAME, 1928**
barevný lept, 34,8 x 27,5 cm, GUKV – G 4397
- 30 **KOSTEL DE LA MADELEINE VEČER,
PARIS, 1928**
barevný lept, 34,5 x 27,6 cm, GUKV – G 4396
- 31 **FONTÁNA V PAŘÍŽI
(LES JARDINS TUILLERIES), 1928**
barevný lept, 34,3 x 27,8 cm, GUKV – G 4326
- 32 **NA POBŘEŽÍ LA PANNE. BELGIE, 1930**
barevná akvatinta, 14,5 x 11,7 cm, GVUCH – G 1052
- 33 **KATEDRÁLA V ANTVERPÁCH, 1931**
lept, 50,6 x 37,5 cm, GASK – G 2066
- 34 **LOŽ V PŘÍSTAVU, 1931**
lept, 25,6 x 7,1 cm, GMUHK – G 443/11
- 35 **AUTOPORTRÉT, 1932**
lept, 27 x 12,7 cm, GMUHK – G 478/17
- 36 **STAVBA PŘEHRADY
VE VRANÉM NAD VLTAVOU, 1933**
lept, 40 x 49,5 cm, GVUO – Gr 470
- 37 **KATEDRÁLA SV. BARBORY
V KUTNÉ HOŘE, 1938**
lept 31,5 x 25 cm, GVUO – Gr 825
- 38 **GOTICKÝ ARKÝŘ, 1940**
lept, 31,4 x 21,3 cm, GVUO – Gr 1084
- 39 **CHRÁM SV. JAKUBA V KUTNÉ HOŘE, 1940**
lept, 31,7 x 25,4 cm, GMUHK – G 1461
- 40 **PĚT ČASLAVSKÝCH LEPTŮ, (1943–1944)**
lept, 31,8 x 21,4 cm, GUKV – G 4646
- 41 **PAMÁTNÍK OSVOBOZENÍ, 1951**
lept, 34,4 x 25,3 cm, GUKV – G 2128

GUKV – Galerie výtvarného umění Karlovy Vary
GVUO – Galerie výtvarného umění v Ostravě
GMUHK – Galerie moderního umění v Hradci Králové
GASK – Galerie Středočeského kraje
SGVUL – Severočeská galerie výtvarného umění v Litoměřicích
GVUCH – Galerie výtvarného umění v Chebu

KORRESPONDENCE

1919–1938

J. C. VONDROUŠ A HENRY J. JOHN

Sincerely yours,
J. C. Vondrouš

Henry J. JOHN (Jindřich Jaroslav), českoamerický lékař, překladatel, autor knih a sběratel umění, se narodil 5. března 1885 v Olomouci. Ve věku 14 let odešel za svými rodiči Jindřichem a Filoménou Johnovými do Spojených států. Pracoval v Oklahomě a Kansasu, kde studoval na University of Kansas (1911). V roce 1912 získal titul magistra (University of Minnesota). Titul doktora medicíny získal 1916 (Western Reserve University of Medicine, Cleveland) a stal se internistou v Charitní nemocnici a zdravotním centru sester řádu sv. Vincenta v Clevelandu. V roce 1917 vstoupil do armádních lékařských sborů a byl prvním lékařem, který podával svým pacientům po operaci glukózu intravenózně.

V roce 1919 se připojil k Dr. F. M. Allenovi v Morristownu v New Jersey a pracoval s ním na výzkumu v oblasti diabetes. Setkal se s dr. Johnem Phillipsem, zakladatelem Nadace kliniky v Clevelandu a připojil se k zaměstnancům této kliniky. V roce 1924 byl prvním americkým lékařem, který používal inzulin klinicky. 9. října 1928 se oženil s Elisabeth (Betty) Beamanovou a v roce 1930 společně založili v Newbury v Ohio první letní tábor na světě pro děti s cukrovkou – „Ho Mita Koda“. Tábor řídil až do roku 1950. V roce 1935 opustil kliniku a zřídil si soukromou praxi. Během druhé světové války sloužil opět jako armádní lékař ve Francii. John byl zakladatelem Americké asociace pro léčbu cukrovky a spoluzakladatelem Národní ústřední společnosti klinického výzkumu. V roce 1937 získal Eisenmanovu cenu za vynikající prospěšnou práci. Zemřel v roce 1971 v Albuquerque v Novém Mexiku a byl pohřben na arlingtonském národním hřbitově.

Tento vynikající lékař byl také nadšeným sběratelem a propagátorem české grafiky a českého umění vůbec, organizoval několik výstav českého umění v Americe, věnoval se překladům české literatury do angličtiny. Udržoval korespondenci a osobní styk s celou řadou českého uměleckého (M. Švabinský, J. C. Vondrouš, G. Preissová), společenského i politického života (R. Medek, T. G. Masaryk, E. Beneš, V. Beneš, J. Masaryk). Sám byl činný i literárně, v mládí psal básně, 1922 napsal pro Museum of Art v Clevelandu katalog výstavy Československá grafika, v roce 1959 vyšel v Clevelandu jeho životopis českého vědce a vlastence Jana Evangelisty Purkyně.

The Encyclopedia of Cleveland History;
Case Western Reserve University, Cleveland

23. listopadu 1919

Letterman General Hospital, Presidio of San Francisco, San Francisco, California

Milý příteli:

Ten čas hrozně utíká. Prosínek skoro zde a já jsem posud v uniformě, očekávaje každou chvíli, že budu propuštěn ze služby. Však jak budu dlouho čekat, sám Bůh ví. Nic mne nyní nepřekvapí.

Rukopis bude právě odeslán tento týden do New Yorku. Byl jsem velmi zdržen jinými pracemi lékařskými, pak operací, neboť jsem zde pacientem. Však nyní vše u konce. Originál v rukopise, pak přepsání na stroji, korektura a zase konečně přepsání, toť kus práce jak sám nahlédnete a zvláště, když to vše musí být učiněno za noci, po pravidelné denní práci. Budu vás informovat, jakmile budu mít nějaké zprávy. Ilustrace zase jsou v Los Angeles a tak to jde v tomto vojenském životě. Budu muset čekat, až se dostanu tam, nežli je budu moci zaslati.

Co k vánocům? Mohl by jste mi připravit nějakou malou Vánočku? Mohl bych upotřebiti něco třebaš, co máte pohotově.

Těž bych vás prosil asi o 15 mých z loňského roku. Připište to na můj účet, prosím.

Za publikace, jež jste pro mne objednal, Vám děkuji. Jsem věru rád za jakoukoliv pomoc s této stránky, neboť jak vidíte, jelikož jsem pořád v amerických kruzích, nevím, co se v našem českém životě děje. Vaše rada tedy bude mi vždy vítána a budu vždy na Vás v tomto počítat. Můj srdečný pozdrav Vám a paní Vondroušové. Doufám, že se uvidíme na jaře, kdy pojedu do Anglie.

Váš Henry J. John, MD.

Dopisy adresujte sem do San Franciska, jiné na:

9. února 1920

East Islip, Long Island, New York

Milý příteli.

Právě připravoval jsem seznam, co možná úplně sbírky mých leptů, jak jste byl žádal, když došel váš druhý list. Jsem vám skutečně povděčen za zájem, který projevujete. Výstavky vždy více méně mají cenu, jsou-li dobře umístěny i v případech, kde není velkého úspěchu finančního, jistě jinak se tím získá. Upravuj tedy nový seznam věcí, které mám k dispozici, pohotově k odeslání. Tyto zašlu zítra neb pozítří. Ostatní přišly by později. Označené ceny jsou určeny výhradně pro vás. Ceny některých listů jsou poněkud vyšší a to z příčiny, že zbývá již velice malý počet výtisků, vydání jsou ukončená, takže více jich nebude. Zamlouvá-li se Vám to, velice rád přenechám Vám celou sbírku. Snažil jsem se vybrati co možná prvotřídní výtisky. Jinak nechci, by cítil jste se nijak vázán si lepty ponechat. To záleží, jak se rozhodnete. Splácení ovšem koncem ponechám vám k určení. Rád bych věděl, jak velké splátky mohl by jste zasílati a v jakých lhůtách. Doufám, že nebudete se zlobiti těmito dotazy. Jest to pouze z příčin, že i já pomyslím na cestu do Evropy. Vyjednávám právě s obchodníky stran převzetí celých vydání desek, kvůli tomu bych měl poněkud určitější informace, jak dalece mohl bych se toto odvážiti. Tož doufám, že prominete. Upřímně řečeno, jsem strašně otráven poměry, za jakých jsem nucen zde pracovati. Ubíjí to veškeré lepší kvality umělecké tvorby, takže budu cítiti se nesmírně šťastným, až dostanu se do příznivějšího, trochu více povzbuzujícího okolí, kde dá se lépe pracovati. Jeden se takto přímo ubíjí.

Ohledně úpravy leptů myslím totiž, že budete nucen postarati se o to tam na západě. Kterýkoliv závod, který obchoduje grafikou, ještě lépe, který zabývá se rámováním obrazů, by vám to obstaral. Celá věc neměla by státi více než 10–12 dolarů. Bych já celou věc upravil, zabralo by to spoustu času a potom byl by to ohromný balík k zaslání. Pro snadnější dopravu zasílají se lepty neupravené (nazloutlý papír dle přiloženého vzoru). Na čtvrtce č. 2 se hodí nejlépe, silnější bych nedoporučoval.

Novinky zde? Není jich mnoho. S Uměleckým klubem nevím co se děje. Soudím, že mnoho činností není na programu. Nevěnuji se tomu tůze mnoho z různých příčin. Stran prémie nevím co se děje. Díky za Vaši milou vzpomínku, Vámi do češtiny přeloženou knížku. Zašlu vám též jednu knížku právě z Čech došlou. O „Vánoče 1919“ jste se dosud nezmínil či snad nedošla Vás včas? Zasiílám též opis záznamu, věcí vám zaslanych, vyhlídí to jako účet, ale prosím nepovažujete to jako upomínku. Mám stále plně ruce práce, tak doufám, že prominete, když někdy s korespondencí pokulhávám. Přeji mnoho zdarů! Pište opět brzy. Srdečný pozdrav od nás obou.

Váš J. C. Vondrouš

3. června 1920

5 East 51st Street, New York City

Milý příteli:

Měl jsem tento šek pro Vás přichystaný již po nějakou dobu a čekal jsem jen na čas, kdy mi bude možno sejít se s přítelem, jehož jsem doporučil vašemu domovníku, abych se mohl pozeptat o cenách prohlídky. Však posud k tomu nedošlo. Toto však mohu určitě říci, že to není než jen asi 5 nebo 10 dolarů, a celkem vzato, to se dá vždy vyjednat předem, neboť to jest vždy úplně v pořádku, se předem pozeptat, co prohled a porada stojí a pak dle toho se řídit. Odporučil bych jemu tedy, aby tam šel a jednoduše se předem pozeptal.

Ex librisy a vánočky mně dnes právě došly v pořádku. Než odjedete, dám vám ještě 25. 00 a ostatek Vám zašlu do Prahy v první polovici července. Buďte tedy tak laskav a dejte mi můj plný účet a též Vaši pražskou adresu.

Já odjíždím dne 31. července na lodi Aquitania. Mé evropské plány mi bylo poněkud zaměnit, jelikož jsem přijal místo v Clevelandě, jež jestit velmi důležité a taktéž i výhodné na něž mi bude nastoupiti 1. ledna 1921. Tak budu tedy musit pospíchat zpět.

Lituji velmi, že mi nebude možno k Vám nyní již zavítati, jelikož máme hrozně napilno a těžko se vzdáliti. Lituji, že jsme se nesešli, když jste byli zde. Až přijedete příště, pak se sejdemě najisto. Zavolejte mne po telefonu a to ostatní pak vyřídíme. Nečekejte však na poslední chvíli až.

Se srdečným pozdravem Vám oběma jsem Váš,

Henry J. John, MD.

28. června 1920

5 East 51st Street, New York City

Milý příteli:

Doufám že jste se dostali přes ten modrý okeán beze všech nepříjemností. Lituju věru, že jsme nemohli jeti pospolu, neboť by mi bylo velkým potěšením. Inu kdyby byly ve vzduchu ryby...

Jak vidíte, neposlechl jsem Vás a zasílám Vám peníze přímo, neboť vím, že nebudete míti žádné potíže s touto poukázkou. Vřelý dík za tak trpělivé čekání. Snad bude lépe v budoucnosti, takže nebudu muset vždy tak odkládat.

Moje cesta jest již zabezpečena tak, že jistě pojedu 30. července na lodi Aquitania do Cherbourgu. Doufám, že Vás zastihnu v Praze. Pojedu—li skrze Prahu, tedy se tam na krátko zastavím na cestě do Moravy a pak přijedu později. Ne—li, tedy doufám, že od Vás uslyším. Bude asi nejlépe, když mi napíšete něco podrobnějšího o Vašich plánech někdy o pátém srpnu, abych věděl, co a jak. Adresujte dopis: Hrdibořice, p. Hrbátky, Morava, u sl. Marie Kvapilové, mé tetě. Pak mne to dojde do jista a já budu moci učiniti opatření dle toho.

Můj bratr právě přijel před pár dny na letní kurs do Columbia University. On studuje na Amherst College v Masachussetts. Litoval jsem, že jste byli již pryč, neboť bych Vás byl rád společně seznámil. Já ovšem očekávám mnoho od něho, neboť jsem ho vychoval od jeho osmého roku a nyní ho vydržuji na univerzitě. Víte já mám mnoho vlastních starostí o nichž svět neví, tak mě občas finance těžce zasáhnou.

Doufám, že jste našli všechny Vaše známé v dobrém zdraví a že nyní trávíte dobré časy mezi nimi. Já si nechávám zasílati dopisy na Štencův závod za mého pobytu v Praze. Dovolují si tím mnoho? Budete tak laskav a vysvětlíte mu prosím? Já mu též píši stran tohoto.

Srdečný pozdrav paní Vondroušové. Těším se na brzkou shledanou. Váš,

Henry J. John, MD.

To

J. C. Vondrouš, u p. Ivana Krýsla
Korunní tř. 59, Král. Vinohrady

3. prosince 1920

Praha, Král. Vinohrady, Na Smetance č. 16

Milý příteli.

Především díky za obstarání věcí, totiž doručení dopisů a zaslání katalogu. Jak lze souditi nelíbilo se Vám tuze v té Č. S. republice, očekával jsem, že tomu tak bude. Ač váš úsudek je do jisté míry správný, přec však na druhé straně uvážíme-li věcně celou tu situaci, neuvěřitelné poměry, úplné vyčerpání všeho za času války, téměř úplná hospodářská dezorganizace, politický převrat, samostatnost, to vše vytvořilo nezvyklé poměry, lid neumí v tom ještě choditi, vše jest omezené, všeho ještě nedostatek a s tím nezbytně celý kulturní život značně pokulhává, nutno vše znovu organizovat, tu netřeba se dívat na to tuze pesimisticky, při delším pohybu zde pozná se, že věci jdou již poměrně dosti slušně. Ovšem lid stále ještě nařiká, nadává na vládu, to již ze zvyku, naučili se to za Rakouska. Tak jak poměry nyní jsou, zdá se, že vláda má vše již dobře v rukou.

Ukázkou jakých potíží vláda zažívá, byly poslední události, Němci v republice, zdá se, že nemohou zapomenouti, že mívali zde hlavní slovo. Dvojí loajálnost ukazují při každé příležitosti. Při odstraňování památek rakušáckých, pomníku germanizátora Josefa II v Teplících – demonstrace, ihned na to ozvěna v Chebu – rozbita česká škola, stará to a oblíbená zábava Němců – útočení na legionáře a jiné výtržnosti. Praha odpověděla na to zabráním všech německých budov v městě, ovšem pouze dočasně, vyjma tzv. Stavovského Divadla na Ovocném Trhu, které zdá se, že konečně zůstane definitivně pro českou scénu. Ač lid pražský byl velice roztrpčen, přec vše odbylo se poměrně klidně. Nelze vždy schvalovati podobnou taktiku davů, v tomto případě však docíleno bylo jistých pozitivních výsledků – Němci zkrotli. Veškeré upomínky na německví byly při této příležitosti odstraněny z pražských německých škol, tj. sochy a obrazy Franz Josefa – „Kódlá“ (jak posledního svého panovníka lid nazýval) a Viléma ba i Bismarcka a Hindenburga. Jeden žasne, jaký počet těchto relikvií se našel, nesporný to doklad loajálnosti a lásky k československému státu. Říšské listy, jakož i vídeňské, ošem neopomenuly využití příležitosti napsati senzační zprávy o utrpení Němců v republice, o surovostech jakých nutno jim od Čechů snášeti, bezmála bude jim zakázáno zpívati v československém parlamentě „Deutschland über alles!“ Zasilám vám výstřižky.

Píšete, že jsem jaksi otlásl vašimi názory o umění, věřte, neměl jsem v úmyslu bořiti vaše představy o uměleckých hodnotách, pouze upozorniti, že k opravdovému ocenění skutečně dobrých věcí jest nutno míti odbornější znalosti. To již přijde samo sebou, bude-li váš zájem o umění stále takový, jako jste vždy projevoval. Měl jsem jaksi dopal, že vás nachytali na mnohé věci, jež tak špatně reprezentují to, co reprezentovati mají. Myslím, že časem sám poznáte, že měl jsem pravdu.

Život v Praze jest nyní velice pěkný, jistě by Vás to více zajímalo nyní, než v tom fádním letním čase, kdy Praha nikdy nebývá atraktivní. Poslední dobou zaměstnán jsa mými pracemi, zanedbal jsem korespondenci více méně, tak doufám že prominete, že teprve nyní vám odepisuji. Doufám, že nebudete následovati mého příkladu, ale že brzy něco nám opět napíšete.

Přejete-li si, kdykoliv bych některé věci zde pro Vás obstaral, s radostí tak učiním. Končím přáním příjemných svátků se srdečným pozdravem od nás obou.

Váš J. C. Vondrouš

10. února 1921

Cleveland Clinic, Euclid Avenue at 93rd Street

Milý příteli:

Já žiji skutečně ve dvacátém století. Hned zde, hned onde, jako elektrický proud. A ten čas pořád mi nestačí. Nu asi již to tak bude vždy, nic se na tom nedá změnit.

Jsem teď doufám trvale ale usazen. Bydlím nedaleko kliniky, jen dva bloky, v novém „apartment house“. Mám tři sednice, kuchyň a koupelnu, vše moderně zařízeno a v předním pokoji skládací Murphy bed, tak že mohu míti spoustu přátel u sebe v pohodlí. Doufám tedy, až zavítáte zpět, že budu míti tu čest Vás a Vaši milou paní pohostiti. Přijďte a zůstaňte jak dlouho bude líbo neboť Vás rád uvidím. Sám vařím a starám se o dům kromě všechné jiné práce, tak víte že mám vskutku napilno. Jsem však velmi pohodlně zařízen a tak trochu po umělecku, trochu rázně se vyjímaje proti mým americkým přátelům. Mám pěkný nábytek a obydlí nové, tak to lehko míti věci v harmonickém souladu. V jídelně, jež jest mojí nejlepší setnicí, jest pět Vašich leptů, jež se skutečně pěkně vyjímají. Moji přátelé se nemohou dosti vynadivit.

A co vy děláte? Pracujete na materiálu, jež jste si dovez z Belgie? Až ukončíte nějaké, pošlete mi prosím jeden a to ten, jež se Vám zamlouvá. Přiložte účet.

Já měl strašnou smůlu se vším, co jsem si nechal zaslat Štencem. Já totiž koupil spoustu leptů od něj, pak nějaké od jiných firem a odnes tyto k němu, jelikož jsem chtěl, aby byly poslané všechny najednou a měl jsem za to, že to on vše obstará. Přes čtyři měsíce tomu posud nic, psal jsem jemu z New Yorku v prosinci a poslal nějaké peníze, však posud nemám ani odpovědi, tedy vskutku ani nevím, co si mám myslet. Hlava bronzová Husa od Šalouna též se ztratila, tu však mi Franta nahrazuje, neboť mi posílá novou. Kdy však dojde, sám Bůh ví. Vše, co mi bylo zasláno soukromě, došlo správně a rychle. Však vše, co šlo skrze firmu Schenker a spol., jest ztraceno. Proto nezasílejte mi NIKDY nic skrze tuto firmu, neboť to jest věc, proti níž skutečně brojím. Něco tam není v pořádku, neboť to nebyl jenom jeden obchod, jenž mi posílal věci skrze tuto firmu a jež se ztratily, však několik. Zdá se mi, že by se mělo do toho nahlédnouti.

Najdete-li něco v leptech, jež jest zajímavé a jež by jste mi doporučoval, buď mi to pošlete anebo prosím mi napište a já pak vám pošlu obnos. To víte, že mne lepty nesmírně zajímají a hledím propagovat české umění. Však ty zkušenosti v Praze mne skutečně odstrašují. Jest to strašně obchodovat s těmi lidmi. Tak již šest měsíců, co jsem ty věci koupil a posud je nemám a možná, že ani vůbec mít nebudu, neboť mnohé věru byly poslední kusy. To přechází chuť, ne? A bylo toho za několik tisíc.

Vy nesmíte soudit Vondrouši z toho, co jste u mne viděl ten večer, neboť mé nejlepší věci vy jste ani vůbec neviděl. Vím, že by jste nebyl tak soudil o mém výběru. Jest pravda, že v tom co jste vy viděl u mne bylo mnoho, co nebylo cenné, však to jsem věděl i když jsem to kupoval. Jednou věcí jest cennost a druhou zajímavost. I věci jež takto nejsou cenné jsou často velmi zajímavé.

Znal jste Dra. Píska? Zemřel náhle se srdeční vadou. Škoda ho, neboť byl výtečný muž. Znal jste Sl. Míkovu? Koncertuje nyní v New Yorku s velkým úspěchem. Doufám že budeme mít o jednu českou umělkyni, jež se dodělá velkých úspěchů více v naší české Americe. Mne velmi zajímá.

Budete tedy tak laskav a dojdete k Štenci se pozeptat co a jak to s těmi lepty, abych přece věděl na čem jsem. Budu Vám velmi povděčen. S poměry tam ovšem souhlasit nebudeme, neboť my oba jsme úplně jiné soustavy, tak to přirozené. Jsem rád, že se Vám tam líbí, já však bych si nikdy přivyknouti nemohl. Hlemýždí to pokrok tam a já jsem zvyklý lítat, tak ovšem, že to nejde. Moc ruku líbání a papouškování a různých jiných pitomostí místo upřímnosti a přímosti a práce. Nemohu ovšem s Vámi souhlasit. Mi Amerika jest ideálem. Vy neznáte Ameriku tak jako já, sice by jste se mnou souhlasil. Amerika vede a povede svět. Vaši lidé posud se k tomu faktu až na malé výjimky neprobudivili. Však faktum jest zde a ti již chtějí, to vidí. Za nějakých padesát let i ti ospalí to uvidí. Máte vyschlé dědečky na většině důležitých míst a ovšem co se dá očekávat za takových okolností? Jest to mladík, jenž má energii a nadšení a vůli a sílu ke práci a ne ten shrbený dědek. A mladí lidé u vás jak jsem to viděl jsou všude zastrkování, dostávajíce se někam pouze, když se stanou starými dědky. Vždyť jest to hanba. V těch letech chuť ke práci pryč a byt by i byla, není fyzické síly.

*Srdečně Vás a Vaší paní, zdraví Vás,
Henry J. John, MD.*

20. března 1921

Cleveland Clinic, Euclid Avenue at 93rd Street

Milý příteli:

Jest tiché nedělní odpoledne a sedím ve své úřadovně po celodenní práci. Jsem zvědav jak se vám daří. Co děláte a jak se máte. Na čem pracujete a jak se v tom pražském uměleckém kruhu bavíte. Rád bych věru strávil nyní pár neděl u vás, abych přece viděl, jak to tam vypadá za jarního období. Zde v Americe ovšem my jenom letíme a já jsem si tomu letu tak přivyknul, že mi teď těžko povolit. Proto právě byl jsem tak nervosní po čas mého pobytu v Praze.

Lepty mne posud nedošly. Jest to věru strašné. Devět měsíců nyní a posud nic. Psal jsem Štencovi však na můj dopis mi ani neodpověděl. Nevím vskutku co si mám myslet. Přechází jednoho chuť obchodovat s těmi lidmi. Řekl jste mu něco o těch leptech? Jak mohu já po nich pátrat, když ani nevím, jak je zaslal a kdy je zaslal

Z vašich nových prací máte co z okolí Ypres? Někteří ze zdejších doktorů se mne ptali na to a mohl bych některé odprodat. Tak máte-li co, zašlete mi několik a já se postarám o to. Jináč si je nechám sám, neboť hodlám uspořádati zase výstavu českých prací zde, jakmile mi dojdou ty druhé věci.

Těž bych prosil vaší paní, aby mi někdy vybrala něco z ženských ručních prací, nějaké maličkosti, jež bych mohl dát co dárky přátelům. Můžete to jednoduše dát do novin a zaslati to tak, neboť tím způsobem to dojde co nejdříve. Anebo do většího psaní. Přiložte mi vždy účet.

Těž jsem pomýšlel na zpracování leptu na parchmentu. Dá se to? Míním totiž na použití tohoto na velké lampě co stínidla. Řekněte mi prosím, co o tom myslíte. Či bylo by lépe použití India ink a barev? A dá se leptati též na hedvábí? Mám to zpoustu otázek, ne? Nu víte, že já vždy mám něco věřivého v hlavě, co mne udržuje v klukovských létech. Jináč bych byl dědečkem.

Nedávno dostal jsem dopis od přítele Růžičky. Mají tam trochu nemoci v posledních měsících. Doufám však, že to nejhorší přešlo.

Co nového a zajímavého v literatuře? Víím, že nyní máte skvělou příležitost tuto sledovati, co Vám závidím, neboť já nyní dělám denně do půl noci. Máme zde až 125 pacientů denně a to si dovedete představit, co to míní. Uvázal jsem na sebe trochu moc práce.

Jak je to s tou politikou katolicismu? Budete mít přece jenom separaci? A proč se nepokoušejí o ni teď a pořád čekají? Zdá se mi, že ztrácíte dobrého času takto, neboť čím dříve rakovina odstraněna, tím lépe pro život celku. Tím nemíním, že by měl katolicismus být nadobro odstraněn, ale měl by přestat být živěn státní ústavou. Bude takto lepším, neboť má-li státi na svých vlastních nohou, tu ovšem musí ty nohy trochu zesílit, aby jej udržely vzhůru.

Rád bych měl nějaké ukázky pro výstavu z Švabinského dřevorytů. Co by mne stála celá ta série těch posledních jeho prací? Anebo měl bych ho reprezentovati nějakým jiným způsobem? Mám velmi málo od něho a co mám není podepsáno, totiž jsou to otisky jeho původních prací. Nepůjde-li to nad sto dolarů a mohu-li to učinit v několika splátkách, tedy mi zašlete tu jeho poslední sérii.

Je co v tisku o našich přítomných umělcích? Totiž abych mohl podati krátký životopis a kritiku jejich prací, aby obecenstvo mělo z toho ten největší prospěch. Jsou to tito: Vondrouš, Růžička, Preissig, Šimon, Švabinský, Stretti. Jsou jiní, jež by měli býti zastoupeni? Víte já myslím, že budu moci vám zaopatřiti agenci zde u našich nejlepších firem v Clevelandě, tak že jest důležité, abych měl dobré práce hned na začátku.

Doufám, že jste v dobrém zdraví a vaše paní taktéž. Až přijedete zpět do Ameriky musíte mne navštívit a já vám dám okusit bečláckého vaření. Můžete u mne zůstat jak dlouho vám bude libo. Najdete zde spoustu materiálu ku práci, přejete li si takto čas strávit. Zatím srdečně vás zdravím, Váš

Henry J. John, MD.

28. března 1921

Na Smetánce č. 16, Praha – Král. Vinohrady

Milý příteli!

Dík za Váš milý dopis. Dovedu vmysleti se do Vaší situace a chápu Vaši radost, že jste uniknul tomu prostředí provinciálnímu, omezenému, které Vás zde tolik tížilo a že jste opět ve svém živlu. Díky za Vaši laskavou pozvánku. Buďte ujištěn, že jistě bude-li to kdy možné, Vás v tom Vašem bytečku budeme obtěžovati.

V prvé řadě jest několik zmatených pojmů, bych se tak vyjádřil, které potřebují poněkud vysvětlení. Netřeba bráti jako výtku mé poznámky v předešlém dopise, že uměleckým věcem nerozumíte. Nelze ani dost málo pochybovati, že člověk, který tak hluboce zajímá se o věci toho druhu jako vy, předpokládá již předem vkus značně pokročilý a jestliže výtku byla činěna, bylo to hlavně z důvodu bych upozornil Vás, že skutečně jest třeba býti velice na pozoru, by lidé vpašovali Vám věci pochybných kvalit. Další týká se tohoto. Nevím zda-li Vám známo, že od 9 let jsem úplně americké výchovy. Teprve v letech 1910 – 15 žil jsem v Čechách. Tehdy poměry zde bývaly poměrně spořádané. Žilo se krásně, mnoho jsem získal a hlavně, že to bylo poprvé v mém životě, kdy mi umožněno, bych plně se věnoval se svému umění. Nevím zdali jest Vám známo, že u nás v Americe nebývají právě američtí umělci dostatečně podporováni. Kupující publikum dává přednost při volbě ať malby či grafiky námětům cizím, evropským. Kupují spíše to jakousi vzpomínku na místa, které znají ze svých cest, by při návštěvách mohli se chlubit: „Pohledte tam jsme v tom a tom roce trávili ty a ty časy, tam v Benátkách, v Římě, apod. To víte činí to dojem. Umělecké čili výtvarné problémy, které umělec řeší a svojí prací předvádí, zaujímají za těchto podmínek podružné místo.

Já byl nucen v prvých dobách protloukati se všelijakým způsobem v New Yorku, ilustracemi v novinách, v magazínech a později i čistě obchodní prací, tzv. commercial advertising, nudnou sice, ale tehdy byla to jediná možnost bych se uživil. To moje nadšení pro práci ryze uměleckou bylo tímto stále dušeno, na nějakou vážnější výtvarnou práci nedalo se pomýšleti, nezbyval čas. To trvalo léta, není divu tedy, že vždy vzpomínal

jsem na ty časy s jakousi trpkostí a vítal jsem tu volnost, která zde v Praze mi poskytnuta, kdy mohl jsem se věnovat čistě jen umění, které vždy mě tak hluboce zajímalo. Stálo mě to značné námahy než setřásl jsem onen neblahý vliv. Toho pouhého zápasení o existenci, který skutečně již ten čas ohrožoval veškeré lepší schopnosti, smysl pro uměleckou tvorbu vůbec. To cítím ještě po dnes. Bohužel, když byl jsem v nejlepším, opět počínal chápat smysl pravé práce, přišla válka, znemožnila další působení zde a byl jsem nucen vrátit se domů, do New Yorku. Nyní ovšem pochodil jsem dosti slušně. Cizí náměty probudily trochu zájmu, získal jsem výborné spojení, jak se tomu říká v našich kruzích, dobrého „éditeura“, takže mohl jsem i nadále své práci se věnovat. Ovšem do té doby, dokud evropské náměty jsem nevyčerpal. Před ukončením r. 1919 byl jsem již v koncích, materiál úplně vyčerpán a náměty americké, ač často pokoušel jsem se jich uplatnit, nikdy nesetkal jsem se se zdarem. Nikdo to nekupuje. Nezbyvalo tudíž než opět jeti do Evropy. Abych řekl, že poměry zdejší se mě líbí, to nemluvil bych pravdu. Jest vše v děsně mizerném stavu. Hledím na ně však poněkud shovívavěji než Vy, z důvodu ... (zde chybí část dopisu) ... ten zdravý náš Amerikanismus. Nesetká se však člověk se zdarem. To staré copářství které se mě vždy tak přičilo, jest bohužel tůze zakořeněno. Ty vady, které jste pozoroval, znám již z dob dřívějších, takže mě již nepřekvapují, nepůsobí na mě tak jako na Vás, toť část dědictví dřívější monarchie a čím dříve zbaví se tato nová republika těchto předpotopních zařízení, všech těch přítěží, které zdržují pokrok jednotlivců i celku, tím dříve zdravější poměry nastanou. Obávám se však, že náprava bude velice zdlouhavá. Tedy odlišnost našich názorů není právě veliká, ale nevěřím, že činilo by to můj pobyt zde příjemným, obíratí se pouze stinnými stránkami poměrů, zabývati se tou směsí trapných zjevů dnešního života. Ujišťuji Vás, že kdybych měl jiné povolání, jistě bych odsud pospíchal, ale podmínky k mé práci jsou daleko příznivější zde. Snažím se prostě vytvořit si zde, co možná příznivé okolí, ovzduší, které by mělo povzbuzující vliv ku klidné, plodné práci. Jistě v životě zde jest mnoho krásného. Na poměry hledím dosti optimisticky a také skutečně věřím, že bude zde dobře velký znatelný pokrok k lepšímu, od doby co jste odejel, nasvědčuje k tomu.

Tedy ne, že bych měl Ameriku méně rád, ale z příčin uvedených nutí mě, abych žil prozatím mimo Ameriku, bych v Americe mohl se uplatnit. Netvrdím, že by tyto potíže, ty dosti trpké zkušenosti byly všeobecně údělem našich amerických umělců, avšak jest to moje zkušenost a velkého počtu amerických umělců z dob dřívějších i soudobých.

K. p. Štencovi jsem došel po obdržení dopisu. Věcí prý již zaslal. Možná, že po připomenutí, nevím. K Štencovi můžete mít vždy plnou důvěru, ale má též své starosti s řízením závodu a jiných věcí, tak že někdy se stává, že na leccos trochu pozapomene a lidé, co to mají jako zaměstnání, ne vždy vyřídí vše dosti promptně. Jest nutno občas připomenouti by na to Štenc sám dohlédl.

Co týče se zásilek prostřednictvím fy. Schenker & spol., tomu dosti dobře nerozumím, neb firma ta, víceméně mezinárodní, dobře známá, vše vyřizovala přesně. Kdybych věděl, co vlastně to bylo, jakého druhu věci měly Vám býti zaslány a v který čas, pokusil bych se tu věc vyšetřit. Jinak ovšem jest těžko o něčem se informovat, nevím-li dostatečně o čem se jedná. Doprava zdá se, ještě valně pokulhává, tak možná, že věci jsou ještě na cestě.

Právě tyto dny byla mě dodána z nakladatelství Grosman a Svoboda publikace „Kožuchy“ č. 2. od Úprky, určena pro Vás. Co mám s tím dělati? Ohledně zmínky, bych naleznu-li nějaké zajímavosti v leptech, vám je zaopatřil, to velice rád učiním. Nevím však, co již máte. Kdyby bylo možno, aby zaslal jste seznam toho, co jste již zakoupil, ku př. od Šimona, Stretti–Zamponiho a jiných, mohl bych Vám jaksi Vaše sbírky doplnit, ovšem bylo by nutno, by sdělil jste, jakým as obnosem mohl bych disponovat, jakou částku chcete na umělecké věci věnovat, bych měl se dle čeho řídit a nepřekračoval Váš rozpočet. Což obrazy – oleje? Nemyslíte, že nějaké menší dobré exempláře by vhodně obohatily Vaši kolekci? Právě tyto dny na výstavě viděl jsem několik věcí, při kterých napadlo mě, že by velice dobře se vám zamlouvaly. Byly to právě ukázky malebných českých krajů, obrazy menších rozměrů v ceně 25 – až 40 dolarů. Tedy poměrně levné, není to nic výstředního, dobré, solidní práce. Zaznamenal jsem si je v případě, že zmlouval by se Vám můj nápad. Zde ovšem opět jedná se o to, do jaké míry přejete si, bych napomáhal vám při tvoření vašich sbírek.

Nového prozatím není, život jest celkem příjemný, mnoho pěkných koncertů a jiných věcí k zotavení ve volném čase, příjemný to oddech. Nyní těšíme se na časté výlety do pražského okolí. Jinak stále ještě pracuji na Belgii, doufám, že budu do léta hotov. Budu se skutečně těšit na další Váš dopis. Přejeme Vám mnoho zdarů v novém působišti. Srdečný pozdrav od nás obou, Váš

J. C Vondrouš

5. července 1921

Král. Vinohrady, Na Smetance 16

Milý příteli:

Opět po delší době odepisuji. Na můj poslední dopis odpověď dosud nemám, mezi tím však došel dopis Váš. Máme již po delší dobu takové mizerné počasí, deštivo a chladno. S prací venku to jde strašně pomalu. Myslím totiž s prací na nových námětech pražských a českého venkova, takže jeden bývá zpravidla dosti rozmrzen a postrádá se nálada k dopisování, což za jiných okolností bývá potěšení – jakýs milý oddech po dobře vykonané práci. Přirozeně neskládám nečinně ruce v klín, pracuji na čem se dá, ale mám na to dopal, když nemohu přesně dodržovati rozvržený plán. Chystáme se právě na druhou cestu do Belgie, čekáme pouze na zlepšení počasí.

Jsem zvědav, zda již obdržel jste veškeré věci zde zakoupené. Mluvil jsem se Štencem o tom a také vždy příležitostně připomínám. Právil, že Vám o tom všem napíše vysvětlení, jest to celá historie, více méně zcela vina okolností neb jemu skutečně na tom záleží, by Vám posloužil. (zde část dopisu nečitelná) ... a přikládám současně 3 výtisky „S. Martin Yprès“ a nové „Hradčany z Chotkových Sadů“. Další věci z Ypres budou ještě dva náměty, ty nemám hotové. Zasílám více výtisků prvé desky, jak jste byl žádal. Nebudou-li se vašim přátelům zamlouvat, tož podržte je prozatím, jakož i ty, které hodlám Vám čas od času zaslati k přehlédnutí, hodí-li se vám co a ty potom můžete zaslati případně na adresu mého bratra v New Yorku, neb mě samému, až se opět do Ameriky navrátíme. Cena byla by 9,50 za „S. Martin, Ypres“ a 10,00 za „Hradčany“ (jeden z mých vlastních pěti výtisků). V sérii belgických listů počítám as na 25 – 30 námětů. Bude-li vás to zajímat, zaslal bych Vám celou tu sérii, až bude hotova a kdyby snad přál jste si ji podržeti, učinil bych Vám, co možná nejnižší cenu. Celé vydání těchto bude přijmuto mojí New Yorkskou firmou, takže mimo něco málo exemplářů nebudu vůbec míti žádné k prodeji. P. Štenc si již předem zamlouvá úplné 2 serie a já bych byl rád, by také těmito byl ve Vaší sbírce zastoupen. Pouhý to nápad, na rozhodnutí máte mnoho velmi času, nejsou ještě ani zpola ukončeny.

Co týče se novinek v literatuře, není toho mnoho. Skutečně dobré vodítko naleznete v „Naší Době“. Tu a tam vyskytnou se drobnější věci, které obsahem jsou velice zajímavé a vždy vzpomínám, že ani pro Vás nebyly by bez zájmu. Mám na mysli právě jednu podobnou drobnůstku: „1911“, „Projev českých spisovatelů“. Jakás dokumentární věc. Nevím jak by zaslání čas od času podobných novinek Vám přišlo vhod, nežádal jste o to. Ovšem pro mne bylo by to potěšení Vám v podobných případech v tom posloužit.

Žádáte posudky o různých vašich nápadů. Lept na parchmentu (pergamenu) neměl by valného smyslu, použitím k účelu, o kterém se zmiňujete, ale připadá mě, že velice krásně vyjímá by se, bylo-li by pergamentu použito na stínítko, vkusně rozvržený a pěkně provedený ornament. Další miníte pravděpodobně tisk leptu na hedvábí. Rozhodně nedocílilo by se nějakých pozoruhodných výsledků, naopak dopadlo by to dosti nešťastně. Když již musí se dělati něco na hedvábí, hodilo by se k tomu spíše něco á la dřevoryt, ovšem velice plošně provedený, jakýs způsob „block printing“, což ostatně se používá při různých textilních látkách. Hlavní podmínky které musí určovati směr ať již v čemkoliv jsou účel a materiál, t. j. účel ke kterému má dotyčná věc býti použita a materiál ve kterém má býti provedena. To jest nezbytné. A samo již určuje výtvarné podmínky, které nelze překročiti, jen na úkor umělecké hodnoty díla. Proč nevoliti něco v batiku? K tomu hedvábí nejlépe se uplatní.

O výběru nějakých ženských prací ručních, kterým pověřujete moji ženušku, bylo by lépe dáti určitější vodítko, co as by to mělo býti. A jistá stupnice cen neb i drobnůstky bývají někdy poměrně drahé. Pouhý nástin, co as by to mělo býti, by postačil.

Butete-li mě kdy zaslati nějaké peněžité obnosy, jest nejlépe učiniti to v šekách vystavených v dolarech bankou samotnou. Tak to zasílá moje firma v New Yorku. Tyto se zde snadno vymění a tím neztrácí se ničeho přeměnou.

Poměry jsou nyní dobré. Žije se pěkně. My zde pořádně menší turistické výpravy po kraji českém, což domnívám se, že i Vás by nesmírně zajímalo. Jest to skutečný požitek. Co dělá Růžička? Dopisujete si s ní? Těší nás, že i Vy jste spokojen a ve svém žilvu. Budeme čekati na delší dopis od Vás, nemíním další ale delší. Přejeme mnoho zdaru! Se srdečným pozdravem od nás obou, Váš

J. C. Vondrouš

14. srpna 1921

Cleveland Clinic, Euclid Avenue at 93rd Street

Milý příteli:

Věci, jež jste mi zaslal došly správně a rychle. Byl jsem moc zaměstnán, takže jsem se nedostal k odpovědi, až teprve teď. Taktéž musím Vám říci, že věci od Štence konečně došly, z čehož jsem měl velkou radost, neboť jsem to již pokládal za ztracené a bylo v tom několik dosti cenných věcí, jež bych nebyl mohl nahradit. Tak nyní mám asi sto leptů ve své vlastní sbírce. Povězte mi prosím, co víte o prof. Wellnerovi z Olomouce? Mám skoro úplnou sbírku jeho prací. Koupil jsem to hlavně pro to, že Olomouc jest mým rodištěm. Některé se mi zdají velmi dobré jiné opět dosti slabé. Toto bude důvěrné, takže se nemusíte obávat otevřeně se vysloviti o něm.

Píšete o životopisech umělců, jež mi snad Štenc zašle. Posud jsem nic neobdržel. Dále pravíte: 'Vybral jsem též něco málo listů Švabinského atd. Mínilte, že jste mi tyto zaslal? Pakli ano, tak jsem nic od Švabinského neobdržel. A ty velké dřevoryty jeho „Rajská sonáta“, o těch se musíte mýlit v doměnce, že nejsou v prodeji, neboť já je viděl ve Štencově kabinetě, když jsem byl v Praze a tam byly na prodej. Na to se dobře pamatuji, leč byla-li to jiná serie, však velikost a materiál byl ten samý. Zeptejte se švagrově pana Štence, jež tam je, ta Vás o tom zpraví.

Publikaci Kožuchy jsem též koupil v Praze. Však to nic nevadí. Neudal jste však cenu, abych to mohl zařadit do knih.

Váš lept Hradčany, jenž vyšel ve sbírce amerických umělců a jež jsem měl zarámovaný v mé úřadovně, mi někdo ukrad, když jsem byl v Bostonu na sjezdu Amerických lékařů. Je k nahradění? Výtisky z Ipses jsem posud neprodal. Stran sbírky z Belgie. Rád bych měl úplnou sérii pro sebe, však určitě Vám budu psáti, až když obnovím kontrakt zde pro příští rok, totiž až budu určitě vědět, co budu dělat příštího roku. Bezpochyby že budu zde, však musím míti o tom jistotu. Sdělte mi tedy prosím Vaši cenu celé série pro mne a též kdy asi bude celá venku, neboť bych ji rád upotřebil na výstavě, bude-li to možné. Hodlám tuto pořádat někdy v zimě, až budou studenti zpět ve školách a publikum též více navštěvovati art museum.

Stran literárních novinek, budu Vám vždy povděčen, zpravíte-li mne o nich. Zaslání však těchto ponechávám mému zástupci v Praze, panu Voleskému, knihvazači a knihkupci, jenž mi vše rychle u Vás vyřizuje a s nímž mám stálý účet. Tento člověk koná mi tam velké služby, neboť mohu se na něho s čímkoli obrátiti a on mi vše vždy rychle a správně vyřídí. Totoť jest mi tam velkou službou. Peníze vám pošlu později .

Růžička jest právě na venkově na nějakou dobu s rodinou. Ano dopisujeme si a vede se mu dobře. A s Preissigem jsem se též sešel v Bostoně. Odjíždí k Vám do Prahy. Pochybuji velmi, že ho to tam uspokojí. Najdete-li některé z jeho věcí tam, nechte mi prosím vědět. Já jsem skoupil vše od něho, co jsem u Vás mohl najít.

Zde vše jde ve starých kolejích. Práce až hrůza, takže nemám ani minuty. Pracuji teď na překladu Laichterova „Manželství“, však s mým zaměstnáním nevím, kdy to dokončím. Mám asi dvě stě stránek hotových. Znáte to! Pak mé vědecké práce zaujímají též mnoho času. Právě jsem ukončil týdenní program, v němž jsem obětoval spoustu krve každý den k výzkumným pracem a tak to vše, zároveň s vedením domácnosti, vařením, atd., to víte jak asi se musím otáčet.

Doufám, že budete zpět z Belgie, když tento dopis dojde. Těž, že jste měli pěknou a příjemnou cestu tam a pobyt. Co pak dělá Mucha? Jaká byla kritika jeho výstavy zde v Americe, slyšel jste?

Srdečně zdraví Vás a Vaši paní a těší se na brzký dopis od Vás Váš,

Henry J. John, MD.

31. října 1921

Praha – Kr. Vinohrady, Na Smetance 16

Milý příteli:

Mám před sebou Váš dopis ze dne 14. srpna neb rád bych zodpověděl všechny Vaše dotazy v něm obsažené. O prof. Wellnerovi úsudek jest, že jako grafik jest poměrně slabý. Dodal bych však, že k tomuto úsudku, že některé listy, jež měl jsem příležitost čas od času přehlédnouti, nejsou tak zcela bezvýznamné, naopak obsahují dosti zajímavých vlastností.

Ohledně stručných dat životopisů zdejších grafiků, požádal jsem Štence, by Vám tyto opatřil neb v těchto věcech se skutečně nejlépe vyzná. Bo-

hužel, jak se u něho často stává, zapomenul na to. Slíbil opětně, že Vám vše ihned zašle tak doufám, že tento materiál již máte v ruce. Listy Švabinského, které jsem pro Vás vybral, dle sdělení Štence, prý jste již obdržel. Jest velice obtížno zaopatřiti reprezentativní sbírku jeho věcí, z příčin že vydání většiny jeho prací jsou rozebrána. Co se díla z „Rajské Sonaty“ týče, nebyly dosud dány do prodeje. Listy, o kterých se zmiňujete, byly pouze výstavní exempláře. Není pochybnosti, že by tyto Štenc Vám jistě zaslal, kdyby byly dány do prodeje. Zdá se, že jest trošku nedorozumění s tou publikací „Kožuchy“. Číslo, které jsem Vám zaslal, bylo mě dodáno firmou Grosman a Svoboda s Vaší adresou. Domnívám se tedy, že jste celé to dílo u nich objednal a zaplatil, jelikož účet nebyl přiložen a že zasláno to na moji adresu, bych Vám tyto doručil. Právě tyto dny došly mi další tři čísla, současně též desky na celé dílo. Účet za desky 24 Kč zapraven (Štenc je zasilá). Ohledně leptu „Hradčany“, který svého času byl vydán v mapě pro Č. nár. sdružení sděluji, že tento nelze nahraditi. Jest úplně rozebrán. O mé sérii belgických listů nemohu prozatím sdělití nic určitého. Většina desek jest dosud v práci. Mám v úmyslu upravit v mapě několik souborů těchto leptů, totiž výtěžek nejlepších. Činil jsem prozatím pouhý dotaz, zda reflektoval by ještě tento soubor, který přirozeně snažil bych se upravit pro Vás v ceně přístupné. O tom však později, až věci budou hotovy. Jsem nyní velice zaměstnán. Z letošní cesty Belgií a Holandskem získal jsem slušných námětů. Mimo to Štenc objednal si pár z desek – pražských námětů, takže čas můj je více než naplněn. A jest to tak dobře, čilý, činný život jest to jediné, co udržuje mě v dobré náladě. Hlavní věc ovšem jest, má-li člověk zajímavý materiál k zpracování. Naše cesta Belgií a Holandskem byla rozhodně mnohem příjemnější než roku předešlého. Lépe se již cestuje a celkové poměry též jsou značně zlepšeny, dostává se vše poznenáhlu do poměrů normálních. Příštím rokem mám v úmyslu výhradně věnovati se práci zde v republice, abych pravdu řekl, námětově jest mě to daleko sympatičtější a mnohem zajímavější. Situace v Československu ač malým tempem přece pokračuje v stálém zlepšování. Právě co jsem toto dopsal, poněkud znepokojující situace vytvořila se s Maďarskem. Dík však ráznému zakročení Malé Dohody, dá se očekávati, že celá ta trapná aféra skončí bez krveprolití. Mobilizace ovšem udělá značnou díru v rozpočtu, jest to ale zkouška pohotovosti, zdatnosti republiky a tu zdá se, že obstála skvěle. Zde současně naskytuje se příležitost konečně likvidovati celou tu záležitost monarchistických rejdů v Maďarsku, by do budoucna zabezpečen mír tak nutný k zdárnému vývoji republiky. Právě dozvídám se, že p. Lad. Urban attaché čs. konzulátu v New Yorku, přidělen byl do Clevelandu. Budete tedy míti poblíž výborného spoléhání. Není tomu tak dávno, co byl u nás zde v Praze. O Muchovi se zde vůbec nic nepsalo, takže nemám ani té nejmenší představy, jak s tou jeho výstavou pochodil. Žádáte též nějaké lepty Preissigovy k doplnění Vašich sbírek. Jako se vším ostatním jest vždy ta potíž, že nevím vlastně, co již máte. Mluvili jsme o tom, než jste odjel z Prahy, taktéž v posledním dopise, žádal jsem o zaslání seznamu, bych Vám mohl tu a tam něco doplniti. Jedině tak jest to možné. Doufám, že brzy opět od Vás uslyšíme. Budeme se těšiti. Zdravíme Vás co nejsrdčněji, Váš

J. C. Vondrouš

17. ledna 1922

Cleveland Clinic, Euclid Avenue at 93rd Street

Milý příteli.

Dnes právě došla mne Vaše novoročenka. Vřelý dík, neboť to pěkný kus práce jež s radostí přikládám do své sbírky. Jak vidíte posud se chystám k výstavce. Byla zpožděná tím, že Urban navrhl, aby se vydala malá příručka, ilustrovaná tak, aby zůstala stopa po ní. Slíbil jste mi materiál o umělcích, jehož bych mohl použítí, však posud nemám nic. Materiálu pro výstavu mám dosti, neboť mám přes sto leptů a dřevorytů. Přes to, že jsou v tom též slabé kusy, jest spousta dobrého materiálu k výstavě. Až vyjde nebo raději jakmile budu mít trochu času, abych mohl udělat úplný seznam, pošlu Vám jej, aby jste byl jaksi informován o tom, co mám. Prozatím ale nemám času, neboť jsem se vrátil před nedávnem z dlouhé cesty, jež trvala celý měsíc, po Kanadě a Spoj. státech, kde jsem doprovázel lékařskou komisi ze Srbska, jež zde cestovala pod dozorem Rockefellerovy nadace. Tak jsem měl výtečnou příležitost seznámit se osobně s našimi velikány. Ale něco Vám přec budu moci i dnes podat, to jest jména umělců již jsou v mé sbírce zastoupeni: 1. Vondrouš, 2. Preissig, 3. Šimon, 4. Alex, 5. Stretti-Zamponi, 6. Úprka, 7. Růžička, 8. Roehling, 9. Hofbauer, 10. Engelmüller, 11. Petříček, 12. Procházka, 13. Naumann, 14. Štáfl, 15. Schmiett, 16. Lolek. Později Vám

zašlu úplný seznam, a to brzy. Můžete-li tedy něco pro mne sehnat stran informace o těchto lidech, budu povděčen.

Z Vašich věcí jsem posud nic neprodal, nebyla příležitost. Čekám, že o výstavě začnou styky. S Urbanem se často vidíme a jsme dobří kamarádi neboť jest to vskutku výtečný mladík. Též jsem zorganizoval „Czechoslovak Arts Club“ tak že, když sem přijedete, budete vítán. Cleveland Vás bude již pak znáti z Vašich prací. Já budu totiž hledět, aby z výstavky naši umělci něco měli.

Zatím přijměte srdečný pozdrav, jaktěž i Vaše milá paní. Často Vás vzpomínám. Budu Vám zase psáti brzy, asi v neděli neboť ten seznam Vám zašlu co nejdříve. Srdečně Vás zdraví

Henry J. John, MD.

24. ledna 1922

Cleveland Clinic, Euclid Avenue at 93rd Street

Milý příteli:

Příkládám seznam mých leptů a dřevorytů, jak jsem se o nich zmínil v mém posledním dopise. Jak vidíte, jest toho spousta. Některé věci z Wellnera vybereme a jiné věci mám posud objednané, tak že kolekce bude doplněna, totiž míním hlavně několik prací ze Zamponiho.

Co nového? Jak vidíte založili jsme zde Klub dle vzoru New Yorského a doufáme, že zde uděláme trochu dobra a propagace již jest zapotřebí v Clevelandě. Tato výstavka bude jakýmsi oficiálním vystoupením naším v americké veřejnosti.

Zatím na rychlo srdečně Vás zdraví jaktěž i Vaší paní, Váš

Henry J. John, MD.

27. února 1922

Na Smetance 16, Král. Vinohrady–Praha

Milý příteli.

Váš dopis ze dne 17. ledna došel a seznam Vaší sbírky grafické o několik dní později. Mám nyní jakousi představu, co máte a co vlastně Vám ještě schází, by Vaše kolekce skutečně byla souborem vybrané čs. grafiky. Dle přání a dle toho, mnoho-li peněz k tomu účelu vždy určíte, mohu Vám čas od času některé listy dodat, máte-li dost důvěry, že vyberu Vám věci dobré.

Ohledně informací o umělcích, o to jsem již dávno požádal Štence a dle jeho slov Vám něco již zaslal. Měl jsem tedy za to, že potřebné informace již máte. Ostatně to snad přítel Urban promine, nepovažuji to za zvlášť šťastný nápad vydati nějakou ilustrovanou příručku, ve které, tak se domnívám, zamýšlíte připojiti biografie zastoupených grafiků. To se mi právě nezamlouvá. Kdyby se jednalo pouze o skutečně významná jména na poli grafiky, nebylo by valně námitek, ale ve vašem seznamu jsou jména (Štafl, Roehling, Schmiedt, Procházka a ještě půl tuctu jiných), která jsou více méně bezvýznamná. Na štěstí, vyjma Wellnera, jsou ve vaší sbírce zastoupeny většinou pouze jedním listem, kvůli tomu jednomu listu (často bývá to pouze jediný v celé tvorbě dotyčného umělce, který stojí za povšimnutí), nebudete snad obtěžovati publikum všelijakou životopisnou statistikou. 2. Kdybych mohl raditi, řekl bych nedělejte výstavu příliš velikou. Učiňte výběr pouze od těchto autorů: M. Švabinský, Šimon, Stretti–Zamponi, Silovský, Alex, Majer, Tondl a snad i ten jeden Hofbauer a česko americká skupina – Preissig, Růžička, Vondrouš. Materiál tedy dostatečný pro slušnou výstavu. Tj. to hlavní. Výstava má býti vybraná, by dojem, co si návštěvníci odnesou, byl co možná nejlepší. To myslím, že zanechá koncem daleko hlubší trvanlivější stopu, než nějaký spisek, třeba i nákladný, se spoustou suchopárných informací. 3. Spokojte se s vkusně vypraveným katalogem, se stručným úvodem, ve kterém byl by podán co možná stručně jakýs souhrn grafické činnosti v Československu. – That is my opinion is an unpretentions, but a most respectable manner of introducing a new group of men to the public. – Zde ovšem udílím radu, aniž byl jsem o ni požádán a tudíž netřeba ji použítí. Bych ušetřen byl od vás výtky, že neobstarávám věci o které žádáte, zasílám publikaci „Česká grafika“, ve které naleznete veškerá suchopárná životopisná data skorem všech lidí, kteří do té doby zabývali se grafikou. Ocenění práce různých umělců v prvé části knihy jest zastaralé, neb od té doby (1910) vytvořilo se mnoho daleko hodnotnější práce. Já kupř. teprve tehdy jsem začínal moji práci zde. Kniha jest celkem velice chudá, ale jest to jediná věc toho druhu. Účty za různé ty věci zašlu až toho bude více a prosil bych, nezasílejte peníze sem do Prahy, ale vše na mého bratra Jos. Vondrouše, 428 East 80 St. , New York City. Rád bych byl ovšem sehnal vám

úvod katalogu od některého ze zdejších lidí, ale nelze se na ně spolehnouti, stále vytáčky, odklady a konečně neudělají vůbec nic. Klasický doklad toho měli jsme při nedávné výstavě Hollara v Paříži. Bude tedy nutno, by jste, použijete-li mého návrhu, tento „introduction“ sestavil si sám, případně mohl by jste získati někoho na výpomoc. Zasílám kusý jakýsi návrh, jak asi si to představuji, pravím pouhý náčrt. Mohl bych ovšem napsati to důkladněji, ale z příčin, které nebudu uváděti, omezují to na pouhý výpočet jmen, úmysl můj jest sestaviti článek pouze informativní a co nejstručněji. Ostatně kritika učiní si svůj vlastní úsudek o kvalitách vystavených prací. Tím vlastně rozebral jsem celou tu věc z mého hlediska, na vás nyní záleží jak to vše s výstavou zařídíte, by to dopadlo reprezentativně. Nedělejte výstavu tuze velikou, unavuje. U nás život jde stejným tempem, stále se pracuje. Těšíme se nyní na léto, tentokrát nebudu hledati náměty v cizině, ale budeme toulati se po Čechách případně i po Slovensku. Příště budu psáti více. Budu těšiti se na dopis od Vás. S přátelským pozdravem od nás, Váš

J. C. Vondrouš

1. ledna 1923

Cleveland Clinic, Euclid Avenue at 93rd Street

Milý příteli Vondoruši:

Ani neměl jsem tušení, že skoro rok uplynul od Vašeho posledního dopisu, neboť tento datován v únoru. Letí to ten čas když člověk prací zanešen! Mnoho se sběhlo od tohoto času, co jste mi psal. Lituji, že jsem Vás častěji neinformoval, aby jste viděl, co všechno se sběhlo. Zde jest po výstavě. V prosinci byla tato v St. Louisu a teď jde do Cincinnati. Pak dále po Spojených Státech neboť jest angagována až přes rok 1924. Jde od oceánu k oceánu. Zde úspěch je dobrý, neboť navštívilo jí přes 13 000 lidí za těch 14 dní. Mnoho jich přišlo později, když výstava byla již pryč. To víte, ti naši češáckové přijdou obyčejně s křížkem po funuse. Jedny české noviny zde měly velké prohlášení jeden den: „Navštivte všichni výstavu atd.“, když už výstava byla v St. Louisu a kdy americké noviny psaly již před třemi nedělemi o ní. Posílám Vám katalog a jiné publikace mé neboť teď jsem si právě vzpomněl, že jsem Vám tyto ještě neposal.

Váš návrh stran výstavy byl nepraktický. Však Urban Vám o tom psal. S takovou by jste ve světě nepochodil! Svět chce něco pozitivního a ne samé vykrucování. Buď a nebo! Žádné však perhaps. A dle toho též jsme se řídili a vidíte, že úspěch dobrý. A já myslím, že naše práce na katalogu též nebyly nadarmo. Musíte uvážiti, že toto jest první pozitivní informace o české grafice jež jest v angličtině! A bylo jí potřeba jako soli.

Od té doby, co jsem Vám psal, moje sbírka velmi vyrostla asi o 300 leptů. Ani nemám celý seznam, tak že nemohu Vám zaslati. Mám nyní skutečně dobrých věcí a doufám, že v čase budu míti dosti úplnou sbírku české grafiky. Jest zapotřebí, aby někdo v Americe měl alespoň poněkud úplnou sbírku české grafiky a tak míním obětovat na to peníze Mám teď myslím kolem 500 leptů.

Vaše věci jsem posud neprodal až na jeden lept a Ypres, peníze za něj posílám Vašemu bratrovi. Mám ale dopis ze St. Louisu, v němž se tážou na cenu Vašeho Sv. Víta, tak možná dost, že ten půjde.

Urban bydlí u mne. Mám též dva bratry u sebe již chodí do Highschool. A já jsem kuchařem. Tak víte, že práce mám plné ruce neboť mé vědecké práce, neříkajíc nic o rutině, zaujímají mnoho času, neboť publikuji mnoho vědeckých věcí. Řekněte Vaší paní, že jsem se naučil v posledních pár týdnech též dělat knedlíky.

Až uvidíte Urbana, ten Vám bude vypravovat celé kapitoly o těch mých knedlicích. Ale tloustne na nich přece!

Na čem pracujete nyní? Dokončil jste již tu sérii leptů z Belgie? Mám právě účet od Štence za lepty jež mi opět posílá a vidím, že v nich jeden též od Vás. Jsem tedy zvědav, co to. Švabinskému se zde hodně obdivovali znalci. Pro toho bude trh v dobrých centrech. Šimon se ovšem líbí lidem neboť jeho práce jsou líbivé. Já sám mám velkou spoustu jeho prací. Obchodníci ale ho proklínají velmi. Škoda!

Na jaře jedu do Kalifornie, do San Francisca, kde budu přednášet o diabetice ve schůzi amerických lékařů. Vrátil se asi skrze kanadské skalnaté hory, jež mají býti velmi krásné. A kam vy pojedete v létě? Rok na to rád bych se opět podíval do Evropy. Ten čas jen letí.

A co Růžka? Tolik mi slibovala, že mi vyhledá děvče v Praze a hle, nic se nestalo! V Praze jsem byl a slíbené děvče ani z dálky neviděl. Doufám, že v dobrém zdraví a že jste spokojenější v Praze o tom jsem přesvědčen. Tam se přece jen lehčeji žije. Pro Američana, ale by to bylo strašným trestem, tam muset žít! Vy to ovšem necítíte, mne ale to strašně hnětlo. Nu každá část světa jest jiná.

Nechte o sobě slyšet a nezapomeňte na dopis tak jako já. Jsem mizerným korespondentem, tak dlouho, ale to přece se málo stane. Přijměte ode mne oba srdečný pozdrav a přání toho nejllepšího v tomto novém roce.

Váš Henry J. John, MD.

13. ledna 1923

Cleveland, Euclid Avenue at 93rd Street
Mr. Joseph Vondrouš
426 East 50th Street, New York City

Vážený pane Vondrouši:

Přikládám šek na 25,00 dolarů za lepty, jež jsem prodal pro J. C. Vondrouše a sice:

St. Martin, Ypres, Belgium, 15,00

Sv. Vít, Praha, 10,00

Připíšte tedy, prosím, k jeho dobru neboť mne žádal, abych zasílal peníze Vám, místo jemu do Prahy. Činím tedy dle jeho přání. Se srdečným pozdravem jsem,

Henry J. John, MD.

4. ledna 1926

Praha – Střešovice, Vořechovka č. p. 486

Milý příteli.

Dávno jest již tomu, co jsme posledně vyměnili dopisy. Omluvu nemám pražádnou, prostě chtěl jsem se vyhnouti polemikám s přítelem Urbanem, který takto jest velmi milý a veselý společník, jenže tu a tam něco zamotá a tím vzniknou situace, ve kterých nemám právě zálibu. Tím nemíním ovšem Urbana nějak zlehčovati, má své dobré vlastnosti a mohu říci, že vždy rád jej vidím. Byl u nás již několikrát, tak jsme se dozvěděli dosti podrobnosti o Vašem životě v Clevelandě, o stavbě Vašeho domku a jiné. Budete-li míti čas, pište nám. Ujišťuji Vás, že bylo by nám to velice milé.

Mám za to, že Vám Urban již také něco psal o nás. Dostali jsme též nápad postavit si vlastní domek a to z nedostatku možnosti získati jen poněkud obstojný byt. Nápad se sice uskutečnil, ale obrazně řečeno, toneme v dluzích, ale jde to ku předu. Vše nemáme dosud zařízeno, jak bychom si přáli, nerad zatěžuji se finančně více než mohu stačiti, ale časem snad to bude. Divíte se asi, že jsme se v Praze usadili na dobro. To však má svoji příčinu, Zde až dosud podařilo se mi získati příjem roční větší než v Americe a život celkem dosti dle mé chuti, životní podmínky příznivější, tedy důvod dostatečný.

My ostatně nemáme tak velké požadavky, místo kde možno v klidu nerušeně pracovati, slušný byt a zahradu k osvěžení, to nám úplně postačí. Právě konají se velké přípravy pro VIII. všesokolský slet letošního roku, netoužíte opět se podívati do republiky? Žena mi právě povídá: „pozvi doktora sem k nám, nějak to již zařídíme“. Co tomu říkáte? Mohu Vás ujistiti, že budete srdečně vítán!

Těšíme se, že si na nás vzpomenete, přinejmenším alespoň dopisem. Naše přání všeho nejlepšího v Novém roce! Srdečně Vás oba zdravíme, Váš J. C. Vondrouš

5. února 1926

Cleveland Clinic, Euclid Avenue at 93rd Street

Milý Vondrouši:

Předem dík za krásný vánoční lístek! Děláte je pořád pěknější. Rád jsem se konečně něco o vás dověděl. Prožíváte tu samou smůlu, co já se stavbou. Je to k čertu, co? Jeden by se z dluhů zbláznil! Jednou dobou jsem již myslel, že to vše práskne, však chvála bohu, opět konečně trochu se svítí. Posílám Vám malou fotografii mého domu, abyste viděl, co jsem vlastně postavil. Mám pěkný byt, jen že to hodně nákladné. Však jaká pomoc, za málo peněz, málo muziky. A mám z toho celkem radost. Teď jsem si přikoupil venku 5 akrů krásného lesa, kde bud stavět později log-cabin na výlety for week-ends. Tak až se sem opět podíváte, uvidíte, že zde přeče jenom máme pohodlí.

Pracuji jako hrom denně, až do 12, 1 hodin. Je to dřina, však mám pořád tolik práce, že to jinak nejde. Publikoval jsem již mnoho a právě hledím

dokončit velkou vědeckou knihu o diabetes, co jest moje specialita. Dřu se s tím již na tři roky a pořád to není u konce.

Urban mi posílá od Vás velký olej. Jest již na cestě a jsem již věru zvědav jej uvidět. Mám 4 jiné oleje již.

A bydlím v tom velkém domě úplně sám. Je to směla, co? Takový bečlácký život, je to taková kočička. Nu ale jaká pomoc? Jednou snad bude jináč. A již stárnu, ale jen tak pomalu. K Vám se asi letos nedostanu, nemám na to peníze. Doufám ale, že to nebude trvati dlouho, že mne tam opět uvidíte, neboť budu brzy pracovati na životopisu Jana Eveng. Purkyně v angličtině a tak budu tam muset asi zajet pro speciální věci. Pak si uděláme výlet! Viděl jsem málo Čech posledně, když jsem tam byl. Mám mnoho dobrých známostí v Praze, nemíním tím ženské. Vaší paní vyřídíte pozdrav. Dluhuje mi hubičku! A nechte o sobě opět slyšet do desíti let. Urban rád polemikuje, to se samo sebou rozumí, ale nenechte si tím vlasy šedivět. Dobřejte si ho a on přestane. To je jeho slabá stránka. Řekněte mu cokoliv a že to máte ode mě a uvidíte jak se z něho stane ryba. Srdečně Vás oba zdraví, Váš

Henry J. John, MD.

26. srpna 1926

Praha – Střešovice, Vořechovka čp. 486

Milý příteli.

Děkuji za váš milý dopis. S hrůzou shledávám, že uplynulo již přes půl roku od té doby. Je to sice hodně pozdě, ale přec konečně jsem se k tomu psaní dostal. Nedivte se a promiňte, neb mimo jiné, dělá nám ta „chalupa“ velké starosti, ba někdy strašně nám život otravuje, takže nebývá nálada. S tím stavěním zde, to pravidelně dopadne zcela jinak, než si to člověk představuje. Přirozeně na počátku podá stavitel rozpočet, než začne stavěti, podepřený obvyklou právoplatnou smlouvou a spoustou závazných podmínek, jenže bohužel smlouva, nedostatečně podepírá – byť sebe lépe, pečlivěji sestavená a vždy najde stavitel formalky, kterými lze závazné podmínky rozvázati. Stavitel se původního rozpočtu vůbec nedrží a tento vždy o veliký obnos překročí, takže na konec z toho všeho vzniknou trapné tahanice, smlouvání. U nás, tj. „Družstva výtvarných umělců a spisovatelů“, trvá to již bezmála dva roky a u konce nejsme. Tytéž zkušenosti má každý, kdo stavěl v posledních 5–6 letech. Bylo-li tomu tak již dřív před válkou, to nevím. Soudě však dle toho, že tento systém „handrkování“ jest tak důsledně praktikován všemi podnikateli staveb, mám podezření, že byl v módě již tehdy, jenže nyní provádí se ve větším měřítku. Naprosto nepochopitelný systém pro člověka vychovaného v americkém prostředí. Právě nyní jsme v dosti nepříjemné situaci. Není to poprvé. Přestáli jsme již mnohé a máme dosti pevnou důvěru, že i tentokrát uvedeme vše, do správných kolejí. Vůle a intenzivnější práce mnoho překoná. Útěcha je, že bydlíme pěkně a že to tedy stojí za námahu. Co nás z toho všeho těší nejvíce, že ženu zahrada a mě poprvé v životě pohodlná pracovna.

Děkuji za ty vaše fotografie. Máte skutečně pěkné sídlo, které nám Urban dosti detailně vylíčil. Je viděti, že jste hodně podnikavý (až na to ženění!).

Před časem navštívil nás pan Rychtařík s paní V. Stoupovou (roz. Pechovou), přítelkyní mé ženy, která k nám často přichází a tak jsme si o vás dost pohovořili.

Slet sokolský byl skutečně velice zdařilý, v dosud nebyvalém měřítku – 15000 cvičenců při prostných! Celý průběh sletu ještě dlouho utkví v paměti všech, kdož měli příležitost spatřit to nádherné divadlo.

V dopise píšete, že Urban zasílá Vám ode mě velký olej a že jste zvědav jej viděti. Já rovněž byl bych zvědav jej viděti, neb všechny mé oleje dosud dekorují náš vlastní byt. Ostatně máte-li v úmyslu kupovati obrazy, mám za to, že byste dobře pochodil, kdyby vám výběr obstaral odborník, skutečný znalec uměleckých děl. Mám zde vzorný příklad jak se zakládají sbírky, galerie továrníka Jindřicha Waldese, který ovšem vždy měl k ruce odborníka. Bude-li možno zařídití povolení k návštěvě, až budete někdy v Praze, sám se můžete přesvědčiti. Předpokládám, že sbírka má též nésti jakýs individuální ráz sběratele, že tedy sběratel sám musí během času osvojití si té znalosti potřebné k správnému ocenění uměleckého díla. Hlavní předpoklad tedy jest, by umělecké dílo skutečně obsahovalo umělecké hodnoty. Povrchní líbivost není bezpečným vodítkem v tomto směru. Kde pravé dílo umělecké jest stálým zdrojem potěšení, stále by v něm nalézati nové a nové záznamy zajímavého osobního pozorování, které umělec snažil se vyjádřiti, ať již způsobem realistickým, impresionistickým neb moderně syntetickým (nutno v těchto odlišných směrech chápati názory a hledisko umělcovo) pouhá „chytlavá líbivost“ jest krátkého dechu. Zahloubáte-li se do jeho obsahu, shledáte pouhý nastrojžený povrch, kterým se zpravidla zakrývá vnitřní prázdnota. Totéž máte v literatuře – ..... v jiných umění. Vezmete-li to s obchodní stránky, tak

vzorná sbírka jest neobyčejně výhodné ukládání kapitálu. Tento cíl sleduje mnoho amerických finančníků, kteří současně jsou milovníci umění. Mám za to, že vám zde nepíši nic nového, že vlastně vše jest vám dobře známo, přec upozornění nemusí právě škoditi. Přikládám dva obrázky. Doufám, že vy nebudete tak dlouho odkládati s dopisem jako já. Na váš dopis se budeme těšiti. Přejeme Vám mnoho zdarů! Se srdečným pozdravem od nás,

Váš J. C. Vondrouš

31. srpna 1928

Praha – Střešovice, Vořechovka čp. 486

Vážený příteli.

Dík za zaslání „Fine Prints of the Year“ za r. 1927. Kniha došla v úplném pořádku. Reprodukce kresby (z novin) rovněž došla. V nejbližších dnech pustím se do té „Christmas card“.

Měl jsem vlastně psáti již dříve, při nejlepší vůli však, nebylo lze se k tomu dostat. Letos byla Amerika u nás v republice neobyčejně čteně zastoupena. Mimo Čechoameričanů seznámili jsme se též s Vaším clevelandským F. Věkem a jeho paní, dále s konzulem Dr. Ruškou, byli zde účastníci mezinárodního kongresu kreslířů, který zahájen byl koncem července (také mě ušetřili jakousi funkci) a tak bylo nutno poněkud se jim věnovati.

Mám za to že kongres i s ním spojená výstava, dopadly skvěle, což jest dobré vysvědčení pro zdejší lidi, kteří tu věc organizovali a skutečně dobře provedli. Účast z U. S. byla největší. Mezi těmito byl počet závažných osobností jak z kruhů pedagogických (kreslení) tak z uměleckých. Byla to nesmírně příjemná společnost, řed. American Federation of Arts, několik zástupců z Metropolitan Museum of Art, N. Y., vůdce delegace – řed. Art Education for Massachusetts ovšem s dámami, a jiné. Mimo to měli jsme u nás po celou tu dobu dvě Američanky, prof. kansasské university, takže čas jsme měli dosti vyplněný. Všichni byli Prahou nadšení, rovněž i návštěvami pozoruhodností, které zařazeny byly do programu, jako Karlův Týn, Slovensko, návštěva brněnské výstavy, atd. Cituji část dlouhého dopisu, který jsem před krátkým časem obdržel od choti řed. American Federation of Arts: „We are glad that just that group of American came to Praha for the Arts Congress, for they are our best type, whom we are glad to have known in other lands – rather than those who over-rich and noisy, often badly represent us. Those whom you saw are highly trained for directing those humanizing forces that temper our restlessness and balance our tendency. To overweight in matters mechanical. They were all enthusiastic over their reception in Praha, and in its interesting historical features. When they go back, they will tell others – which will inevitably increase the number of Americans who will want to come you.“

Letos učinili jsme vlastně takový pokus, ve větším měřítku býti hostiteli. Počínaje s Vámi, bohužel s Vaším neustálým spěchem, dal jste nám malou příležitost. Následoval prof. T. E. French z Ohio State University s dceruškou a její přítelkyní a několik Čechoameričanů a na konec účastníci kongresu. Přirozeně Růžka měla plné ruce práce, připravováním různých těch překvapení, která cizincům poskytuje česká kuchyně a mohu říci bez nadsázky, že se skvěle osvědčila. Velice rádi na to vše vzpomínáme.

Nyní se chystáme na kratší prázdniny do Brna na výstavu a potom někam na venek a sice, jakmile se počasí trochu umoudří. Po nějaký čas stále prší. Pracuji nyní na sérii menších desek Paříže (barevné). Rád bych s tím již byl hotov, bych získal čas na několik desek Prahy do konce roku.

Lepty a několik těch kreseb jsem již zaslal. Datum zásilek uvedeno je v celkovém seznamu zde přiloženém. Zbývají ještě lepty barevné, ty nebylo lze tisknout, nedostával se papír, v září budou na cestě. Celkový výběr leptů (považuji za reprezentativní), je tentýž, jak jsem Vám jej sdělil při jedné Vaší návštěvě, přidán pouze jeden list staršího data „Il Traghetto“ (deska je dávno již zničena) a sice z důvodu, že současně zaslal jsem Vám výtisk zničené desky, tak pro zajímavost. Prosím sdělte zda to vše došlo. Srdečně Vás oba zdravíme, Váš

J. C. Vondrouš

Shledávám, že Váš dopis ze dne 11. VII., obsahuje zmínku „15tého pošlu nějaký check“. Dosud nic nedošlo. Prosím Vás nepovažujte to zde, co upomínku neb platební lhůty i výši splátek ponechává vám k určení, tak jak Vám to bude vhodné. Píši pouze z toho důvodu, že bych nerad by něco přišlo na scetfí.

Dodatečně vzpomínám, že slíbil jsem Vám některé adresy, a sice:

Pan E. Purghart, šéfred. zpravodajské sekce, Ministerstvo věcí zahraničních, Praha IV–Hrad.

Pan legační rada Dr. A Štangler, Ministerstvo věcí zahraničních, Praha IV – Hrad neb Praha – Bubeneč, Bučkova 585

27. září 1928

Praha – Sřešovice, Vořechovka čp. 486

Milý příteli.

Váš dopis ze dne 9. IX. '28 obdržen. Přirozeně bylo zdělení o nastávající Vaší ženitbě dosti velkým překvapením.

Přejeme Vám oba – s plna srdce –vše nejlepší do budoucna – krásné šťastné manželství!

Ženě ovšem zdá se Vaše správa poněkud kusá, ráda by věděla více podrobností, je-li blondýna, neb bruneta – velká – malá – štíhlá, atd. , čistě ženská zvědavost. Doufá, že se alespoň pochlubíte s fotografií. Skutečně litujeme, že nejsme poněkud blíže – jistě bychom se (chybí část dopisu) Dopis, který odpovídá na některé Vaše dotazy, pravděpodobně máte již v rukou. Odeslán byl můj dopis ze dne 31. VIII. „Crismas Card“ upravím dle přání.

Ještě jednou přejeme Vám oba hodně štěstí! Srdečně Vás zdravím,

Váš J. C. Vondrouš

19. listopadu 1928

Praha – Sřešovice, Vořechovka čp. 486

Vážený příteli,

dne 5. list. odeslal jsem první výtisky Vaší „Christmas Card“ počtem 65 a dne 19. listopadu 86 listů, zbývajících 49 bude na cestě v druhé polovině tohoto týdne. Dohromady činí to žádaný počet tj. 200 kusů. Doufám, že Vás to plně uspokojí. Snažil jsem se propočítati cenu co možná nejnižší. Vysoká cena papíru a jiného materiálu činí v tom značnou položku. Doufám tedy, že cenu 6 Kč za jeden výtisk, nebudete považovati za příliš vysokou.

Poslední zásilka leptů (dle účtu a seznamu přiloženého v dopise ze dne 31. VIII., měla býti dána na poštu již 4. IX.) byla odeslána dne 15. listopadu. Doufám, že vše řádně došlo a dojde.

Děkuji za Váš check na ...50.– Dle přeměny v živnobance činí obnos...50.– Kč. 1. 679.– k Vašemu dobru. Dodatečně přijde na účet i 200 výtisků „Christmas Card“ á Kč. 6.– = Kč 1. 200.–. Poznamenejte si to laskavě.

Zajisté prominete, že větší část dopisu věnuji těmto věcem. Život u nás se valně neliší od toho, co jste sám viděl, stále jedno a totéž, to u nás znamená práci a zase práci, někdy je radostná někdy poněkud vyčerpávající (hlavně když je nutno tisknouti lepty ve velkém počtu) vždy však „quite exciting“, takže nuda jest naprosto vyloučena

Doufáme, že se Vám vede výborně a očekáváme, že nám příležitostně sdělíte jak shledáváte ten život manželský. Přejeme mnoho štěstí. Oba Vás srdečně zdravíme. Váš

J. C. Vondrouš

3. března 1929

Praha – Sřešovice, Vořechovka čp. 486

Drahý doktore Johne!

Nedivte se, že Vám píši já, nerada bych, abyste z toho měl doma rozvod, ale Jeník je tak zahrabán v korespondenci, že bude trvati nejmíň měsíc, než se z toho vyplete a já Vám mám co říci a nechci děle čekati.

Dnes jsem vyřizovala „order“ pí. Prellwitz, kterou jste odporučil. Psala si o Šimonovy lepty a poslala 50 dolarů a jest-li prý něco zbyde, vyžádala

si též jeden Vondroušův.

To je jako tůze málo na lepty Šimona, který je vyprodán a počítá si podle toho. Jelikož šlo o dámu, kterou Vy doktore znáte, chopila jsem se celé záležitosti sama a vyprosila jsem si je pro „mojí přítelkyni“ a tímto faktem dostala jsem jakousi slevu, takže dámě budu moci vyhověti a poslati jí 2 lepty Šimona a 1 lept Vondrouše. Tedy Šimon neví, že jsou pro Ameriku, jistě by mě je nedal anebo počítal podle toho. Víte sám kolik se za ně počítá. Nezapomeňte, že mě nesmíte prozraditi, bylo to poprvé a naposled a jediné tím, že se odvolala na Vás, snažila jsem se jí vyhověti.

Je škoda, že nechtěla všechny Jendovy lepty, vyřizují takové objednávky raději.

S tím bych tedy byla hotová a nyní trochu o Vás doktore. Víte, že Vám tu Vaši faleš nemohu ještě dnes odpustiti? Proč pak jste se nepochlubil, že máte nevěstu? Člověka bulíkujete s ozdravovnou pro děti a patrně to bude pro děti Vaše? A ostatně kdybyste byl opravdický kamarád, poslal byste alespoň obrázek, jak vám to spolu sluší. Jsem opravdu ráda, že jste se konečně oženil doktore a budu ještě radši, až nám oznámíte další „překvapení“. Jenom škoda, že jste tak daleko, šla bych Vám ráda za kmotru.

Nám se vede dobře, v zimě jsme se měli ještě lépe. Denně jsme lyžařili. Od Nového roku napadlo tolik sněhu a držel se až do března. Měli jsme lyžařské parties skoro denně a před naší braňkou natáhli jsme lyže a za čtvrt hodiny jsme byli na kopečkách. Je zde krásný terén, ale nikdy ne-napadlo tolik sněhu, abychom ho vyzkoušeli a asi už se nám to více nepovede.

Nyní Jeník dohání, co sportem zameškal, a já zahradničím.

Abych nezapoměla, chtěl jste informace, co se týče Novoročenek a co by Jeník počítal pro Američany. Tedy prvních sto výtisků 60 dolarů, dalších sto – padesát. Nutno, objednatí nejméně sto výtisků. Když nám dostanete order na 10 novoročenek uděláme Vám krásnou pro Vás zadarmo. Jsem ráda, že se Vám novoročenka líbila, tiskla jsem celé vydání sama a jsem tedy trochu pyšná na moje spoluřilo.

Jeník mi kavalírsky přenechal celý obnos a já jej o všem po žensku ihned utratila za šaty. Tak si myslím, že jsem Vám toho již dosti napsala a ráda bych abyste nám opět psal hodně dlouhý psaní, ze kterých bychom se alespoň něco! dozvěděli.

Vyřídíte Vaši choti pozdrav ode mě, představte mě prosím a nepomlouvejte mě tůze. Srdečný pozdrav od nás obou.

Ružka Vondroušová

Easter Sunday

31. března 1929

Praha – Střešovice, Vořechovka čp. 486

Vážený příteli

Připojuji k dopisu Ružky žádaný přehled Vašich splátek a tedy i celkový stav Vašeho účtu.

Díky za splátky a sice ze dne – list. 1928 . ... 50,- a z 22. ledna 1929 ... 1. 700,- Kč

Stav jest následující:

za zaslání lepty celkem		6. 020,- Kč
k tomu za Christmas Cards		1. 200,-
úhrnem	Kč.	<u>7. 220,-</u>
zapraveno	list. 1928 – 50,-	1. 678,-
	leden 1929	1. 700,-
zbývá	Kč.	<u>3. 842,-</u>

Promiňte, že omezují se na pouhé výpočty, věřte ale, že toho mám tolik, že nevím, kde mi hlava stojí. Dnes nedělám nic jiného, než že celý den piší dopisy. Tím ale ani zdaleka nebudu hotov, zbyde toho ještě spousta. Doufám, že daří se Vám výborně. Srdečně Vás oba zdravím, Váš,

J. C. Vondrouš

15. července 1929

Cleveland Clinic, Euclid Avenue at 93rd Street

Milí přátelé,

omlouvám se za opožděný dopis, čekal jsem, dokud nebudu moci poslat šek, který přikládám k tomuto dopisu, je na sumu 1500 Kč nebo 42 USD. Promiňte také, že píšu anglicky, jsem ve své kanceláři, kde mám k dispozici jen obyčejný psací stroj.

V okolí kliniky není mnoho nového, což víte, protože jsem Vám odsud posílal nějaké dokumenty. Nenastaly žádné vedlejší efekty a já od té doby pracuji. Teď mám hodně práce na venkově, kde mám srub, protože chci věnovat několik akrů půdy a všechny budovy na tábor pro děti s cukrovkou. Chci tu postavit další budovy a vytvořit z toho prvotřídní tábor, kde se budou děti moci léčit zdarma a budou mít péči, kterou si zaslouží. Proto se také snažím vybrat 75 000 USD, což by vyřešilo všechny problémy a umožnilo pokračovat v činnosti, až tu nebudu.

Příští měsíc jede do Evropy a do Prahy mladý architekt pan Cunningham s ženou, dal jsem mu doporučující dopis pro vás. Řekl jsem mu, aby se Vám včas ozval z Paříže, abyste věděl, kdy přijede do Prahy a abyste ho mohl ubytovat, budete-li chtít.

Pracoval jste na rytinách za poslední rok, co jsem vás neviděl? Dělal jste motivy z Prahy nebo z ciziny a jaké? Zajímá mě to, protože často lidem doma ukazují vaše a Vondroušovy rytiny. Všichni se obdivují Vašemu mistrovství.

Nepřijedete sem náhodou? Určitě bychom Vás rádi viděli. Až budete mít chvíli času, napište mi a sdělte mi všechny drby z Rialta. S přátelskými pozdravy vám oběma

Henry J. John, MD.

(Pozn.: překlad z angličtiny M. Krupička)

30. září 1929

Praha – Střešovice, Vořechovka čp. 486

Vážený příteli.

Díky za Váš dopis ze dne 15. VII. 29 s přiloženým šekem. Píšete velmi zřídka a přespříliš stručně. Při prvých zprávách o tom neštěstí v té Vaší klinice, měli jsme značných obav, nepřistihlo-li Vás také něco. S radostí vítali jsme Vámi zasláné Clevelandské listy, které zodpověděly vše. Měl jste štěstí.

Zajímá nás ten Váš projekt ozdravovny. Záslužný úkol, zajisté. Přejeme zdar Vaší akci.

Nového zde příliš není mimo to, že právě tyto dny spadají do sv. václavského milénia. Přirozeně oslavy jsou převážně čistě církevního rázu. Zajímavá jest výstava uspořádaná ve Vladislavském sále Hradu pražského – sbírka to různých předmětů kultu sv. václavského, obrazů, soch, kostelních relikvií, breviářů a jiných památek za shlédnutí jistě stojí. Hlavní zájem soustřeďuje se kol vystavených korunovačních klenotů, v dokončené katedrále sv. vítské. Jest to vůbec poprvé, kdy dána možnost veřejnosti, shlédnouti tyto svědky dávné, slavné minulosti.

„Kumšt“ provádí se stále stejnými směry, se značným koketováním s ultra modernou. Má to totiž své výhody, kdokoli může se tím zabývat neb nemáme dosud bezpečného měřítko toho, co je umění a co pouhé neumělé naivnosti a jedná-li se dnešní moderně pouze o nivelizaci, zevšeobecnění umění, pak bylo by nutno revidovati význam pojmu umění. Zvláštní nové hvězdy nejsou. Ostatně Volné směry, odebíráte-li je, obsahují dobrý přehled čs. moderny.

Sám nyní pracuji na barevných leptech Prahy, počítám tak asi 10 – 12 námětů. Hotovy jsou čtyři dosud, v práci tři další. Po ukončení celé série, mohl bych Vám zaslati po exempláři pro výstavní účely.

O návštěvě Spojených států uvažovali jsme počátkem minulého léta. Jednalo se totiž o provedení dvou desek (subscription plates) pro jednu universitu v Dorně. Podmínky bylo ovšem nutno stanovit tak, bych obě cesty měl předem finančně zajištěny neb kde jedná se o náměty pouhého místního zájmu (just local Dorna city stuff), nelze předpokládati zájem o věci mimo čistě místní okruh a tedy nebylo by to právě moudré investovati do toho vlastní kapitál. Do ujednané lhůty nesebralo by se dosti subskripcí, pouze něco přes polovinu žádaného obnosu, tak z toho sešlo. Rádi bychom se ovšem do Ameriky podívali, mnohé věci daly by se s obchodníky projednati osobně, což má svoje výhody. Možná, že se ještě k té věci vrátíme. Dobrý náš přítel v Columbus, Ohio (prof. v Ohio State University) značně o to usiluje přivábiti nás do U. S. a nebude to jeho vinou,

jestliže se mu to konečně nepodaří.

Co dělá vaše dílo „J. Evengelista Purkyně“ ? Dokončeno neb ještě v práci? A jak se daří Vám? Co Vaše choť? Zašlete nám photo, ať alespoň dle obrázku se seznáme s pí Dr. Johnovou. Očekáváme, že budete nám zase psáti (nezapomínejte, že Ružka předložila Vám několik dotazů, na které dluhujete odpověď. Srdečné pozdravy od nás obou Vám i Vaší pí. choťi, Váš

J. C. Vondrouš

N. B. That Cleveland architekt never showed up have heard nothing from him.

24. prosince 1929

Cleveland Clinic, Euclid Avenue at 93rd Street

Account with Vondrouš:

Bill end of 1928 ..... Kč 6020

Christmas cards 200 ..... Kč 1200

Paid

1679.

1700 1-4-29

1500 7-15-29

1660 12-24-29

25. prosince 1929

Cleveland Clinic, Euclid Avenue at 93rd Street

Milý příteli:

Předně přejeme Vám veselé vánoční svátky a šťastný nový rok! Příkládám express order na 50 dollarů na můj účet, Píšete, že jste velmi zaneprázdněn a já mohu Vám říci v odpověď to samé, pořád nemohu ani postačit, čím dále tím více práce se hromadí. Jsme však bohudík zdraví, tak že si z práce mnoho neděláme a hledíme budoucnosti do oken. Jak víte stavím právě „Summer camp for diabetic children“ a to si dovedete představit co to miní sehnat sto tisíc dollarů co fond. A stavba se všemi jejími detaily též zabrala hodně času a posud to pokračuje. Příkládám Vám obrázek architektova nákresu tohoto. Toto byla ovšem moje hlavní činnost neboť záviselo všechno na mně samém. Bude to ale stát za tu všechnu práci a námahu neboť je to užitečný cíl. Zdravíme Vás oba

Henry J. John, MD.

16. prosince 1930

Praha – Střešovice, Na Orechovce 486

Vážený příteli.

Vámi zasláný prospect o soutěži Print Club of Cleveland právě byl obdržen. Těž připomíná se moje velmi zanedbaná povinnost, odpověď na Váš poslední dopis. Skutečně lituji, že nevěnuji se více korespondenci s milými přáteli, ztrácí se tím jakási souvislost zájmů, přímý osobní kontakt. Děkuji za upozornění ohledně soutěže. Právě pracuji na nových leptech Prahy (černé) a některé paběrky z ciziny. Jeden nebo dva doufám že bude možno včas zaslati.

A Vám se daří? Jak shledáváte ten manželský život? A co rodina? Dle před časem zaslání obrázku soudíme, že Vaše choť je neobyčejně roztočilou. Doufáme, že někdy budeme mít to potěšení osobního seznámení.

Jak pokračuje projekt Vašeho „Summer Camp“? Neb je snad již hotov? Skutečně rozsáhlá a úctyhodná akce, která jistě vyžaduje mnoho energie

a sebezapření přivésti vše k zdárnému konci. Co Vaše kniha o Purkyňovi, kterou jste se svého času zabýval? Zasiílám výstřížek o knize „Pathfinders in Medicine“.

K osvěžení paměti vytáhl jsem Vás poslední dopis a s hrůzou konstatuji, že datován je 25. prosince 1929. Téměř rok! Opožděně též děkuji za v ten ..... (chybí text)

Přejeme Vám oběma štědrého Ježíška a mnoho zdarů a štěstí v novém roce.

Dodávám, že budeme se těšiti, že jednoho krásného dne objeví se manželé Johnovi u nás v Praze.

Oba Vás srdečně zdravíme! Váš

J. C. Vondrouš

7. února 1931

Praha – Střešovice, Na Ořechovce 486

Milý Johne,

díky za dopis i za přílohu (šek), která srovnala celý účet. Jsme rádi, že se vše daří. Letní tábor vypadá podle výkresů opravdu dobře. Doufám, že jednou ho uvidím v reálné podobě. Muselo vám to dát hodně práce a starostí, ale ušlechtilý cíl vždycky stojí hodně námahy, určitě se to bude rok od roku zlepšovat.

Zdá se, že máte pocit, že se víc mluví v kavárnách, než se skutečně dělá, ale to je klam. Ve skutečnosti na to má čas jen málo lidí. Rád bych vás ujistil, že stavební práce jsou v plném proudu a situace není ani z poloviny tak zoufalá, jak se může zdát z tisku. Ano, podmínky nejsou ideální, ale v Americe je to jiné a těžko tomu můžete důvěřovat. Hlavním důvodem za tím vším je snaha vlády o návrat k normálním podmínkám. Po válce, můžeme říci i za války, se američtí výrobci snažili uvést na trh co nejvíc výrobků. Hodně toho je samozřejmě potřeba. Ale co se děje teď? Svět je v docela dobré kondici. Obrovské množství výrobků – nadvýroba – zaplavuje trh a výrazně překračuje poptávku. Výsledkem je přirozeně omezování výroby, což má za následek vysoký nárůst nezaměstnanosti. Než se najde na tuto situaci lék, tak tím vždycky někdo bude postižen. Národní rozdíly vyvolávají problémy. Americké dějiny vždycky vycházely z toho, že existuje jeden národ i když se skládá z mnoha národností. Ale Evropa je konglomerátem národů, z nichž každý si hledá své místo na slunci a to všechno komplikuje. Píšete, že se divíte, jak to Američan (spíš bych řekl Američan, uvězněný v Evropě) může vydržet. Na to je jednoduchá odpověď. V roce 1920 jsem vyrazil na dvouletou cestu do Evropy. Brzy jsem zjistil, že kdybych se vrátil, těžko bych vylepšil příjem, který mám tady (víte, všechno není jen umění, musíme taky žít). Mí američtí agenti se zajímali o evropská díla. Cestovat tam a zpět je pro rytce nemožné, vyšlo by mě to dost draho. Tak jsem udělal to, co považuji za nejpřirozenější, zůstávám zde a snažím se toho využít. Co se týká budoucnosti, bude záležet na okolnostech. Ujišťuji vás, že jsem plně vytížen, politice a národním třenicím, které rozdmýchává nezodpovědný tisk nebo agitátoři, věnuji jen málo pozornosti. Na podmínky, i když jsou někdy špatné, si také nestěžuji.

Ale abych se vrátil k dalším věcem, několik členů Hollaru včetně mne zaslalo příspěvky do klubové grafické soutěže muzea v Clevelandu. Jednou z podmínek bylo poslat grafiky o velikosti 14/4 x 19/4 v paspartách (závěsové pasparty z bílého kartonu s otvřacími středy). Z Evropy se tisky normálně zasílají v papírových tubusech. Poslal jsem dvě černobílé rytiny – Pražský hrad z východu a Katedrála v Antwerpách s poznámkou, ať si je zapaspartují a v případě, že za to nebudou chtít nést náklady, ať pošlou účet mě nebo jsem si dovolil navrhnout, aby jej poslali vám. Dlužnou částku vám samozřejmě pošlu. Pokud jde o mé grafiky, požadovaný rozměr by měl za následek nevhodný okraj, který by jim těžko dal vyniknout v příslušných paspartách, lepší by byl rozměr minimálně 16 x 22 palců. Také se chci dotázat, zda je povinné tisky vystavovat v paspartách (mluvím za všechny zúčastněné, aniž by o tom věděli) a prosím o vaši pomoc, je-li to možné. Nemohu zaručit, že všichni uhradí náklady, spojené s paspartováním tisků, vybraných pro výstavu.

Nevím, kdy tisky dorazí. Myslel jsem, že by nebylo od věci poslat kopie vám a požádat vás, pokud přijdou včas, abyste je doručil grafickému klubu v paspartách z požadovaného materiálu, ale o rozměrech 16 x 22. Tisky, zasláné vám, jsou výborné kvality a až soutěž skončí, nechte si je prosím ve vaší osobní sbírce, protože do Prahy se asi v brzké budoucnosti nedostanete.

Možná vás bude zajímat pár poznámek ke Katedrále v Antwerpách. Tato z nejjemnějších gotických staveb, věž, je naprosto výjimečná, představuje mimořádné ale ohromně obtížné téma. Jde o pohled od radnice s částí Velkého náměstí s Bratovou kašnou. Podle pověsti dlel v tomto místě

v dávných časech obr Antigonus, který kontroloval řeku Šelda a od všech proplouvajících lodí vybíral vysoké mýto. Pokud kapitán odmítl zaplatit, usekl mu pravou ruku a vhodil ji do řeky. Postaru se název Antwerpen vysvětluje od hand werpen, tj. házet (já osobně spíš věřím tomu, že je to ze starovlámského aan 't werp, tj. u přístaviště). Kašna je oslavou mýtického hrdiny Salvia Brata, který obra porazil a usekl mu hlavu a ruku. Je na vrcholu sousoší, složeného z žen, zvedajících trupy lodí. Vypadá to jako pevnost s obrovskou hlavou, na které stojí Brato, držící obrovu ruku. Obrovo tělo bez hlavy a ruky se nachází dole. Není to úžasné?

Tak či onak doufám, že můj opožděný malý dárek pro vás bude přijatelný. Nebudete překvapen, že ode mne jednou dostanete opravdu velkou zásilku? Zítřa jedeme s Simonem a dalšími členy Hollaru do Krokonos. Všichni jdeme lyžovat. Až jednou přijedete do Prahy, tak také snad ...

J. C. Vondrouš

(Pozn.: Překlad z angličtiny M. Krupička)

1. ledna 1934

Praha – Střešovice, Na Ořechovce 486

Vážený příteli,

již velmi dlouho jsme si vzájemně nenapsali, upřímně řečeno v té těžké neutěšené době sotva kdy bývá nálada, člověk rád píše o věcech radostných, ani čas nezbyvá v tom shonu udržeti se jakž takž nad vodou, udržeti se tak, aby nesnáze nepřerostly přes hlavu. Nepamatuji tak zlých časů! Člověk podniká všechno možné, ale lid, jak se zdá, pozbývá zájmu o umění. A přec vyspělost národů vždy dokumentována byla v umění, ať již literaturou, hudbou či uměním výtvarným neb v něm obsažen je duševní, myšlenkový podklad doby, kulturní dějiny lidstva. Převládne-li úplně dnešní, čirý materialismus, jakými hodnotami, čím bude se dokumentovati naše doba? Pravda dnešní pokus o nivelisaci umění, výstřelky ultramodernismu, neváznost a komediantství, je hlavní příčinou dnešní neblahé situace, stejně jako hospodářská krize. Umělci prožívají zlé doby, přec však věří, že lid opět zatouží po vyšších hodnotách, než může pouhý materialismus poskytnouti.

Jak se daří Vám a paní choti? Doufáme, že dobře. Jste nepochybně velmi zaměstnán, stále pilný, Vaše zaměstnání nezná „deprese“, ostatně, byl by to nudný život bez práce.

Vydal jsem právě soubor 15 drobných leptů příležitostných pod názvem „Drobná grafika“. Domnívám se, že by Vás mohla zajímati, nejen obsahově ale i cenově neb zkoušíme vypravit publikaci vzorně a za cenu lidově přístupnou. Jakmile seženu některé destičky po různu roztroušené, hodlám vydati další (pravděpodobně II a III část). Zasilám Vám současně jeden výtisk na japonu, který doufám, že si ponecháte. Peníze není třeba zasílati. V pádu, že si soubor ponecháte, stačí zapraviti za mě předplatné časopisu Art Digest (5. 80 USD na dva roky), čímž je možno ušetřiti mě obtíž, které dnes činí zdejší úřady při odesílání peněz do ciziny.

Prosil bych Vás o laskavost, doufám, že bude Vám možno mi vyhověti. Rád bych v dalším souboru použil leptů pro Vás při různých příležitostech zhotovených (ex libris a novoročenky – Hradčany a Váš rodný dům – poslední destičku „Lvy Cutrie“ mám u sebe). Prosil bych Vás tedy o laskavé zapůjčení těch tří destiček (vlastně čtyři destičky). Jako náhradu dovolil bych si zaslati Vám pak soubor, ve kterém budou obsaženy zdarma. Bezpečný způsob zaslání byl by prostřednictvím ČS konzulátu v New Yorku neb tyto dny odjíždí pan inž. Jos. Hanč z ministerstva zahraničí do New Yorku, jako „publicity attaché“, přidělený gen. konzulátu.

Kulturní a umělecké zájmy budou tedy v dobrých rukou. Je to výborný člověk, který za dobu svého působení v Anglii vykonal velikou a cennou práci, velmi platné služby čs. umění. Nyní se těší na práci v U. S. Doufám, že se s ním časem seznámíte, jistě navštíví Cleveland. O věci těch destiček jsem s ním hovořil před jeho odjezdem. Destičky bych Vám, ovšem, po upotřebení, zaslal zpět stejnou cestou. Doufám, že bude Vám možno mě vyhověti, též doufám že „Drobná grafika“ se Vám bude líbiti. Vydáno celkem 150 exemplářů, čís. 1 až 30 na pravém japonu, 31 až 150 na italském ručním papíru Fabriano. V pádu, že by se snad někdo o publikaci zajímal byly by k dostání toliko exempláře na papíru italském (cena 5,- USD poštovné zvlášť). Zasláný tisk na japonu jsem reservoval pro Vás neb ostatní jsou zamluveny.

Nepomýšlíte na návštěvu Evropy? Pište nám jak se Vám daří a jak se daří paní choti, co rodina?

Přeji Vám oběma vše to nejlepší v novém roce! K přání se též Růžka připojuje s mnoha pozdravy. Váš, s přátelským pozdravem

J. C. Vondrouš

27. února 1934

Cleveland Clinic, Euclid Avenue at 93rd Street

Milý příteli:

Váš dopis přišel jak z pozáhrobí, neboť věru nepsali jsem si již dlouho. Ten čas utíká, že rok je pryč, nežli se člověk naděje.

Proděláváme zde velkou krizi finanční tak, že to dopadá dosti smutně. Však vy asi to samé, jen že Amerika není asi zvyklá na něco podobného a tak to cítí tuplovaně. Doufám ale, že takto zbavíme se alespoň trochu toho materialismu, jenž nás tak tísnil, že ti kteří si uchovali ten idealismus, byli jako sirotci mezi těmi ostatními

To album došlo a je pěkné. Dík! Objednal jsem Vám ten časopis na dva roky a doufám, že později budu mít pro Vás nějaké objednávky. Proto právě zdržel se tento dopis, neboť měl jsem na mušce jednoho mladého doktora, ale posud jsme se nemohli sejít.

Stran těch desek. Ta Christmas card, co jste pro mne dělal, když jsem byl ve vojsku, ten domek v Hrdibořicích, nechal jsem si před pár roky udělat z ní cigaret boxnu, ona totiž dělá víko v originální velikosti. Snad by se dala oddělat anebo při nejhorším poslal bych celou baxničku. Ten book plate mám, ale ten třetí, též Christmas card, Praha, nemohu najít za Boha. Je to někde doma, ale čert ví, kde. Prohledal jsem již vše, však temno posud. Tak co mám dělat? Nejráději bych to poslal poštou přímo Vám, jde-li to, neboť to spoléhání se na lidi, obyčejně dopadne všelijak. Co? Dá se to poslat poštou? Anebo jak? Dejte mi od Vás slyšet, abych to mohl nějak zařídit a budu hledět zatím najít tu poslední.

Henry J. John, MD.

30. ledna 1935

Praha Střešovice, Vořechovka 486

Vážený příteli,

na prvním místě mě díky za zaslání zapůjčené destičky, které Dr. Kalda mě zaslal, osobně jsem se s ním nesetkal. Vytisknu si potřebný počet, až stanovím do kterého souboru je zařadím, abych mohl Vám je příležitostně zaslati nazpět. Jistě prominete, že tak opožděně potvrzuji příjem, ale v tom dnešním horečném životě moje korespondence děsně trpí. Mohu Vás tedy ujistiti, že to není nedbalost.

Minulý rok byl poněkud těžký, zvláště pro ženu. Nevím, zmínil-li jsem se Vám o tom již dříve, ale tchýně, matka ženy, byla počátkem roku vážně churavá, po zlepšení následoval v červnu těžký úraz, zlomila si nohu. S tím trvalo to bezmála až do podzimu, takže po celou tu dobu, mimo své domácí práce, zastávala Růžka obtížnou roli ošetřovatelky. Počátkem listopadu Růžka sama přišla k těžkému úrazu – silný otřes mozku, následek dosti nešťastného pádu. Teprve nyní se poněkud zotavila, ale vše v pořádku ještě není. Jak vidíte nebyl to v tomto ohledu právě šťastný rok, ale i tak netřeba naříkati, je v tom tolik štěstí, že to mohlo dopadnouti hůř. I za to jsme vděční.

Já sám pokouším se jaksí o novou orientaci v mé práci. Lepty dnes nebudí dostatečný zájem veřejnosti a tím, přirozeně, nepatrný odbyt nestačí na krytí životních potřeb. S Amerikou prozatím nelze počítati, za prvé je příliš potřeštěná hypermodernou (kdo dnes netvoří blbě a naivně, má i malé možnosti vystavovati) a za druhé vyřadili v U. S. z většiny Evropany z „print market“, mám-li užiti tohoto nekuštyřského termínu. Snažím se tedy zainteresovat majitelé velkých industrií, aby si dali udělati série leptů, které by vhodně zobrazily jejich podnikání. Myšlenka se prozatím uplatnila objednávkou prvé série leptů, na kterých nyní pracuji.

Zdá se mi, že stále ztrácíme naše dříve pracně získané pozice v uměleckém světě v U. S., hlavně v té mezinárodní výstavě v Carnegie Inst. v Pittsburgu. Přemýšlel jsem o tom, nedalo-li by se nějakým diplomatickým (taktním) způsobem zjistiti, z jakých důvodů nebývá Československo přizváno k účasti. Na dotaz našich zastupitelských úřadů bylo prý řečeno, že nemají k dispozici dostatečné finance. Stačí-li na Vídeň, též těch několik obrazů z Prahy by nemohlo padati na váhu. Domnívám se, že to je pouhá výmluva. Nešlo by v tomto případě podniknouti nějaké kroky? Ovšem podnět by musel vyjít z ryze amerických kruhů a ne z Československa neb od jeho zástupců. Snad by se našel nějaký vhodný způsob znovu vzbuditi zájem o naše věci, ovšem ne žádné dolézání.

Žádal jste v jednom z Vašich dopisů o čísla „Hollara“ k doplnění některých z Vašich neúplných ročníků. Bohužel volná čísla jsou téměř u všech ročníků rozebrána. Zajímáte-li se o premie pro přispívající členy – sestavím Vám seznam sdělíte-li název listů které Vám byly posledně zaslány. Poslední tři ročníky Hollara byly velmi zajímavé. Ročník čís. 10 (1934), sešit 2. obsahuje slušně ilustrovaný článek od prof. F. Žákavce k mé pa-

desátce. Dále Vás může Vás zajímat, že česká Akademie věd a umění udělila letos cenu Preissgovi za celoživotní dílo. (Kč. 10. 000.–) Nebylo by pro Vás bez zájmu, kdybyste nám napsal něco více o sobě a paní choti, zprávy vás jsou tak kusé, že dohromady se nic nedovíme. Doufáme, že se polepšíte. Co víte o Růžičkovi, dopisujete si? Jak žádáte, zasilám „Drobnou grafiku“, ale soubory dva, ač žádáte pouze jeden. Na japonu již nejsou, pouze na ručním italském papíře. Cena 5,- USD včetně poštovného. Mám dojem, že i pro tento druhý exemplář časem naleznete zájemce. Podaří-li se Vám tyto odprodati, nezasílejte peníze, ponechte si je prozatím, občas potřebuji nějaký obnos v U. S. zaplatiti a mohlo by se to k tomu účelu rezervovati. Díky předem. Budu-li mít poněkud volnější čas, sestavil bych další soubor výhradně s motivy Hradčan. O tu Vaši ztracenou destičku bude to chudší, což lituji. Právě došla přihláška k soutěži Print klubu v Clevelandu. Nevím do jaké míry se Praha zúčastní. Já sám, budu-li mít něco hotového, zašlu. Přejeme Vám oba, Vám a Vaši choti vše nejlepší v tomto roce, hodně zdarů a příjemnosti. S pozdravy Váš

J. C Vondrouš

14. listopadu 1936

Praha – Střešovice, Na Vořechovce 486

Můj milý Johne,

zdá se, že jedinou příležitostí, kdy se dostaneme k psaní, je závěr roku. Tentokrát je trochu dříve, protože vás chci poprosit o malou laskavost. Před časem jste mě požádal, abych vám poslal svou “Drobnou grafiku” pro možné kupce, poslal jsem vám dvě. Zároveň jsem vás požádal, abyste mi peníze schoval v malých US bankovkách. Uvažuji o tom, že bych si znovu předplatil Art Digest a chci vás požádat, zda byste se o to nepostaral. Našel se kupec na druhou sadu? Pomalu připravuji tisky pro druhý svazek “Drobné grafiky” (příležitostné desky), pro které chci využít desky, které jste mi laskavě půjčil. Měl jsem trochu zpoždění s přípravou, bylo složité získat japonský papír na prvních 30 sad (tisků), jejichž prodej víceméně pokryje náklady na vydání, což je důležité.

Bylo velice zajímavé číst vaše články, je mi záhadou, kde na to všechno najdete čas při vašem velkém profesním vytížení. Nadšence mám rád. V létě jsme měli hodně návštěv z Ameriky. Navštívil nás zajímavý přítel – pan Vlček, dále jistý pan Cott, který učí tělocvik někde v Clevelandu, který se připojil k našim přátelům ze státní univerzity v Ohiu. Jedním z nich je prof. Thomas E. French 6), který má největší sbírku mých rytin v USA (přes 100 tisků).

Pan Vlček si dal udělat novoročenku a já měl dost napilno, abych vše vytisknul a dal dohromady, než odjede. Také se zajímal o mou olejomalbu Katedrála Sv. Víta. Vy samozřejmě mé oleje neznáte. Pan Vlček si obraz vyfotil, aby případnou koupi ještě zkontroloval s rodinou. Už jsem několikrát ten obraz odmítl prodat, nikoli z namyšlenosti, protože věřím, že by se měl dostat do nějaké sbírky, kde by vzbuzoval zájem o Prahu. Určitě jste informován o současné překerné situaci v Evropě. Výhled není příliš radostný, ale plně sdílím Benešův optimismus. Beneš prokázal, že má schopnosti a my máme to štěstí, že v těchto těžkých časech stojí v čele naší vlády, aby se situace urovnala mírovým způsobem. Dál mohu říci, že nerozumím složitým podmínkám, způsobených (ekonomickou) depresí, tady tomu říkáme krize. Situace se zlepšuje a snad jsme na cestě k ozdravení.

Udělaloby nám radost, kdybyste brzy napsal, jakmile si na nás vyšetříte trochu času. Doufám, že se vám daří dobře. S přátelskými pozdravy Vám i Vaší paní.

J. C. Vondrouš

(Pozn.: Překlad z angličtiny M. Krupička)

15. ledna 1937

Praha – Střešovice, Vořechovka 486

Vážený příteli.

Díky za obstarání věci „Art Digestu“, jste hodný. Počínaje posledním týdnem v roce a část ledna roku nového věnována jest z valné části korespondenci. Jestliže po celý rok nenalézám vhodné chvíle se k tomu dostat, považuji to za zvlášť příjemnou povinnost vzpomenouti v tento čas přečetných přátel doma i v cizině a připojiti naše přání všeho nejlepšího do nového roku. Přejeme Vám i paní choti mnoho radostných překvapení, hojně zdarů a štěstí v 1937!

Bilance roku 1936, za poměrů z větší části ne právě růžových, neklidem evropských poměrů a osobního zápolení ve snaze překonatí tíživou situaci, mohu říci, že byl to jeden z nejuspěšnějších roků. Náznaky, že doba se lepší skutečně již jsou a věřím, že i politická situace v Evropě, v poslední době hrozivá a rozháraná, v poslední době se upraví, odstraní se dnešní všeobecná nedůvěra a tím usnadní návrat k normálním poměrům, ku klidné spolupráci národů, tak nutné k dalšímu vývoji lidstva.

Je nepochybně pravda, že byla by jakási výhoda pro mne býti v Americe, je to však problematické. Je to nesnadný boj, ve kterém tolik záleží na okruhu vlivných přátel a kritiky bez kterých těžko získá se zájem širší veřejnosti. Dnes se ve velké míře uplatňuje „kušnění“ o umění a výstřednosti uměleckého projevu (ač pochybuji, že se tím ti lidé užíví, v mnoha případech to jsou lidé existenčně zajištění, buď kapitálem nebo vedlejším povoláním). Ale stačí, že dnešní kritika ve snaze býti „s duchem času“ zdiskredituje mnoho projevů, které v jádru obsahují skutečně poctivé umění a řádné umělecké řemeslo, takže veřejnost neprojevuje zájem o tato díla do té míry aby umělec by i velmi skromně, mohl existovati.

Skutečnost je, že bych velice rád strávil opět nějaký čas v Americe a tam působil, ale na podobné experimenty nejsem dostatečně silný finančně, vábil by mne r. 1939, na který chystá se světová výstava v New Yorku.

V přestávce projednávání dalších prací „industriálních námětů“ dělám několik menších barevných leptů, které doufám, že nějakým způsobem uvidíte a 2–3 oleje větších rozměrů (to znamená u mne tak 1 x 1,40 m). Olej Prahy je z r. 93, velikost 1. 40 x 2 m, totožný s námětem leptu Praha z paláce Koruny, který domnívám se, že máte. Příležitostně nechám pořídit foto a zašlu.

Zajímal nás zasláný výstřižek z Cleveland Press s reprodukcí foto Vaší knihovny. Vyhlíží to vše velice půvabně a vkusně. Obdivuji se Vám, že při Vaší lékařské praxi, řízení tábora a své přednáškové a literární činnosti, nalézáte ještě čas zabývat se prací uměleckého průmyslu a jak lze souditi s velkým zdarem – gratuluji!

Novinky důležitějšího politického rázu dozvíte se jistě z denního tisku, německého, ovšem, všelijakou propagandou snaží se zdiskreditovati republiku v mnoha směrech. Na pravdě se to ovšem nezakládá neb Československo skutečně snaží se vybudovati v každém ohledu skutečný demokratický stát. Vedení je v dobrých, osvědčených rukou a lze tedy s klidem hleděti vstříc budoucnosti. „Není ohrožen kdo je připraven.“

Vám a paní choti zasláme oba mnoho srdečných pozdravů. Váš

J. C. Vondrouš

Dopsáno 5. února 1937

Právě došel čas. „Fortune“ od Vás. Mé díky! Poslal jste to kvůli průmyslovým námětům, že ano? Velmi pěkný časopis který, lze-li souditi dle obsahu tohoto čísla dává možnost seznati průmyslové podnikání. Doufám, že se mi podaří zainteresovati další podniky zde do té míry, aby si daly zobraziti zajímavosti svých podniků. Náměty dobře výtvarně pochopené nemohou býti zcela bez významu.

6. února 1938

Praha – Střešovice, Vořechovka 486

Vážený a milý příteli.

Jako úvodem měl bych začínati s omluvami, tím to však nenapravím, skutečnost je, že náběh na dopis učinil jsem několikrát, dokonce mám koncept dopisu před sebou z doby předvánoční, snad měl bych říci, že na to vše nestačím. Měl jsem minulý rok velmi pilno a díky bohu pokračuje to i na dále, je to vše krajně vítané. Nechal jsem i toho spolkaření ač jsem to nikdy tůze nepěstoval a věnuji se výhradně tomu svému „kumštu“ a je to tak lépe. Člověk se nemusí zlobiti, když vidí ty všelijaké kejkle, možno říci záměrná nepoctivost ve snaze znehodnocovati práci jeden druhého, žárlivost a jiné. Je lépe pracovati si to své, dle svých nejlepších sil a konečný verdikt ponechati budoucnosti. Přináší to více duševní rozvahy, rozmanitosti a síly.

Nejprve děkuji Vám vřele za zaslání časopisu Fortune, udělal jste mi velkou radost neb přináší to mnoho zajímavostí a podnětů k výtvarnému zpracování našeho „dneška“. Prozatím nelze tvrditi, že stává nějaké zvláštní pochopení, nelze registrovati nějaký zvýšený zájem o tu naši „současnost“ ač dnešní život je nesmírně bohatý svým obsahem – a není to nevhodný neb malý cíl pochopiti a výtvarně zhodnotiti duch naší doby. Letošní bilance nebyla zlá, J. A Baťa zakoupil můj obraz, dosti velký, „Koželužny v Baťově“, mimo několika souborů mých leptů „industrie“. Čs. pošta vydala moji známku „Malodohodovou“ – nepochybně četl jste pojednání v čas. Tribuna filatelistů, kterou jsem Vám zaslal současně s obrázky o Masarykovi. Vzpomínám, že vlastně jsem onu zásilku, která obsahovala též lepty, nedoprovodil dopisem. Domnívaje se, že vhodným dárkem za Vaší neobyčejnou laskavost zaslání „Fortune“, byly by některé mé lepty a volil jsem ty, které existují pouze v několika zbývajících exemplářích a které nejsou na prodej. Doufám, že se Vám líbí a že došly v pořádku. Jsou to: 1. „Presidentova vlajka“ (osvětlený hrad z nových zámeckých schodů, zbývají pouze dva listy; 2. „Babylon“ jezero v Chodsku u Domažlic (Český les a ne Šumava, jak poznamenáváno na leptu), jeden z mých 6 ti exemplářů; 3 – „Hradní brána“.

Nesmírně nás těšila zpráva o vyznamenání za Vaše dílo, uznání ušlechtilé práce. S vaším „táborem“ – a nepochybuji, že i jinak jste záslužně činným u vás, u člověka tak živého s cílevědomou prací to ani nepřekvapuje, ostatně čím více se pracuje, tím více se rodí nápadů a jen tak člověk roste.

Letošní rok je jubilejní. „20 let Čs. Republiky – rok 10. všesokolského sletu, který ještě předčí vše, co dosud bylo ukázáno. Jako doplňky chystá se výstava „Baroka“ perioda neobyčejně plodná pro umění, které z této doby dosahuje vrcholů světové tvorby, tedy výstava neobyčejně důležitosti mimořádného významu. Nevím, máte-li zájem o filatelii, já pouze potud pokud týká se návrhů na známky. Právě jsem připravil návrh na dvě známky pro tzv. aršík, který bude vydán v létě u příležitosti velké filatelistické výstavy mezinárodní, tzv. Praga 1938 a konečně 600 let Staroměstské radnice. Tak zajímavostí dost. Přijedte se ženou, ukažte jí tu naši ČSR a jedinečnou podívanou na sokolský slet! Zveme Vás oba co nejsrdečněji! Přejeme opožděně, ale přece, mnoho zdarů a štěstí v 1938! Mnoho pozdravů Vám i Vaší choti od nás obou, Váš

J. C. Vondrouš

Číslo
Zám.

Familiální jméno:
Příjmení otců

Číslo domku (vlastního)
Místní číslo (obecní úřad)

Cochy
Čáslav
Rohozec

Výjimečný list

pro sčítání lidu
a pro sčítání domů a živých zvířat

zpracováno dne 1. října 1891

Číslo domku	Familiální jméno	Věk	Pohlaví	Stav	Profese	Národnost	Místní příslušnost	Cizinec	Místní příslušnost	Místní příslušnost	Místní příslušnost	Místní příslušnost	Místní příslušnost	Místní příslušnost	Místní příslušnost	Místní příslušnost	Místní příslušnost	Místní příslušnost	Místní příslušnost	Vlastnictví domku		
																				Účastník	Průběh	
11	Jan Vondrouš	48	muž	vdovec	obchodník	Čech	Čáslav	ne	Čáslav	ne	Čáslav	ne	Čáslav	ne	Čáslav	ne	Čáslav	ne	Čáslav	ne	Čáslav	ne
2	Rosalie Vondrouš	18	žena	vdova	domácnice	Čechka	Čáslav	ne	Čáslav	ne	Čáslav	ne	Čáslav	ne	Čáslav	ne	Čáslav	ne	Čáslav	ne	Čáslav	ne
3	Jan Vondrouš	45	muž	vdovec	obchodník	Čech	Čáslav	ne	Čáslav	ne	Čáslav	ne	Čáslav	ne	Čáslav	ne	Čáslav	ne	Čáslav	ne	Čáslav	ne
4	Jan Vondrouš	42	muž	vdovec	obchodník	Čech	Čáslav	ne	Čáslav	ne	Čáslav	ne	Čáslav	ne	Čáslav	ne	Čáslav	ne	Čáslav	ne	Čáslav	ne
5	Bedřich Vondrouš	40	muž	vdovec	obchodník	Čech	Čáslav	ne	Čáslav	ne	Čáslav	ne	Čáslav	ne	Čáslav	ne	Čáslav	ne	Čáslav	ne	Čáslav	ne
6	Josef Vondrouš	38	muž	vdovec	obchodník	Čech	Čáslav	ne	Čáslav	ne	Čáslav	ne	Čáslav	ne	Čáslav	ne	Čáslav	ne	Čáslav	ne	Čáslav	ne
7	Vilém Vondrouš	35	muž	vdovec	obchodník	Čech	Čáslav	ne	Čáslav	ne	Čáslav	ne	Čáslav	ne	Čáslav	ne	Čáslav	ne	Čáslav	ne	Čáslav	ne
8	Jan Vondrouš	32	muž	vdovec	obchodník	Čech	Čáslav	ne	Čáslav	ne	Čáslav	ne	Čáslav	ne	Čáslav	ne	Čáslav	ne	Čáslav	ne	Čáslav	ne
9	Josef Vondrouš	30	muž	vdovec	obchodník	Čech	Čáslav	ne	Čáslav	ne	Čáslav	ne	Čáslav	ne	Čáslav	ne	Čáslav	ne	Čáslav	ne	Čáslav	ne
10	Rosalie Vondrouš	28	žena	vdova	domácnice	Čechka	Čáslav	ne	Čáslav	ne	Čáslav	ne	Čáslav	ne	Čáslav	ne	Čáslav	ne	Čáslav	ne	Čáslav	ne

SČÍTACÍ OPERÁT – ARCH POPISNÝ, 9. 1. 1891

Záznam se soupisem celé rodiny Vondroušů, dům č.p. 65, v Rohozci, před odjezdem Jana Vondrouše otce J. C. Vondrouše do Spojených států. O dva roky později ho následovala Rosalie se syny Josefem, Janem a Bedřichem. Starší dvě dcery Marie a Vilémína dorazily do Ameriky samy až po roce 1893.
SOKA Kutná Hora, Okresní úřad Čáslav, č. NAD 8, inv. č. 2584, Sčítání lidu 1890 – Rohozec čp. 65, karton č. 1097

FISH WHARF, PROVINCETOWN, MASS.

RYBÁŘSKÉ PŘÍSTAVIŠTĚ, PROVINCETOWN. MASSACHUSETS (1905–1910)

dobová pohlednice; foto John R. Smith

Tvary rybářských člunů na Vondroušových grafických listech byly typické pro oblast východního pobřeží Massachusetts. Objevují se na jeho pracích z let 1904 – 1916 a je zřejmé, že grafické listy z pozdějších let vznikaly na základě kresebných studií i poté, co tato místa nenavštěvoval. Archiv GFJ Kutná Hora

Copyright 1905 by the Rotograph Co.
A 7397 Fishing Schooners at Wharf, Gloucester, Mass.

RYBÁŘSKÉ ŠKUNERY V PŘÍSTAVU, GLOUCESTER, MASSACHUSETTS, 1905

dobová pohlednice č. A 7397 z produkce firmy Rotograph Co.

Gloucester v Massachusetts je znám jako nejstarší americký rybářský přístav a současně nejslavnější město Nové Anglie. Nachází se 30 mil severovýchodně od Bostonu na Cape Ann, což je oblast zahrnující města Rockport, Manchester a Essex.

Přístav je na ostrově, který spojují s pevninou pouze dva mosty. Archiv GFJ Kutná Hora

U.S. DEPARTMENT OF LABOR
IMMIGRATION SERVICE

LIST OF UNITED STATES CITIZENS
FROM THE IMMIGRATION AUTHORITY

page 2

S.S. Soordam sailing from Rotterdam July 17, 1915, Arriving at Port of NEW YORK, JUL 29 1915, 1915

No.	NAME OF VESSEL		AGE	SEX	DATE OF BIRTH	PLACE OF BIRTH	DATE OF ARRIVAL IN U.S.	DATE OF DEPARTURE FROM U.S.	PLACE OF DEPARTURE	DATE OF NATURALIZATION	PLACE OF NATURALIZATION	NUMBER OF UNITED STATES
	First Name	Second Name										
1	Escher	William	34	M	1881	Antwerpen, Belg.	Aug 22, 1896	1896	Antwerpen, Belg.	1896	Antwerpen, Belg.	134
2	Kyba	Anton	29	M	1886	Antwerpen, Belg.	1896	1896	Antwerpen, Belg.	1896	Antwerpen, Belg.	
3		Anna	22	F	1893	Antwerpen, Belg.	1896	1896	Antwerpen, Belg.	1896	Antwerpen, Belg.	
4		Olga	11	F	1904	Antwerpen, Belg.	1896	1896	Antwerpen, Belg.	1896	Antwerpen, Belg.	
5	Noordmans	John	31	M	1884	Amsterdam, Neth.	1896	1896	Amsterdam, Neth.	1896	Amsterdam, Neth.	
6		Anna	21	F	1894	Amsterdam, Neth.	1896	1896	Amsterdam, Neth.	1896	Amsterdam, Neth.	
7	Reicher	Rein	27	M	1888	Amsterdam, Neth.	1896	1896	Amsterdam, Neth.	1896	Amsterdam, Neth.	
8	Meisner	Frank	23	M	1892	Amsterdam, Neth.	1896	1896	Amsterdam, Neth.	1896	Amsterdam, Neth.	
9	Carstman	John	27	M	1888	Amsterdam, Neth.	1896	1896	Amsterdam, Neth.	1896	Amsterdam, Neth.	
10	van, Rabell	John	23	M	1892	Amsterdam, Neth.	1896	1896	Amsterdam, Neth.	1896	Amsterdam, Neth.	
11		Jan	20	M	1895	Amsterdam, Neth.	1896	1896	Amsterdam, Neth.	1896	Amsterdam, Neth.	
12	Keopman	Karl	23	M	1892	Amsterdam, Neth.	1896	1896	Amsterdam, Neth.	1896	Amsterdam, Neth.	
13	Spiegel	August	23	M	1892	Amsterdam, Neth.	1896	1896	Amsterdam, Neth.	1896	Amsterdam, Neth.	
14	Schmitt	Joseph	23	M	1892	Amsterdam, Neth.	1896	1896	Amsterdam, Neth.	1896	Amsterdam, Neth.	

148

117 11-31

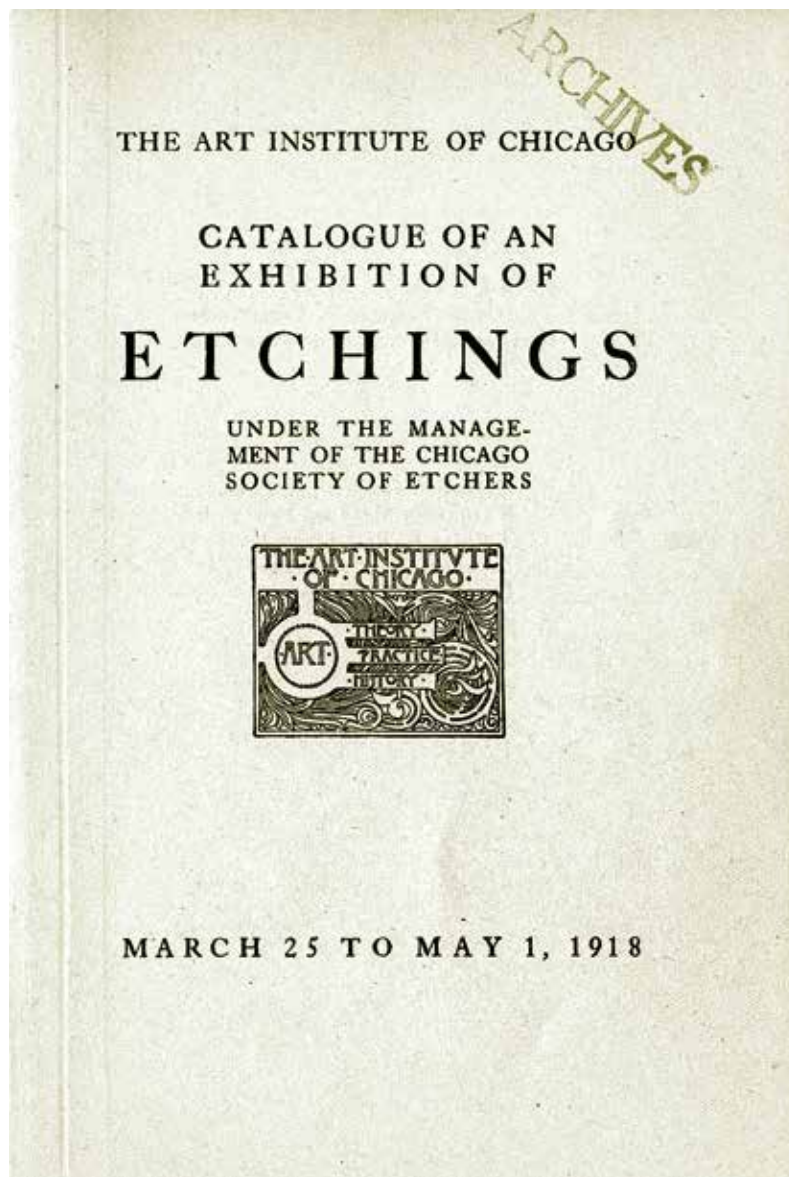
66

IMPORTANT NOTICE.—1. Great care should be taken not to place on this list the name of any passenger who was not born in the United States or who has not taken out final naturalization papers.
2. Where one or more members of a family are shown, the names of all such members should be recorded upon the same manifest. Suitable notation may be made upon each manifest opposite the names of those members who claim citizenship.
3. Failure to observe the terms of this notice may result in delay in passage at the port of arrival.

ZÁZNAM IMIGRAČNÍHO ÚŘADU U.S., NEW YORK, 1915

Vypuknutí první světové války přimělo J. C. Vondrouše k návratu z Evropy do Ameriky, na řádku č. 5 je jako spolupasažér uvedena jeho o deset let mladší manželka Rosálie / loď S. S. Noordam, odjezd Rotterdam 17 Jul 1915 – příjezd New York 29 Jul 1915; tehdejší adresa Vondroušových ve Spojených státech je 428 East 80th Street, New York City.

Archiv The Ellis Island Immigration Museum; The Statue of Liberty-Ellis Island Foundation, Inc.

KATALOG VÝSTAVY ETCHINGS. (LEPTY), 1918

Výstavy americké grafiky v Art Institute of Chicago v březnu až květnu 1918 se účastnil i Jan Charles Vondrouš, jako aktivní člen Chicago Society of Etchers.

the St. Vitus Cathedral - you of course are not familiar with my oils - of which he has a photo. leaning his decision as to purchase to a family consultation. I had refused several possible sales of this - not by way of conceit - but believing it ought to find its way to some collection - where it might serve to stimulate interest in Prata.

No doubt you are well informed of the peculiar present-day situation in Europe. The outlook, at times - is far from cheerful - but I fully share the optimism of pres. Benes - who has proved to be a man of greatest ability - most fortunate to ^{have} him as head of the government - rather nation, in these difficult times - that all things will adjust themselves in peaceable forms. I can further say that notwithstanding the difficult conditions brought about by the "depression" - we call it crisis here - things are on the improve - and may be said - will on way to recovery.

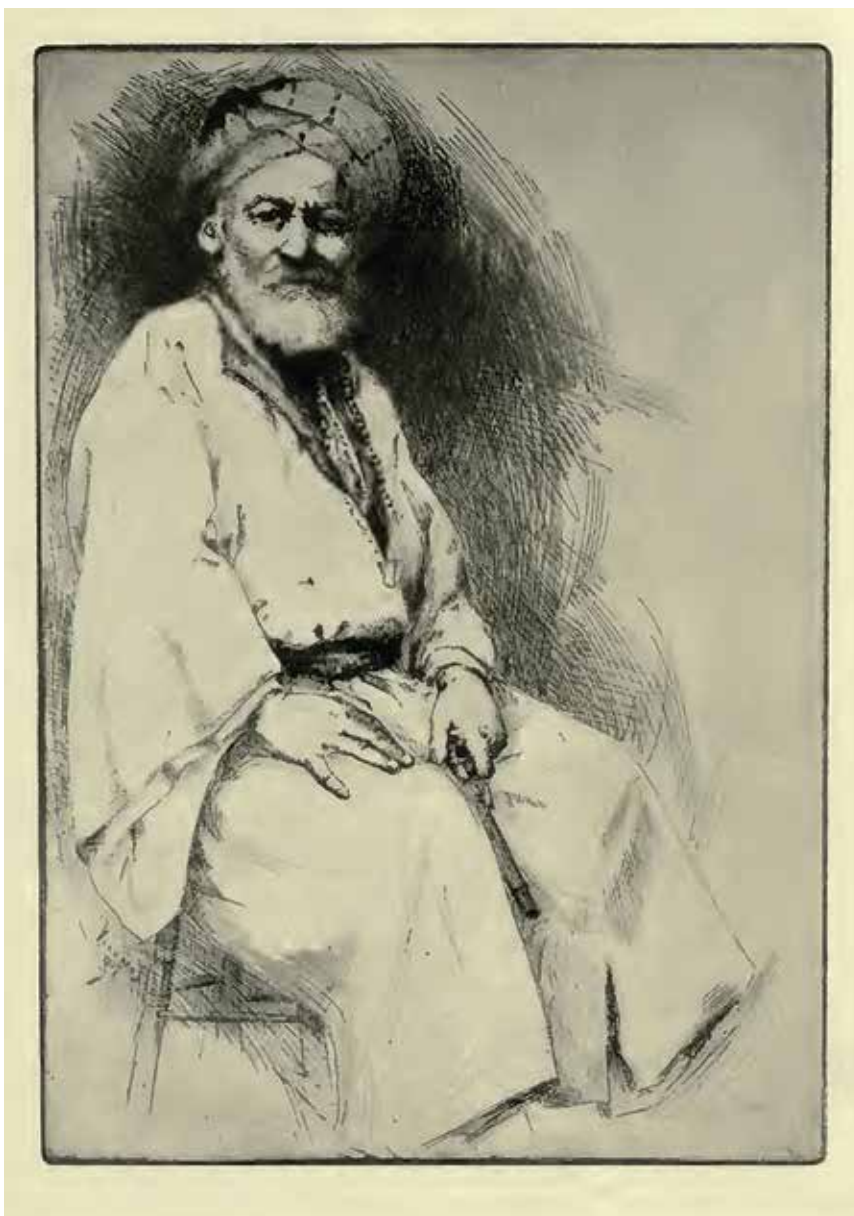
We would enjoy very much hearing from you in near future - whenever you can spare some time for us.

Hoping all is well, with our kindest regards to you and Mrs. John,

Sincerely yours,
J. C. Vondrouš

RUKOPIS J. C. VONDROUŠE, 1936

Dopis, kde se Vondrouš zmiňuje o Thomasi E. Frenchovi, sběrateli svých grafik, dále o tom, že se vedle grafiky věnuje i olejomalbě, a o obtížné politické situaci v Evropě. University Libraries, Archives and Special Collections, University of Nebraska-Lincoln

ARABSKÝ NÁČELNÍK, 1901

lept

Grafický list za který obdržel J. C. Vondrouš 1. místo Baldwinovy ceny v roce 1901.

Repro v časopisu Brush and Pencil. An Illustrated Magazine of the Arts of Today, Chicago, srpen 1903.

MOLO V PROVINCETOWNU, 1904

akvarel, 30,5 x 24 cm

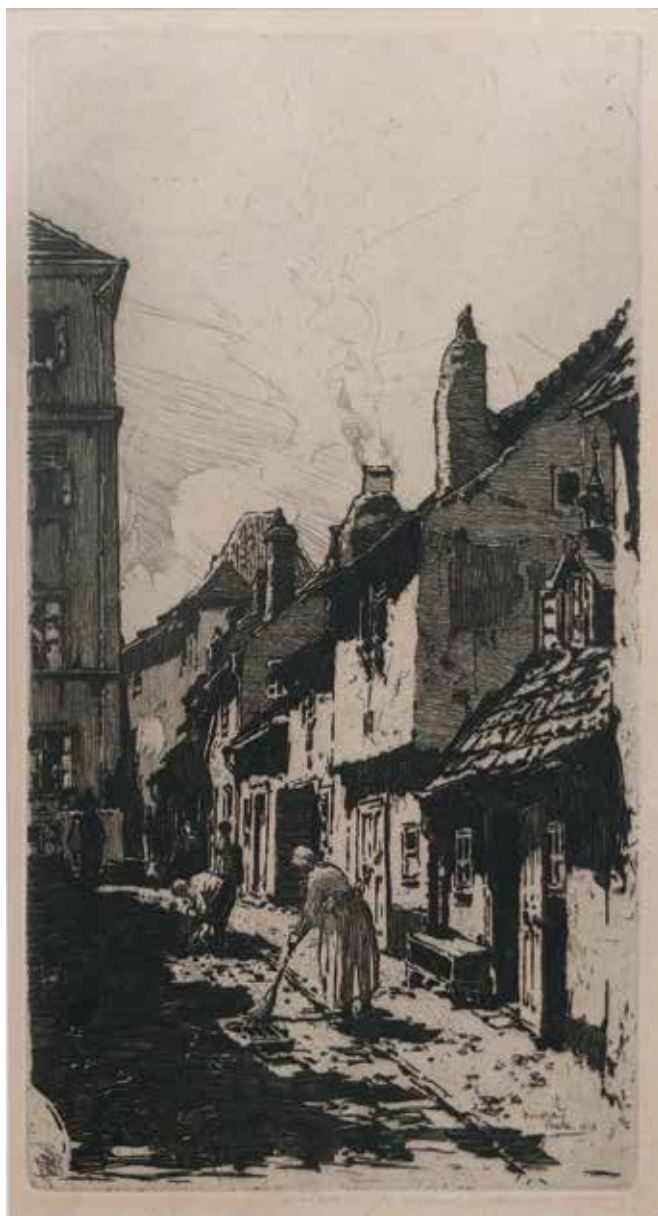
soukromá sbírka

KOVÁRNA NA MALÉ STRANĚ, 1911

lept, 22,8 x 15,5 cm

Galerie výtvarného umění Karlovy Vary

ZLATÁ ULÍČKA NA HRADČANECH, 1913

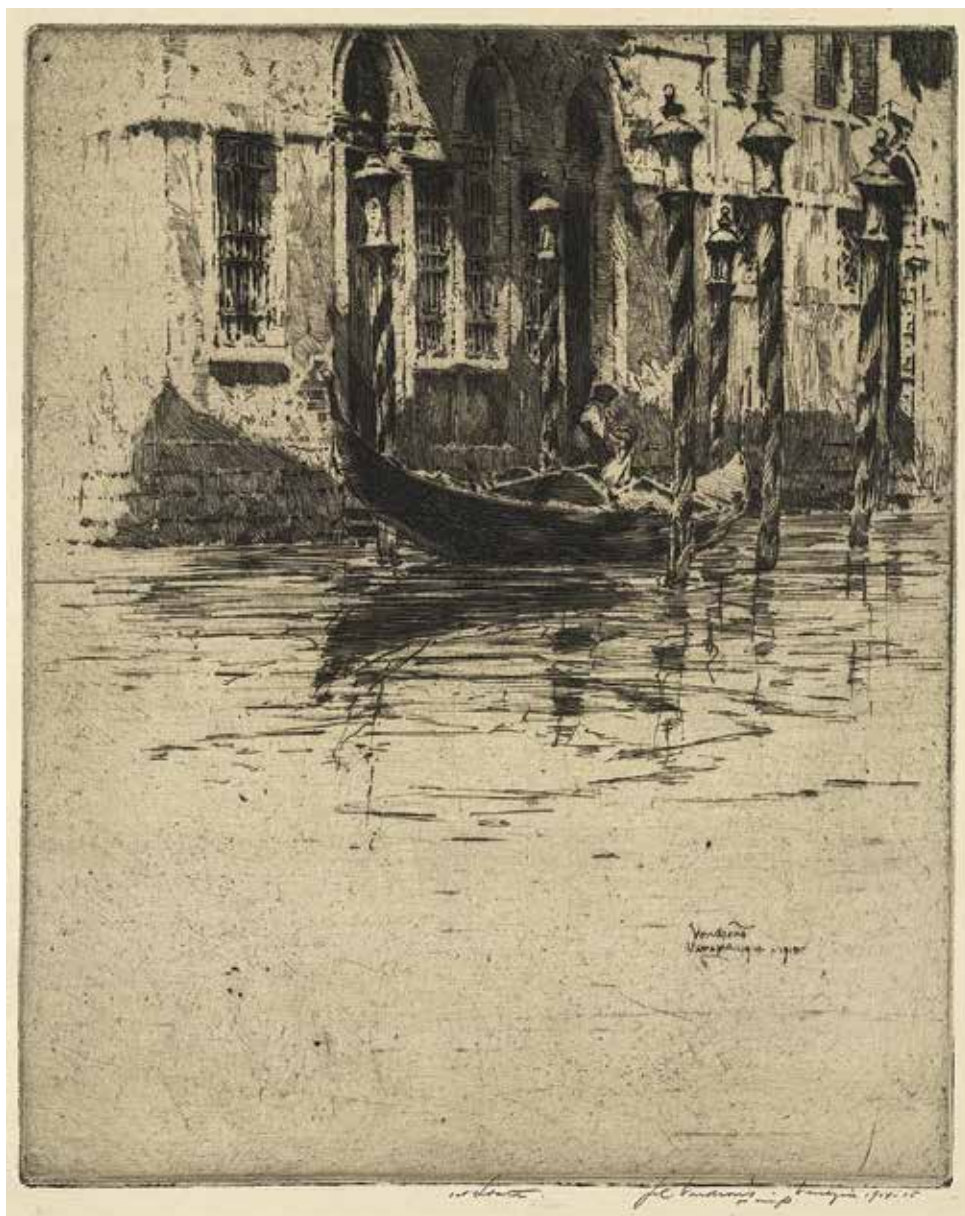
lept, 28,8 x 16,4 cm

Galerie výtvarného umění v Ostravě

ZELNÝ TRH V PRAZE, 1914
lept, 32,2 x 19,8 cm
Galerie výtvarného umění v Ostravě

DOORWAY. VENICE, 1914-1915

lept, 25,4 x 20,3 cm

soukromá sbírka

LOŤ V MURANU. BENÁTKY, 1914–1915

lept, 29,1 x 16,2 cm

Galerie výtvarného umění Karlovy Vary

MOST VZDECHŮ V BENÁTKÁCH, 1914–1916

lept, 42 x 25 cm

GASK – Galerie Středočeského kraje

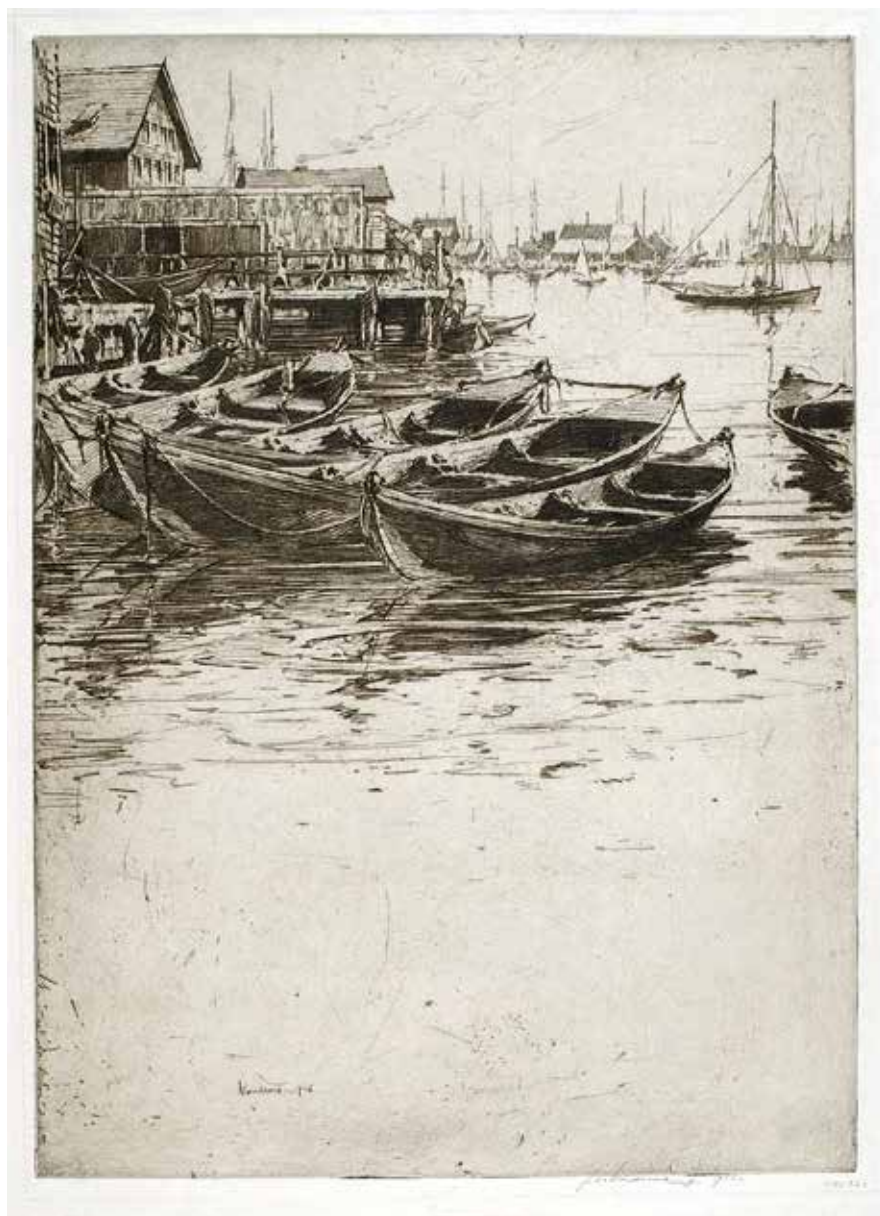

ST. MARIA DELLA SALUTE. BENÁTKY, 1914–1916

lept, 32 x 23 cm

Severočeská galerie výtvarného umění v Litoměřicích

GLOUCESTER, 1916

lept, 31,4 x 22,9 cm

soukromá sbírka

DÓŽECÍ PALÁC. BENÁTKY, 1917

lept, 25 x 43 cm

Severočeská galerie výtvarného umění v Litoměřicích

ST. MARIA DELLA SALUTE. BENÁTKY, 1919

lept, 23 x 32 cm

Galerie výtvarného umění v Ostravě

ZVONICE V BRUGÁCH, 1920

lept, 43,7 x 28 cm

GASK – Galerie Středočeského kraje

HRADČANY Z CHOTKOVÝCH SADŮ, 1922

lept, 12 x 16 cm

Galerie výtvarného umění v Ostravě

KOSTEL SV. JAKUBA V ANTVERPÁCH, 1923

lept, 37,3 x 24,5 cm

Galerie výtvarného umění v Ostravě

V PŘÍSTAVU. PROVINCETOWN. MASSACHUSETTS, 1925

lept, 28,8 x 19,5 cm

Galerie výtvarného umění v Ostravě

STARÝ KANÁL V DORDRECHTU. HOLANDSKO, 1926

lept, 36 x 23,5 cm

Galerie výtvarného umění v Ostravě

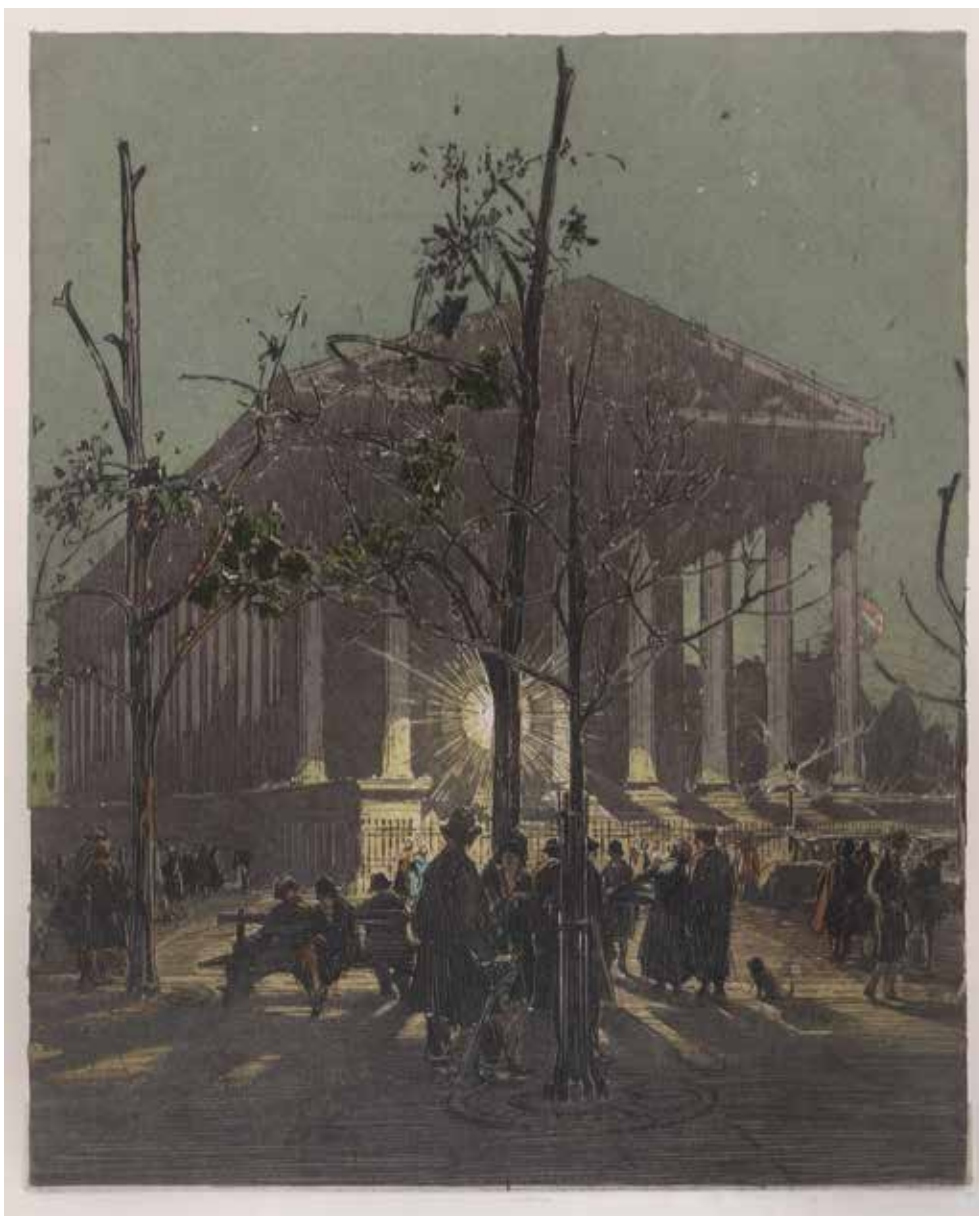
NA SEINĚ, 1927

akvarel, tužka, 21,7 x 15,4 cm

GASK – Galerie Středočeského kraje

FONTÁNA V PAŘÍŽI, 1928
barevný lept, 34,3 x 27,8 cm
Galerie výtvarného umění Karlovy Vary

KOSTEL DE LA MADELEINE VEČER. PARIS, 1928

barevný lept, 34,5 x 27,6 cm

Galerie výtvarného umění Karlovy Vary

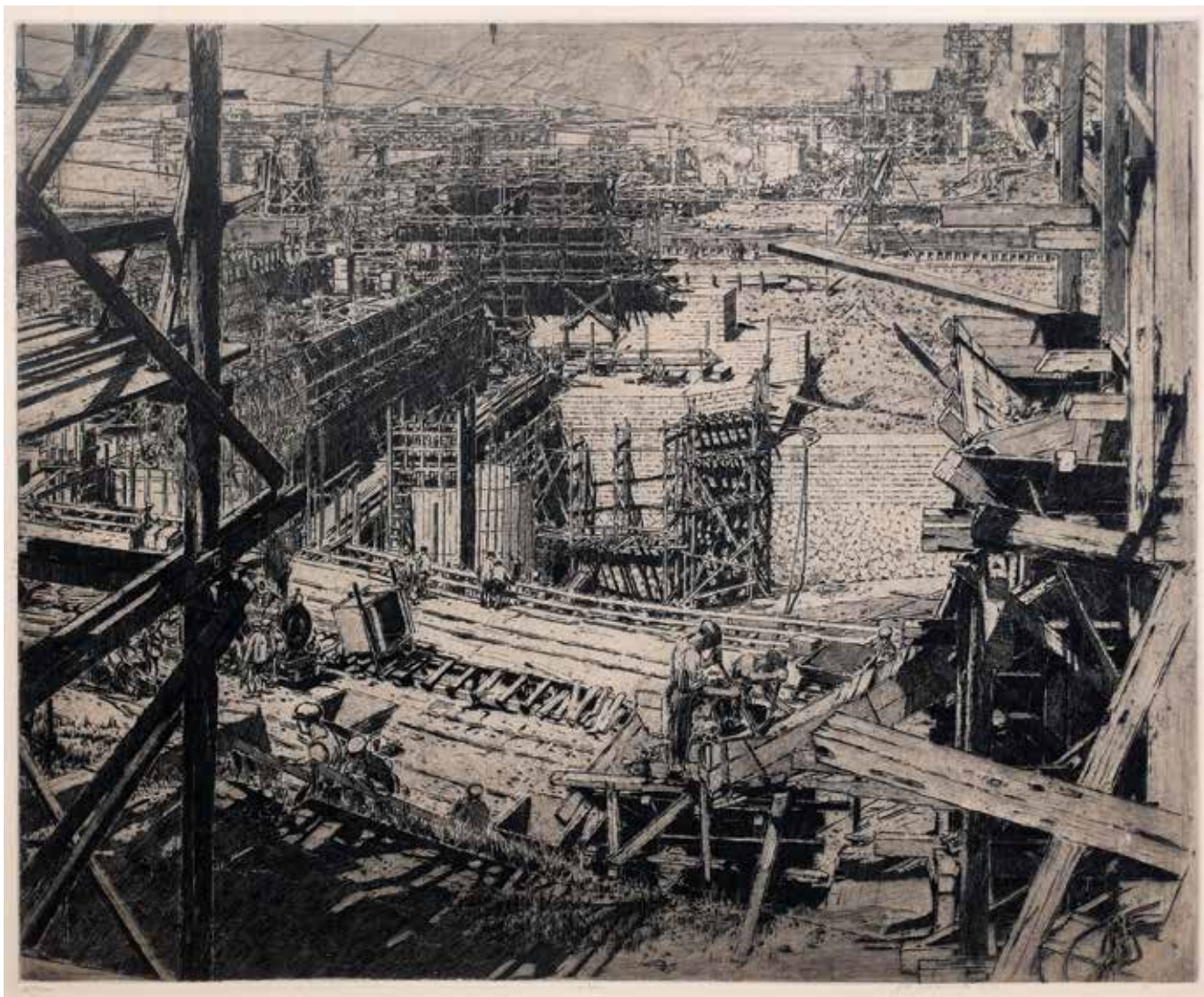

NA POBŘEŽÍ LA PANNE. BELGIE, 1930

barevná akvatinta, 14,5 x 11,7 cm

Galerie výtvarného umění v Chebu

STAVBA PŘEHRADY VE VRANÉM NAD VLTAVOU, 1933

lept, 40 x 49,5 cm

Galerie výtvarného umění v Ostravě

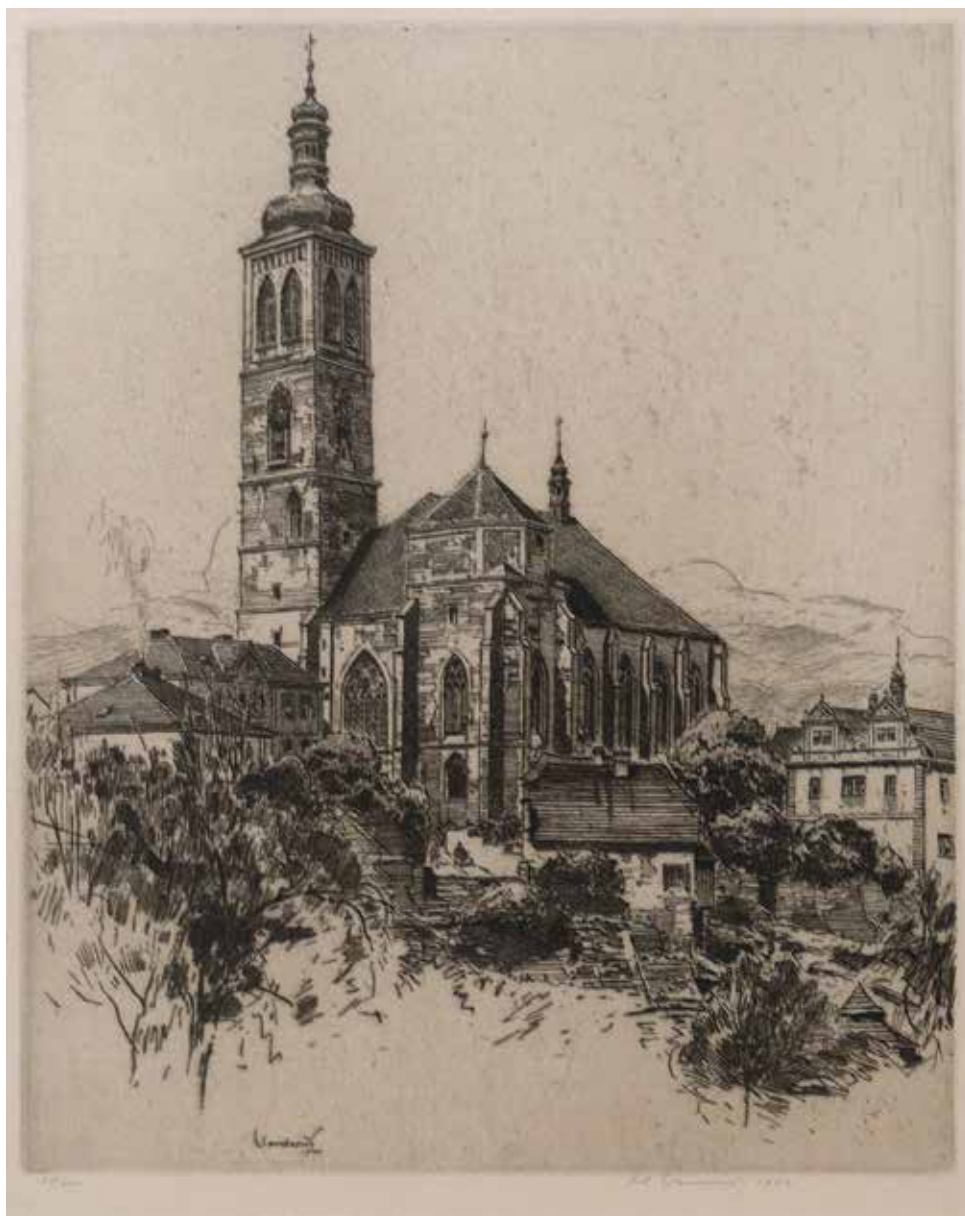

KATEDRÁLA SV. BARBORY V KUTNÉ HOŘE, 1938

lept, 31,5 x 25 cm

Galerie výtvarného umění v Ostravě

KOSTEL SV. JAKUBA, GOTICKÝ CHRÁM. KUTNÁ HORA, 1940

lept, 31,7 x 25,4 cm

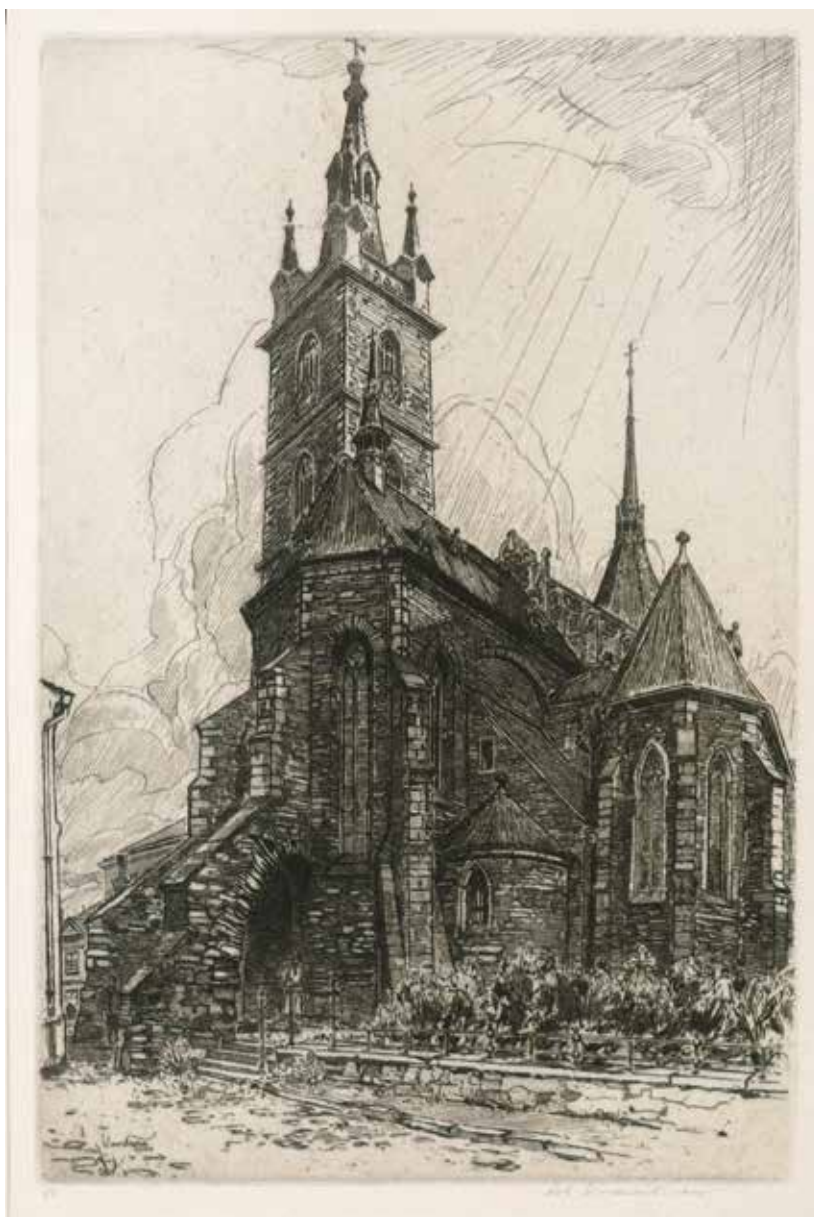
Galerie výtvarného umění v Chebu

GOTICKÝ ARKÝŘ, 1942

lept, 31,4 x 21,3 cm

Galerie výtvarného umění v Ostravě

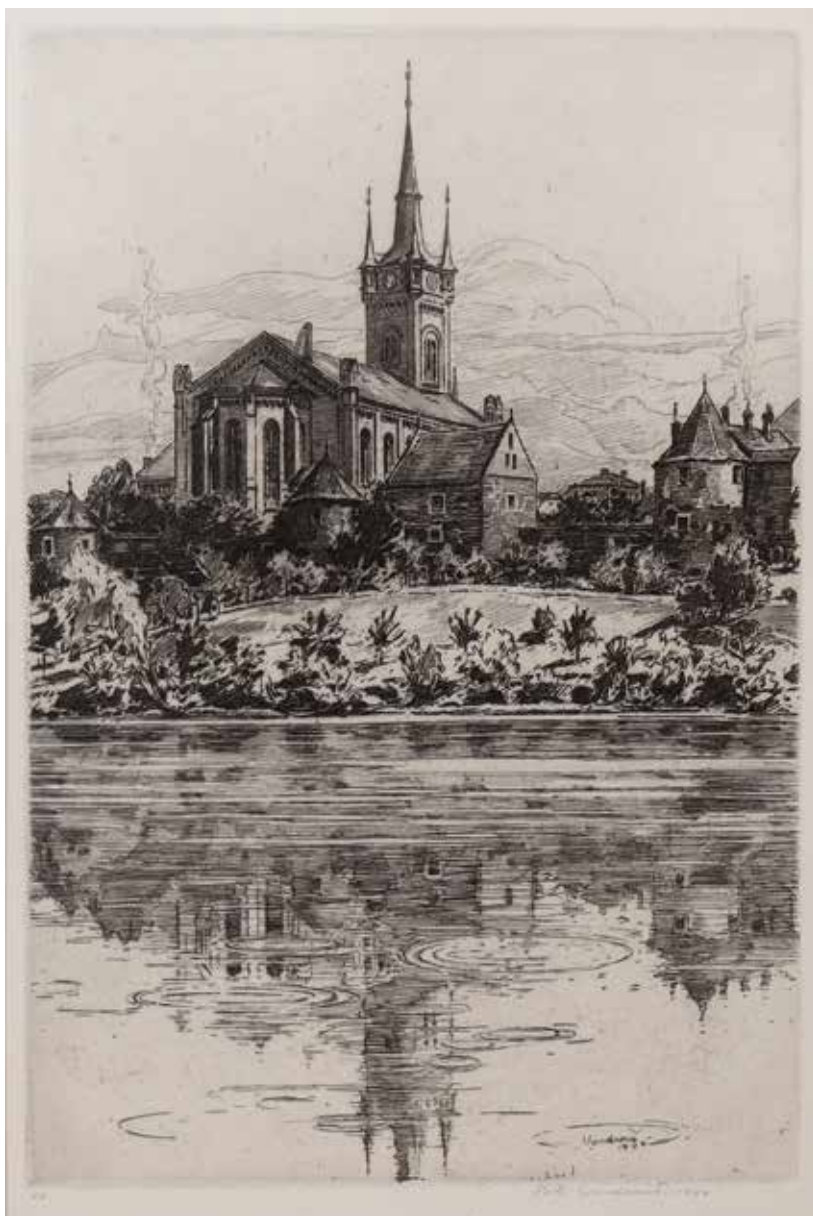

KOSTEL SV. PETRA A PAVLA, PĚT ČÁSLAVSKÝCH LEPTŮ, 1943–1944

lept, 31,8 x 21,4 cm

Galerie výtvarného umění Karlovy Vary

ČESKOBRATRSKÝ KOSTEL U PODMĚSTSKÉHO RYBNÍKA, PĚT ČÁSLAVSKÝCH LEPTŮ, 1943–1944

lept, 31,8 x 21,4 cm

Galerie výtvarného umění Karlovy Vary

katalog výstavy
J. C. VONDROUŠ / 1884–1970
grafika, kresby

Galerie Felixe Jeneweina města Kutné Hory
Vlašský dvůr, Havlíčkovo nám.552, 284 00 Kutná Hora
15. 11. – 31. 12. 2012

Text, foto a grafická úprava Aleš Rezler
Sazba Jan Pánek
Překlad Miroslav Krupička
Tisk Iva Vodáková – Durabo, Čelákovice
Počet stran 72
Náklad 100 ks

Vydala Galerie Felixe Jeneweina města Kutné Hory, 2013

LIST OF UNITED STATES CITIZENS

(FOR THE IMMIGRATION AUTHORITIES)

S. S. Woodson sailing from Rotterdam July 17th 1915. Arriving at Port of NEW YORK JUL 29 1915, 1915

No.	NAME IN FULL		AGE	SEX	HAIR	EYES	IF NATIVE OF UNITED STATES, GIVE DATE AND PLACE OF BIRTH, DUTY OR TRADE AND PLACE.	IF NATURALIZED, GIVE NAME AND LOCATION OF COURT WHERE UNITED STATES CITIZENSHIP PAPERS AND DATE OF PAPER.	ADDRESS IN UNITED STATES
	Family Name	Given Name							
1	Fracker	William	37	M	B	B	Baltimore Mar. Aug 21 1878	Camp # 21885 July 2 1915	212 Baltimore Place
2	Kejka	Anton	59	M	B	B		Camp # 11727 July 2 1915	
3		Lena	52	F	B	B			222 1/2 ...
4		Otto	15	M	B	B			Baltimore
5	Mondsos	John	31	M	B	B		160 ... Camp # 29147 Dec 12 1913	420 E 86 th St
6		Joseph	21	M	B	B		# 1072	Regt
7	Meicher	Blonie	17	F	B	B	Chicago Ill Jan 11	Prod. Co. # 1083	1922 W 42 nd St Chicago Ill
8	Heismase	Elizabeth	58	F	B	B	Hon. Ct Ho	# 05953	Brooklyn 29
9	Carlmann	Jubina	29	F	B	B		Suprem. Ct. # 1 Jan 4 1915	56 W 11 th St N.Y.C.
10	W. K. Kell	John	62	M	B	B	Wep. State P.P. 65555	Camp # 50000	14 Mychiff Ave
11		Daisy	28	F	B	B	Brooklyn 24 May 12 1887	# 1072	Brooklyn 24
12	Koopman	Karl D	23	M	B	B	Burlington Vermont Jan 1889	Camp # 2200	1400 Broadway Rd
13	Spiegel	Augustin	49	M	B	B	Springfield Ohio Feb 1866	P.P. 96536 55	1800 Springfield Ohio
14	Schmidt	Joseph	25	M	B	B	Embury P.P. Galen Sumner	Camp # 24172	16 W 11 th St N.Y.C.

148

11/14 (15/15)
9/14/15

66

IMPORTANT NOTICE.—1. Great care should be taken not to place on this list the name of any passenger who was not born in the United States or who has not taken out final naturalization papers.
2. Where one or more members of a family are aliens, the names of all such members should be recorded upon the alien manifest. Suitable notation may be made upon such manifest opposite the names of these members who claim citizenship.
3. Failure to observe the terms of this notice may result in delay to passengers at the port of arrival.